

2. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zavod za javno zdravstvo Istarske županije prikuplja godišnja izvješća o radu timova primarne zdravstvene zaštite na području Istarske županije neovisno o tome imaju li ili nemaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Utvrđene bolesti i stanja (šifre ili zbir šifri prema MKB-10) bilježe se prema pravilima: ukoliko je utvrđeno više bolesti i stanja upisuje se „glavno stanje“ zbog kojeg je pacijent došao, kod ponovnog pregleda zbog akutne bolesti dijagnoza se ne evidentira (samo kod prvog dolaska), kod ponovljene epizode iste akutne bolesti ili stanja potrebno ih je ponovo evidentirati, kronične bolesti i stanja evidentirati jednom godišnje.

Podaci iz godišnjih izvješća za 2019. godinu su analitički obrađeni i prikazani u ovoj publikaciji.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO) od 2019. godine objavljuje podatke iz Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH). Zavod za javno zdravstvo Istarske županije analizirao je podatke za Istarsku županiju, a koji putem komunikacijskih poruka dolaze u HZZO iz ordinacija na razini primarne zdravstvene zaštite (PZZ), konkretno iz djelatnosti opće/obiteljske medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena te stomatološke zdravstvene zaštite (polivalentne). Za potrebe ove publikacije prikazani su podaci o uputnicama i receptima.

Radi usporedbe s podacima o osobama u skrbi dobivenim iz godišnjih izvješća, prikazujemo i podatke HZZO-a o broju osiguranih osoba.

Tablica 1 - Broj osiguranih osoba u Istarskoj županiji (stanje s 31.12.2019.)

	0-7	>7-14	>14-18	>18-45	>45-65	>65	žene >12	ukupno	ukupno >7
Buzet	415	439	224	2.319	2.003	1.417	3.044	6.817	6.402
Labin	1.165	1.294	680	6.866	6.704	5.659	10.344	22.368	21.203
Pazin	1.168	1.165	644	6.296	5.127	3.545	7.985	17.945	16.777
Poreč	1.923	2.200	1.107	10.610	8.586	5.879	13.709	30.305	28.382
Pula	4.942	6.148	3.180	28.441	25.117	20.587	40.984	88.415	83.473
Rovinj	1.317	1.456	713	7.200	6.201	4.699	9.835	21.586	20.269
Umag	1.605	1.724	857	8.775	7.748	5.264	12.056	25.973	24.368
UKUPNO	12.535	14.426	7.405	70.507	61.486	47.050	97.957	213.409	200.874

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

2.1. OPĆA / OBITELJSKA MEDICINA

U godišnjim izvješćima prikupljenim iz djelatnosti opće/obiteljske medicine zabilježen je rad 131 tima s punim i 2 tima s djelomičnim radnim vremenom, od toga 113 timova s punim i 2 s djelomičnim radnim vremenom bila su ugovorena s HZZO-om. *Nisu uključene dvije privatne neugovorne ordinacije opće medicine, jer nisu dostavile godišnje izvješće.*

Zdravstvenu zaštitu pružala su 82 doktora medicine i 56 liječnika specijalista, odnosno ukupno 138 liječnika (u 4 ugovorne ordinacije uz nositelja tima zaposlen je dodatni

liječnik) i 128 radnika s višom, srednjom i nižom stručnom spremom. U ugovornim ordinacijama radi 65 doktora medicine i 53 specijalista odnosno ukupno 118 liječnika.

U ordinacijama opće/obiteljske medicine radi manje specijalista u odnosu na hrvatski prosjek (IŽ ugovorne 44,9%; IŽ ordinacije ukupno 40,6%, RH ukupno 48,7%).

Tablica 1 - Timovi obiteljske medicine i zdravstveni radnici 2019. godine

Lokacija	Broj timova		Zdravstveni radnici		
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Liječnici		VŠS, SSS, NSS
			Dr. med.	Specijalisti	
Ugovorne:	113	2	65	53	114
Bujština	14	-	8	6	14
Buzeština	4	-	2	2	4
Labinština	13	-	5	8	13
Pazinština	10	-	4	7	10
Poreština	16	-	14	3	16
Puljština	46	-	28	20	46
Rovinjština	10	2	4	7	11
Neugovorne	18	-	17	3	14
Ukupno	131	2	82	56	128

Timovi obiteljske medicine ugovoreni s HZZO-om imali su u skrbi 218.735 stanovnika, od kojih je zdravstvenu zaštitu koristilo 164.103 (75,0%) osoba (RH 75,6%). Timovi obiteljske medicine skrbe za 1.678 dojenčadi i predškolske djece. Zdravstvenu zaštitu su najviše koristile starije osobe (87,3% osoba u skrbi) i predškolska djeca (87,1%), a slijede školska djeca (79,7%) i odrasli (69,8%). U ordinacijama bez ugovora s HZZO-om zdravstvenu zaštitu je koristilo 20.713 osoba.

Prosječan broj osoba po timu obiteljske medicine iznosio je 1.918,7, a prosječan broj korisnika 1.439,5.

Tablica 2 - Osobe u skrbi i korisnici zdravstvene zaštite 2019. godine

	UKUPNO	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 i više g.
Ugovorne					
Osobe u skrbi	218.735	1.678	22.216	143.710	51.131
Korisnici zdrav. zaštite	164.103	1.461	17.698	100.288	44.656
%	75,0	87,1	79,7	69,8	87,3
Neugovorne					
Korisnici zdrav. zaštite	20.713	1.944	4.049	11.952	2.768
UKUPNO					
Korisnici zdrav. zaštite	184.816	3.405	21.747	112.240	47.424

U kurativi u ugovornim ordinacijama evidentirano je 1.977.715 posjeta u ordinaciji (2018. godine 1.893.757) i 582.552 pregleda u ordinaciji (2018. godine 561.903), odnosno 19.108 posjeta u kući (2018.g. 20.436) i 18.372 pregleda u kući (2018.g. 19.792). Ukupan broj posjeta (u ordinaciji i kući) bio je 1.996.823 (2018.g. 1.914.193), a ukupan broj pregleda bio je 600.924 (2018.g. 581.695). Upućivanja na specijalistički pregled iz ugovornih ordinacija bilo je 249.302 (2018.g. 250.045), a na invalidsku komisiju upućeno je 651 (2018.g. 641).

U odnosu na 2018.g. (nedostaje rad 2 tima), u 2019.g. u ugovornim ordinacijama

- *ukupan broj pregleda veći za 3,3%,*
- *upućivanja na specijalističke preglede manji za 0,3%, dakle približno isti, a*
- *na invalidsku komisiju veći za 1,6%.*

Istovremeno zabilježeno je 7,2% manje pregleda u kući.

Kod ugovornih i neugovornih liječnika evidentirano je 1.997.613 posjeta i 600.993 pregleda u ordinaciji, 19.206 posjeta i 18.465 pregleda u kući. U ugovornim ordinacijama evidentirano je 99,0% ukupnih posjeta i 97,0% ukupnih pregleda u ordinacijama odnosno obavljene su 99,5 % posjeta i 99,5% pregleda u kući.

Tablica 3 - Posjeti i pregledi u kurativi 2019. godine

	Posjeti			Pregledi			Upućivanje na:	
	u ordinaciji	u kući	ukupno	u ordinaciji	u kući	ukupno	specijal. pregled	invalid. komisiju
Ugovorni	1.977.715	19.108	1.996.823	582.552	18.372	600.924	249.302	651
0-6 god.	15.585	10	15.595	8.797	10	8.807	1.586	-
7-19 god.	102.489	89	102.578	49.681	88	49.769	17.889	-
20-64 god.	1.024.232	4.160	1.028.392	339.709	4.085	343.794	126.062	-
65+ god.	835.409	14.849	850.058	184.365	14.189	198.554	103.765	-
Neugovorni	19.898	98	19.996	18.441	93	18.534	406	-
0-6 god.	2.005	8	2.013	1.928	8	1.936	38	-
7-19 god.	3.227	16	3.243	3.050	16	3.066	84	-
20-64 god.	11.738	58	11.796	10.778	53	10.831	277	-
65+ god.	2.928	16	2.944	2.685	16	2.701	57	-
Ukupno	1.997.613	19.206	2.016.819	600.993	18.465	619.458	249.708	651
0-6 god.	17.590	18	17.608	10.725	18	10.743	1.624	-
7-19 god.	105.716	105	105.821	52.731	104	52.835	17.973	-
20-64 god.	1.035.970	4.218	1.040.188	350.487	4.138	354.625	126.289	-
65+ god.	838.337	14.865	853.202	187.050	14.205	201.255	103.822	-

U ugovornim ordinacijama:

- *pregledi u ordinaciji su obavljeni u svega 29,5% posjeta,*
- *po timu je obavljeno 5.110 pregleda u ordinaciji,*
- *posjeti u kući čine 1,0% ukupnih posjeta,*
- *pregledi u kući 3,1% ukupnih pregleda,*
- *upućivanja na specijalističke preglede čine 12,5% ukupnog broja posjeta odnosno 41,5% ukupnog broja pregleda*

- jedno upućivanje specijalisti iz ugovorne ordinacije zabilježeno je na 2,4 ukupna pregleda u kurativi (u ordinaciji i kući).

Najčešće je upućivanje specijalisti u starijoj dobi (na svakih 1,9 pregleda), a najmanje kod dojenčadi i male djece (na 5,6 pregleda).

Prema podacima iz CEZIH-a, od ukupnog broja izdanih uputnica u ugovornim ordinacijama, većina (47,9%) se odnosila na dijagnostičke pretrage, 31,7% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 37,5%), a 4,2% na hitne specijalističke ambulante (OHBP) (RH 2,7%).

Tablica 4 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2019. godini

Vrsta uputnice	Ukupno	Muški	Ženski
A1 Konzilijarni pregled	105.471	47.423	58.048
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	71.893	33.007	38.886
A3 Dijagnostička pretraga	268.151	101.297	166.854
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	175	77	98
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	1.013	357	656
B1 Bolničko liječenje	14.621	7.627	6.994
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	518	314	204
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	742	381	361
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	23.298	11.486	11.812
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	21	9	12
D1 Ambulantno liječenje	65.841	27.910	37.931
D2 Dnevna bolnica	8.641	4.294	4.347
UKUPNO	560.385	234.182	326.203

Najčešće su izdavane uputnice za medicinsku biokemiju (12,8%), medicinsku mikrobiologiju (7,4%) te radiologiju (klasične i kontrastne pretrage) (7,1%), a slijede oftalmologija (5,1%) te fizikalna medicina i rehabilitacija (5,0%).

Tablica 5 - Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Istarskoj županiji u 2019. godini

Djelatnost upućivanja	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Medicinska biokemija	71.824	12,8	24.573	10,5	47.251	14,5
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	41.243	7,4	13.335	5,7	27.908	8,6
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	40.044	7,1	16.959	7,2	23.085	7,1
Oftalmologija	28.492	5,1	11.538	4,9	16.954	5,2
Fizikalna medicina i rehabilitacija	27.817	5,0	9.770	4,2	18.047	5,5
Ultrazvuk	23.991	4,3	8.870	3,8	15.121	4,6
Ortopedija i traumatologija	21.733	3,9	9.519	4,1	12.214	3,7
Interna medicina	17.266	3,1	8.094	3,5	9.172	2,8
Kardiologija	15.135	2,7	8.278	3,5		
Otorinolaringologija	13.855	2,5				
Neurologija					8.365	2,6
Urologija			10.163	4,3		
Nuklearna medicina (radioizotopna dijagnostika)					8.931	2,7
Ostalo	258.985	46,2	113.083	48,3	139.155	42,7
UKUPNO	560.385	100,0	234.182	100,0	326.203	100,0

Prema podacima iz CEZIH-a, ugovorne ordinacije najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova s djelovanjem na srce i krvožilje (29,2%), zatim s djelovanjem na živčani sustav (17,7%), na probavni sustav i mijenu tvari (14,5%), na koštano-mišićni sustav (6,9%) te za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (6,0%).

Tablica 6 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti obiteljske (opće)medicine u Istarskoj županiji u 2019. godini

Lijekovi:	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
- s djelovanjem na srce i krvožilje	692.283	29,2	317.557	31,4	374.726	27,5
- s djelovanjem na živčani sustav	419.410	17,7	166.123	16,4	253.287	18,6
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	344.010	14,5	146.406	14,5	197.604	14,5
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	164.489	6,9	59.422	5,9	105.067	7,7
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev parazita)	142.551	6,0	58.470	5,8	84.081	6,2
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	136.608	5,8	59.055	5,8	77.553	5,7
- s djelovanjem na osjetila	96.946	4,1	39.956	3,9	56.990	4,2
- s djelovanjem na kožu	88.372	3,7	38.001	3,8	50.371	3,7
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	83.366	3,5	16.521	1,6	66.845	4,9
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	60.864	2,6	29.048	2,9	31.816	2,3
Različito	58.327	2,5	27.765	2,7	30.562	2,2
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	42.185	1,8	36.017	3,6	6.168	0,5
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	21.264	0,9	8.621	0,9	12.643	0,9
- za liječenje bolesti nosa	13.981	0,6	4.942	0,5	9.039	0,7
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	4.780	0,2	2.088	0,2	2.692	0,2
- za liječenje bolesti oka	3.074	0,1	1.238	0,1	1.836	0,1
- za liječenje bolesti kosti	1.273	0,1	693	0,1	580	0,0
UKUPNO	2.373.783	100,0	1.011.923	100,0	1.361.860	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe anksiolitika (7,1%), blokatora betaadrenergičkih receptora (5,9%), antacida (5,5%), lijekova koji umanjuju masnoće u krvi (4,8%) i ACE-inhibitora – kombinacije (4,6%).

Tablica 7 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u djelatnosti obiteljske (opće)medicine u Istarskoj županiji u 2019. godini

Podgrupa lijekova	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Anksiolitici	167.574	7,1	61.197	6,0	106.377	7,8
Blokatori betaadrenergičkih receptora	140.517	5,9	59.723	5,9	80.794	5,9
Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	131.433	5,5	54.078	5,3	77.355	5,7
Lijekovi koji umanjuju razinu masnoća u krvi	115.016	4,8	56.914	5,6	58.102	4,3
ACE-inhibitori-kombinacije	109.143	4,6	52.505	5,2	56.638	4,2
Oralni antidijabetici	102.828	4,3	53.089	5,2	49.739	3,7
Derivati propionske kiseline	85.604	3,6	30.281	3,0	55.323	4,1
Blokatori konvertaze (ACE-inhibitori)	71.464	3,0	36.177	3,6		
Lijekovi za liječenje bolesti štitnjače	71.184	3,0			59.594	4,4
Diuretici	70.937	3,0	30.409	3,0	40.528	3,0
Lijekovi s djelovanjem na mokraćni sustav			32.108	3,2		
Narkotički lijekovi					43.988	3,2
Ostalo	1.308.083	55,1	545.442	53,9	733.422	53,9
UKUPNO svi lijekovi	2.373.783	100,0	1.011.923	100,0	1.361.860	100,0

U ugovornim ordinacijama obiteljske medicine evidentirano je ukupno 411.105 bolesti i stanja.

Najčešće evidentirane skupine bolesti su:

- *bolesti dišnog sustava s učešćem u ukupnom pobolu od 18,0%,*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (12,2%),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (9,9%),*
- *simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (7,2%),*
- *bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (5,9%),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (5,7%)*
- *endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (5,6%),*
- *ozljede i otrovanja (5,3%) te*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (5,2%).*

Tablica 8 - Bolesti ili stanja evidentirane u 2019.godini (ugovorne ordinacije) po dobnim skupina

Skupine MKB	Broj	%	Dobne skupine			
			0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65+ g.
UKUPNO	411.105	100,0	6.253	37.683	226.561	140.608
I Zarazne i parazitarne bolesti	17.176	4,2	587	3.288	10.873	2.428
II Novotvorine	13.787	3,4	17	519	7.108	6.143
III Bolesti krvi i krvotv.sustava	4.516	1,1	31	218	2.500	1.767
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	22.843	5,6	4	410	11.639	10.790
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	11.931	2,9	16	272	7.129	4.514
VI Bolesti živčanog sustava	7.089	1,7	12	264	4.245	2.568
VII Bolesti oka i očnih adneksa	15.851	3,9	245	1.374	7.163	7.069
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	14.559	3,5	604	2.071	7.789	4.095
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	40.723	9,9	10	167	15.774	24.772
X Bolesti dišnog sustava	73.902	18,0	2.658	14.239	43.809	13.196
XI Bolesti probavnog sustava	17.377	4,2	91	716	10.402	6.168
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	23.281	5,7	516	3.141	12.263	7.361
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	50.200	12,2	53	1.604	31.340	17.203
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	24.374	5,9	189	951	12.792	10.442
XV Trudnoća, porođaj i babinje	127	0,0	-	1	126	-
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	16	0,0	16	-	-	-
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	467	0,1	37	183	198	49
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	29.691	7,2	717	3.674	16.698	8.602
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	21.711	5,3	179	3.103	13.074	5.355
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa z.s.	21.484	5,2	271	1.488	11.639	8.086

U svim dobnim skupinama najčešće evidentirane skupine bolesti su bolesti dišnog sustava, osim u najstarijoj (dobna skupina iznad 65 godina) u kojoj su najučestalije bolesti cirkulacijskog sustava.

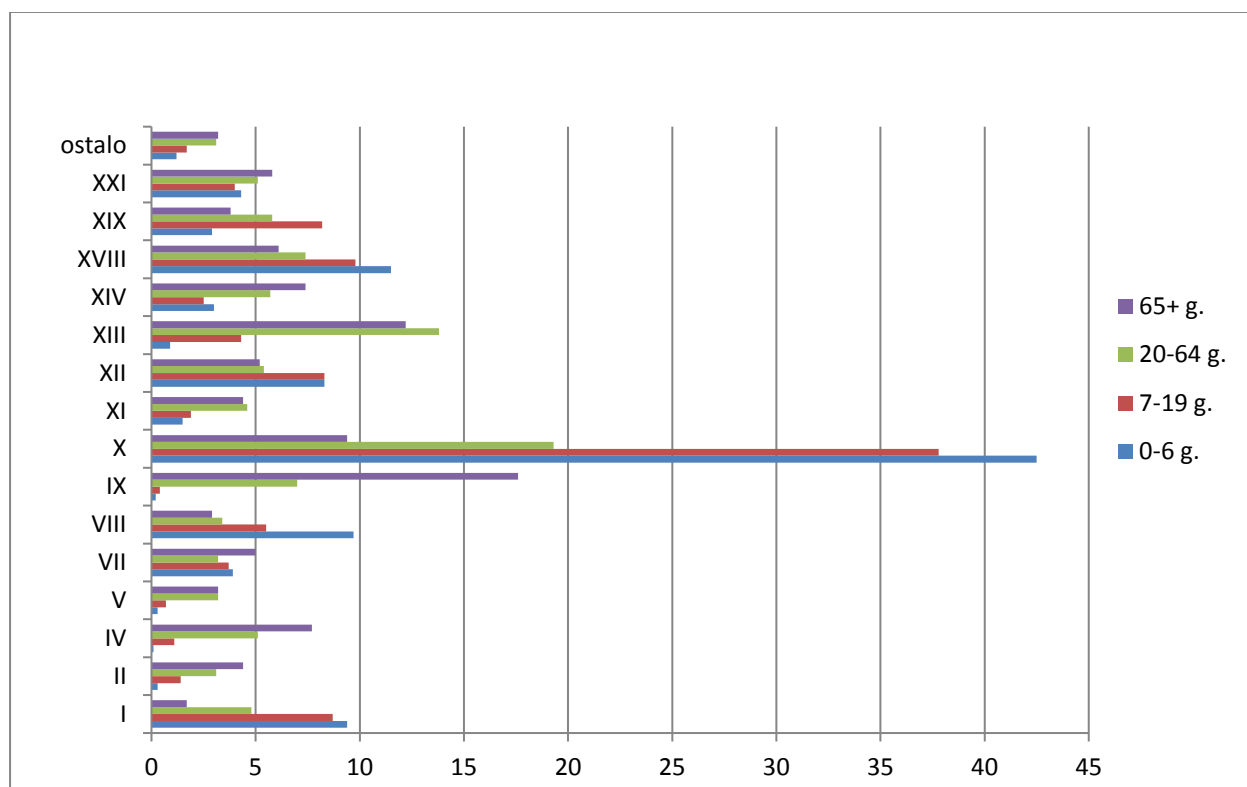
U najmlađoj dobnoj skupini (do 6 godina) na drugom su mjestu evidentirani simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, a slijede bolesti uha i mastoidnog nastavka, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva, čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom te bolesti oka i očnih adneksa.

U dobnoj skupini od 7-19 godina na drugom su mjestu simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, zatim zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva, ozljede i otrovanja te bolesti uha i mastoidnog nastavka.

U dobnoj skupini od 20-64 godine na drugom mjestu su bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, zatim simptomi i znakovi, bolesti cirkulacijskog sustava, ozljede i otrovanja te bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa.

U najstarijoj dobnoj skupini na drugom mjestu (nakon bolesti cirkulacijskog sustava) su bolesti mišićno-koštanog i vezivnog tkiva, slijede bolesti dišnog sustava, endokrine bolesti te bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa.

Slika 1 - Struktura (%) najčešće evidentiranih bolesti ili stanja u 2019.g. (ugovorne ordinacije) po dobnim skupinama

U ordinacijama obiteljske medicine u skrbi je bilo 125 dojenčadi i 1.614 predškolske djece. Kod dojenčadi evidentirano je 680 posjeta, 574 sistematskih pregleda te 106 kontrolna i ciljana pregleda, dok su kod predškolske djece bila 877 posjeta, 446 sistematska te 431 kontrolna i ciljana pregleda.

Udio preventivnih pregleda u ukupnim pregledima (pregledima u kurativi i preventivi) obavljenima za dobnu skupinu 0-6 g. u ugovornim ordinacijama obiteljske medicine iznosio je 15,0% .

Broj ukupnih preventivnih pregleda po dojenčetu u skrbi ugovornih ordinacija obiteljske medicine iznosio je 5,4, a kod male djece 0,5.

Prosječno je svako dojenče u skrbi obiteljske medicine 4,6 puta sistematski pregledano, a malo dijete (1-6g.) 0,3 puta.

Tablica 9 - Posjeti i pregledi u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti dojenčadi i predškolske djece u 2019. godini (ugovorne ordinacije)

	Osobe u skrbi	Posjeti savjetovalištu	Preventivni pregledi ukupno	Sistematski pregledi	Kontrolni i ciljani pregledi
UKUPNO	1.739	1.557	1.557	1.020	537
0 - 11 mj. - ukupno	125	680	680	574	106
0 - 2 mj.	16	231	231	204	27
3 - 5 mj.	47	201	201	172	29
6 - 11 mj.	62	248	248	198	50
1 - 6 g. ukupno	1.614	877	877	446	431
1 - 3 g.	627	428	428	265	163
4 - 6 g.	987	449	449	181	268

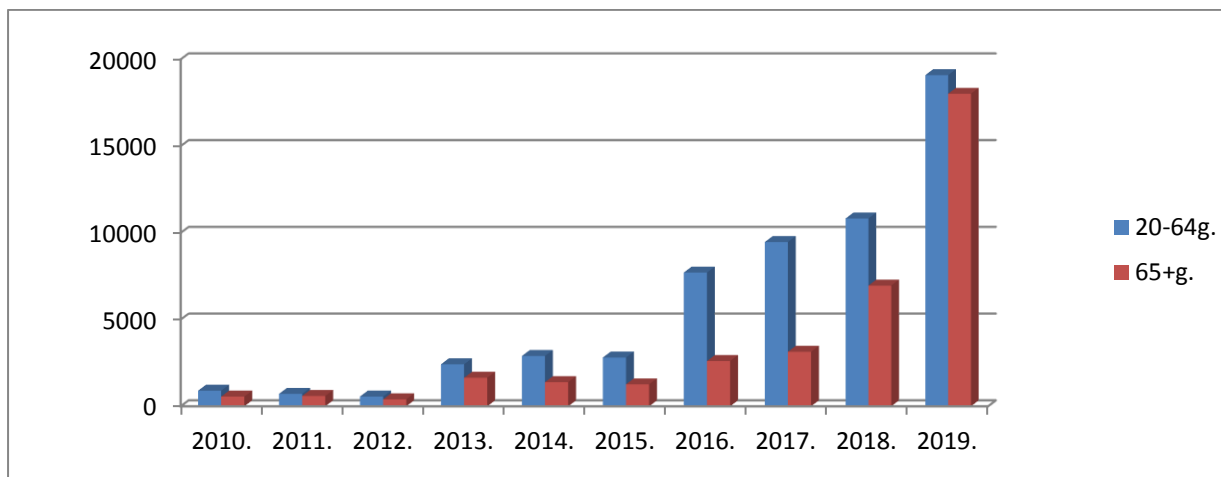
Kod odraslih i starijih osoba evidentirana su ukupno 37.103 preventivna pregleda. Evidentirano je ukupno 19.089 preventivnih pregleda odraslih od kojih je 18.041 preventivnih pregleda i 1.048 sistematskih pregleda u 45. godini. Kod starijih osoba evidentirano je ukupno 18.014 preventivnih pregleda. Od 2016. godine, u godišnjim izvješćima bilježi se rast preventivnih pregleda i aktivnosti.

Udio preventivnih pregleda u ukupnim pregledima (pregledi u kurativi i preventivi) obavljenima za dobnu skupinu 20-64 g. u ugovornim ordinacijama obiteljske medicine iznosio je 5,3%, a za dobnu skupinu 65 i više g. 8,3%.

U dobi od 20 do 64 godine preventivno je pregledano 13,3% osoba u skrbi, a starijih od 65 godina 35,2%.

Tablica 10 - Preventivni pregledi odraslih i starijih osoba u 2019.godini

	Preventivni pregledi			Sistematski pregledi			Ukupno pregleda		
	20-64g.	65 +g.	ukupno	u 45.g.	u 65. g.	ukupno	20-64g.	65 +g.	ukupno
2009.	1.872	1.196	3.068	608	516	1.124	2.480	1.712	4.192
2010.	560	346	906	339	214	553	899	560	1.459
2011.	539	444	983	178	150	328	717	594	1.311
2012.	487	308	795	72	96	168	559	404	963
2013.	2.294	1.422	3.716	127	224	351	2.421	1.646	4.067
2014.	2.836	1.356	4.192	66	34	100	2.902	1.390	4.292
2015.	2.754	1.024	3.778	57	240	297	2.811	1.264	4.075
2016.	7.687	2.595	10.282	20	15	35	7.707	2.610	10.317
2017.	8.582	2.935	11.517	888	207	1.095	9.470	3.142	12.612
2018.	10.594	7.041	17.635	332	56	388	10.926	7.097	18.023
2019.	18.041	17.416	35.457	1.048	598	1.646	19.089	18.014	37.103

Slika 2 - Preventivni i sistematski pregledi odraslih i starijih osoba od 2010. do 2019.g.

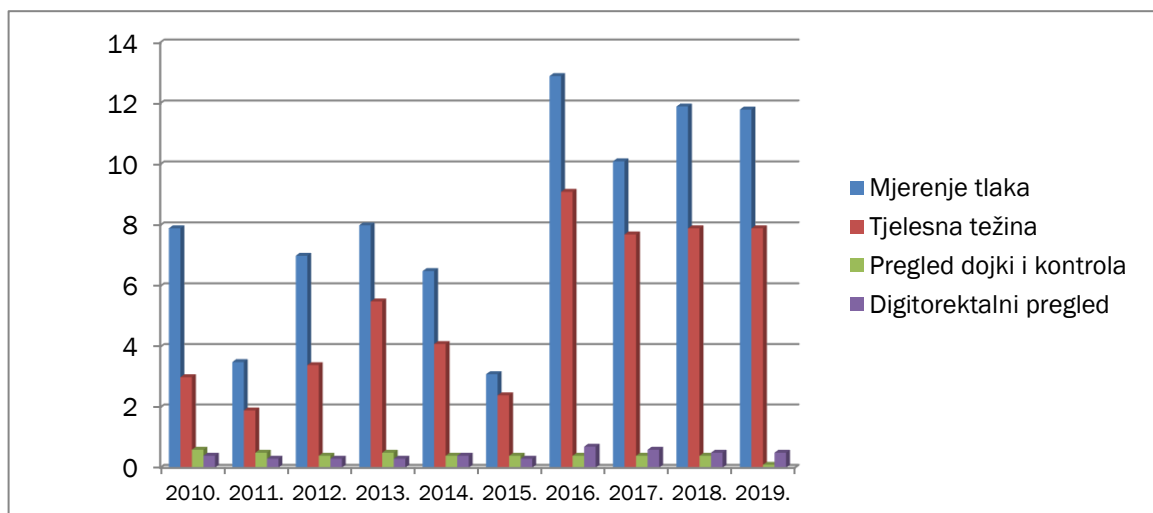
U ugovornim ordinacijama kod odraslih i starijih osoba evidentirano je ukupno 54.837 preventivnih aktivnosti (*28,1 preventivnih aktivnosti na 100 odraslih i starijih osoba u skrbi*). Među provedenim preventivnim aktivnostima najčešće su mjerenje tlaka (62,1%) i tjelesne težine (35,50%).

U ugovornim ordinacijama kod odraslih osoba (20-64 g.) evidentirano je 29.193 preventivnih aktivnosti (*20,3 preventivnih aktivnosti na 100 odraslih osoba u skrbi*). U ugovornim ordinacijama kod starijih osoba (65 i više godina) evidentirano je 25.644 preventivnih aktivnosti bez savjetovanja (*50,2 preventivnih aktivnosti na 100 starijih osoba u skrbi*).

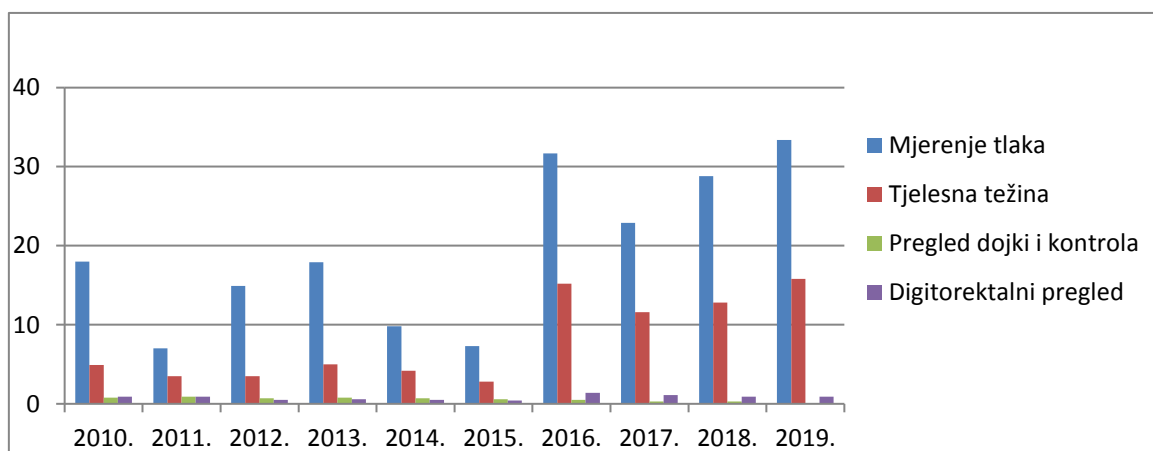
Tablica 11 - Preventivne aktivnosti kod odraslih i starijih osoba u 2019.godini

Dobna skupina	Pokazatelj	Mjerenje tlaka	Tjelesna težina	Pregled dojki i kontrola*	Digitorektalni pregled	UKUPNO
Odrasle osobe	Broj	16.985	11.406	129	673	29.193
	%	58,2	39,1	0,4	2,3	100,0
	na 100 osoba u skrbi	11,8	7,8	0,1	0,5	20,2
Starije osobe	Broj	17.067	8.073	37	467	25.644
	%	66,6	31,5	0,1	1,8	100,0
	na 100 osoba u skrbi	33,2	15,7	0,3	1,3	49,8
Ukupno	Broj	34.052	19.479	166	1.140	54.837
	%	62,1	35,5	0,3	2,1	100,0
	na 100 osoba u skrbi	17,4	9,9	0,1	0,6	28,0

Napomena: izračunato na ukupan broj osoba bez obzira na spol

Slika 3 - Pokazatelji preventivne zaštite odraslih na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g.

Slika 4 - Pokazatelji preventivne zaštite starijih na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g.

2.2. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE

U godišnjim izvješćima iz zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece zabilježen je rad 12 timova specijalista pedijatra s punim radnim vremenom. *Jedna privatna neugovorna pedijatrijska ordinacija nije dostavila godišnje izvješće pa nije uključena u analizu.*

Zaključen ugovor s HZZO-om imalo je 12 timova u kojima je, osim 12 liječnika specijalista pedijatara, radilo i 12 zdravstvenih radnika više i srednje stručne spreme.

Tablica 1 - Timovi i zdravstveni radnici 2019. godine

Lokacija	Broj timova		Zdravstveni radnici		
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Liječnici		VŠS, SSS
			Dr. med.	Specijalisti	
Ugovorne:	12	-	-	12	12
Bujština	1	-	-	1	1
Buzeština	1	-	-	1	1
Labinština	1	-	-	1	1
Pazinština	1	-	-	1	1
Poreština	2	-	-	2	2
Puljština	5	-	-	5	5
Rovinjština	1	-	-	1	1
Neugovorne	-	-	-	-	-
Ukupno	12	-	-	12	12

Pedijatrijski ugovorne ordinacije skrbile su o 15.302 osoba, od kojih je zdravstvenu zaštitu koristilo 13.412 osoba (87,7%) (RH 80,6). Od ukupnog broja osoba u skrbi zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece, 71,8% je predškolske dobi, 28,0% školske, a 0,2% osoba navršilo je 18 godina.

Prosječan broj osoba u skrbi po pedijatrijskom timu iznosio je 1.275, a prosječan broj korisnika 1.118.

Tablica 2 - Osobe u skrbi i korisnici zdravstvene zaštite u 2019. godini

	UKUPNO	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.
Ugovorne				
Osobe u skrbi	15.302	10.986	4.278	38
Korisnici zdrav. zaštite	13.412	10.685	2.727	-
%	87,7	97,3	63,7	0,0

U kurativi u ugovornim ordinacijama evidentirano je 124.604 posjeta u ordinaciji (2018. godine 125.075) i 61.515 pregleda u ordinaciji (2018.godine 61.191), odnosno 78 posjeta u kući (2018.g. 45) i 77 pregleda u kući (2018.g. 44). Ukupan broj posjeta (u ordinaciji i kući) bio je 124.682 (2018.g. 125.120), a ukupan broj pregleda bio je 61.592 (2018.g. 61.235). Upućivanja na specijalistički pregled iz ugovornih ordinacija bilo je 14.583 (2018.g. 15.494).

U odnosu na 2018.g. upućivanja na specijalističke preglede su manja za 5,9%. Zabilježeno je 0,6% više ukupnih pregleda, a posebno je povećan broj pregleda u kući (za 75%).

Tablica 3 - Posjeti i pregledi u kurativi 2019. godine

	Posjeti			Pregledi			Upućivanje na specijalistički pregled
	u ordinaciji	u kući	ukupno	u ordinaciji	u kući	ukupno	
Ugovorne ukupno	124.604	78	124.682	61.515	77	61.592	14.583
0-6 godina	111.157	48	111.205	55.365	47	55.412	12.432
7-19 godina	13.440	30	13.470	6.147	30	6.177	2.151
20-64 godina	7	-	7	3	-	3	-

U ugovornim ordinacijama pregledi u ordinaciji su obavljani u 49,4% posjeta, a po timu je obavljeno 5.126 pregleda.

Posjeti u kući čine 0,06% ukupnih posjeta, a pregledi u kući 0,13% ukupnih pregleda liječnika.

Upućivanja na specijalističke preglede čine 11,7% ukupnog broja posjeta odnosno 23,7% ukupnog broja pregleda.

Jedno upućivanje specijalisti iz pedijatrijske ordinacije zabilježeno je na 4,2 ukupna pregleda u kurativi, i to češće kod predškolske (4,5) nego kod školske djece (2,9).

Prema podacima iz CEZIH-a, od ukupnog broja izdanih uputnica u ugovornim ordinacijama, većina (43,1%) se odnosila na dijagnostičke pretrage (RH 39,6%), 39,9% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 42,4%), a 4,2% na hitne specijalističke ambulante su u udjelu od 4,2% (RH 3,9%).

Tablica 4 - Broj i vrsta izdanih uputnica u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Vrsta uputnice	Dobne skupine (godine)				
	0-6	7-14	15-18	19+	Ukupno
A1 Konzilijarni pregled	6.040	1.027	13	9	7.089
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	3.893	1.130	15	3	5.041
A3 Dijagnostička pretraga	11.078	1.948	37	23	13.086
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	9	1	-	-	10
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	26	8	-	-	34
B1 Bolničko liječenje	795	164	2	3	964
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	19	7	-	-	26
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	34	16	-	-	50
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	1.003	233	5	25	1.266
C3 Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	-	-	-	-	-
D1 Ambulantno liječenje	1.315	488	7	1	1.811
D2 Dnevna bolnica	822	168	3	2	995
UKUPNO	25.034	5.190	82	66	30.372

Najčešće su izdavane uputnice za medicinsku mikrobiologiju (19,6%), pedijatrijsku alergologiju i kliničku imunologiju (7,5%), otorinolaringologiju (6,7%), medicinsku biokemiju (5,9%) te dječju oftalmologiju i strobologiju (5,6%).

Tablica 5 - Najčešće djelatnosti u koje su upućivani pacijenti iz djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Djelatnost upućivanja	0-6 g.	7-14 g.	15-18 g.	19+ g.	Ukupno	
					Broj	%
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	5.198	733	7	10	5.948	19,6
Pedijatrijska alergologija i klinička imunologija	1.780	484			2.268	7,5
Otorinolaringologija	1.663	357			2.022	6,7
Medicinska biokemija	1.429	359	12	5	1.805	5,9
Dječja oftalmologija i strabologija	1.338	352			1.694	5,6
Ortopedija i traumatologija	1.408	213	6	5	1.632	5,4
Pedijatrijska neurologija	1.040	324	6		1.370	4,5
Pedijatrijski ultrazvuk	1.240				1.290	4,2
Pedijatrijska kardiologija	933	190			1.124	3,7
Fizikalna medicina i rehabilitacija	688	120	5		813	2,7
Oftalmologija		137				
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)			5			
Hitna medicina (OHBP)				14		
Otorinolaringologija – hitna ambulanta (0-24h)				4		
Ostalo	8.317	1.921	41	28	10.406	34,3
UKUPNO	25.034	5190	82	66	30.372	100,0

Prema podacima iz CEZIH-a, ugovorne ordinacije najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova s djelovanjem na sustav dišnih organa (33,0%), za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (26,5%), zatim s djelovanjem na osjetila (13,4%), na kožu (8,7%) te probavni sustav i mijenu tvari (8,3%).

Tablica 6 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Lijekovi:	0-6 g.	7-14 g.	15-18 g.	19+ g.	Ukupno	
					Broj	%
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	1.003	346	16	30	1.395	2,0
- s djelovanjem na kožu	5.030	881	17	45	5.973	8,7
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	876	31	4	2	913	1,3
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	12	6	-	13	31	0,0
- s djelovanjem na osjetila	8.064	1.031	16	56	9.167	13,4
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	5.452	216	5	14	5.687	8,3
- s djelovanjem na srce i krvožilje	148	11	-	6	165	0,2
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	19.218	3.367	44	41	22.670	33,0
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	115	106	7	3	231	0,3
- s djelovanjem na živčani sustav	833	326	7	12	1.178	1,7
- za liječenje bolesti nosa	3	5	3	-	11	0,0
- za liječenje bolesti oka	49	11	-	2	62	0,1
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	639	165	-	3	807	1,2
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev parazita)	15.562	2.488	58	106	18.214	26,5
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	11	95	-	-	106	0,2
Različito	1.647	368	5	10	2.030	3,0
UKUPNO	58.662	9.453	182	343	68.640	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe beta-laktamskih penicilina (14,4%), antihistaminici za sustavnu primjenu (12,1%), antimikrobni i antivirusni lijekovi (9,3%), nazalni dekonjestivi za lokalnu primjenu (9,0%) i cefalosporini (7,1%).

Tablica 7 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Podgrupa lijekova	Izdano recepata	
	Broj	%
Beta-laktamski penicilini	9.892	14,4
Antihistaminici za sustavnu primjenu	8.339	12,1
Antimikrobni i antivirusni lijekovi	6.387	9,3
Nazalni dekonjestivi za lokalnu primjenu	6.207	9,0
Cefalosporini	4.884	7,1
Vitamini	4.651	6,8
Antiastringenti	4.635	6,8
Makrolidi i linkozamidi	2.965	4,3
Glukokortikoidi i kombinacije	2.337	3,4
Antibiotici i kemoterapeutici za primjenu u liječenju kožnih bolesti	1.999	2,9
Ostalo	16.344	23,8
UKUPNO	68.640	100,0

U pedijatrijskim ordinacijama evidentirano je ukupno 48.637 bolesti i stanja.

Najčešće evidentirane skupine bolesti su:

- *bolesti dišnog sustava s učešćem u ukupnom pobolu od 43,8%,*
- *simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (14,5%),*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (9,5%),*
- *bolesti uha i mastoidnog nastavka (8,9%),*
- *zarazne i parazitarne bolesti (6,7%),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (5,8%) te*
- *bolesti oka i očnih adneksa (2,8%).*

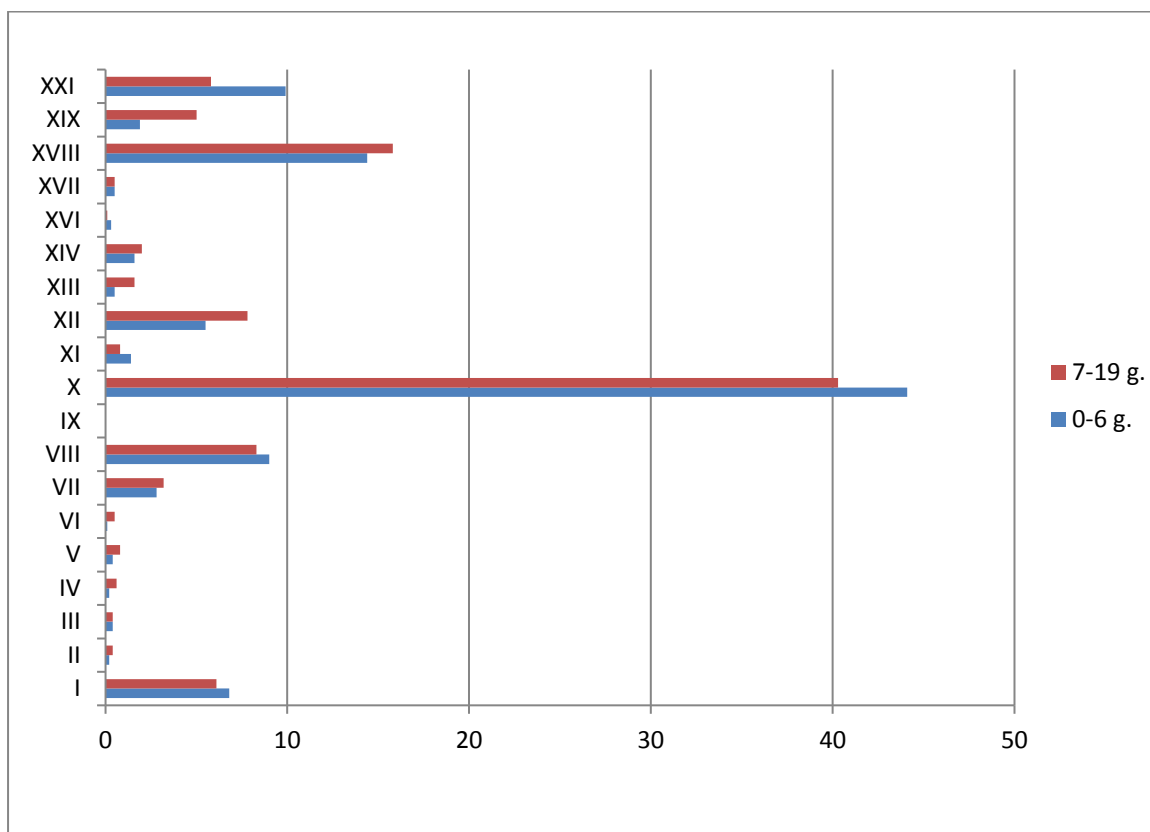
Tablica 8 - Bolesti ili stanja evidentirane u 2019. godini po dobnim skupina

Skupine MKB	Ukupno		Dobne skupine		
	Broj	%	0-6 god.	7-19 god.	20-64 god.
UKUPNO	48.637	100,0	43.622	5.013	2
I Zarazne i parazitarne bolesti	3.294	6,7	2.990	304	-
II Novotvorine	100	0,2	79	21	-
III Bolesti krvi i krvotv.sustava	219	0,4	198	21	-
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	109	0,2	77	32	-
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	198	0,4	160	38	-
VI Bolesti živčanog sustava	98	0,2	71	27	-
VII Bolesti oka i očnih adneksa	1.378	2,8	1.219	158	1
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	4.353	8,9	3.937	416	-
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	23	0,1	21	2	-
X Bolesti dišnog sustava	21.283	43,8	19.261	2.022	-
XI Bolesti probavnog sustava	666	1,4	626	40	-
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	2.795	5,8	2.402	393	-
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	276	0,6	196	80	-
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	780	1,6	681	99	-
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	113	0,2	109	4	-
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromos. abnormalnosti	232	0,5	206	26	-
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi	7.066	14,5	6.276	790	-
XIX Osljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	1.060	2,2	809	251	-
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa z.s.	4.594	9,5	4.304	289	1

U obje dobne skupine najučestalije evidentirane skupine bolesti su bolesti dišnog sustava te simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi.

U predškolskoj dobi (do 6 godina) na trećem su mjestu čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, bolesti uha i mastoidnog nastavka, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti oka i očnih adneksa.

U školskoj dobi (7-19 godina) na trećem su mjestu bolesti uha i mastoidnog nastavka, bolesti kože i potkožnog tkiva, zarazne i parazitarne bolesti, te ozljede i otrovanja.

Slika 1 - Struktura (%) najčešće utvrđenih bolesti ili stanja (ugovorne ordinacije) u 2019. godini po dobnim skupinama

U pedijatrijskim ordinacijama u skrbi je bilo 1.383 dojenčadi i 9.603 predškolske djece. Kod dojenčadi evidentirano je 7.508 posjeta, 6.576 sistematskih pregleda te 1.613 kontrolna i ciljana pregleda, dok su kod predškolske djece bila 6.576 posjeta, 4.631 sistematska te 1.945 kontrolnih i ciljanih pregleda.

Udio preventivnih pregleda u ukupnim pregledima (pregledima u kurativi i preventivi) obavljenima za dobnu skupinu 0-6 g. u ugovornim ordinacijama iznosio je 20,3%.

Broj ukupnih preventivnih pregleda po dojenčetu u skrbi ugovornih ordinacija iznosio je 5,4, a kod male djece 0,7.

Prosječno je svako dojenče u skrbi 4,3 puta sistematski pregledano, a malo djetete (1-6g.) 0,5 puta.

Tablica 9 - Posjeti i pregledi u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti dojenčadi i predškolske djece u 2019. godini

	Osobe u skrbi	Posjeti savjetovalištu	Preventivni pregledi ukupno	Sistematski pregledi	Kontrolni i ciljani pregledi
UKUPNO	10.986	14.084	14.084	10.526	3.558
0 - 11 mj. - ukupno	1.383	7.508	7.508	5.895	1.613
0 - 2 mj.	282	2.368	2.368	2.145	223
3 - 5 mj.	402	2.417	2.417	1.748	669
6 - 11 mj.	699	2.723	2.723	2.002	721
1 - 6 g. ukupno	9.603	6.576	6.576	4.631	1.945
1 - 3 g.	4739	4.187	4.187	2.974	1.213
4 - 6 g.	4864	2.389	2.389	1.657	732

2.3. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA (OBITELJSKA MEDICINA I PEDIJARIJA)

Timovi primarne zdravstvene zaštite (PZZ) ugovoreni s HZZO-om zabilježili su 234.037 osoba u skrbi, od kojih je zdravstvenu zaštitu koristilo 177.515 (75,8%) osoba (RH 76,0%).

Zdravstvenu zaštitu su najviše koristila predškolska djeca (95,9% osoba u skrbi) i starije osobe (87,3%), a slijede školska djeca (77,1%) i odrasli (69,8%). U ordinacijama bez ugovora s HZZO-om zdravstvenu zaštitu je koristilo 20.713 osoba.

Tablica 1 - Osobe u skrbi i korisnici zdravstvene zaštite 2019. godine

	UKUPNO	0-6 god.	7-19 god.	20-64 god.	65+ god.
Ugovorne ordinacije					
Osobe u skrbi	234.037	12.664	26.494	143.748	51.131
Korisnici zdrav. zaštite	177.515	12.146	20.425	100.288	44.656
%	75,8	95,9	77,1	69,8	87,3
Neugovorne ordinacije					
Korisnici zdrav. zaštite	20.713	1.944	4.049	11.952	2.768
UKUPNO					
Korisnici zdrav. zaštite	198.228	14.090	24.474	112.240	47.424

U skrbi timova PZZ je ukupno 12.664 dojenčadi i predškolske djece (86,7% u skrbi pedijatar, u RH 91,6%) i 26.494 školske djece (83,9% u skrbi obiteljske medicine).

Više od pola (51,8%) predškolske djece Bujštine je u skrbi obiteljskih liječnika (prema Mreži nedostaje 1 pedijatar), zatim Labinštine (28,8%), a najmanje na Puljštini (1,8%).

Tablica 2 - Djeca 2019. godine prema djelatnosti koja o njima skrbi

	Ukupno	%	0-6 god.	%	7-19 god.	%
Obiteljska medicina	23.894	61,0	1.678	13,3	22.216	83,9
Pedijatrija	15.264	39,0	10.986	86,7	4.278	16,1
Ukupno	39.158	100,0	12.664	100,0	26.494	100,0

U kurativi u ugovornim ordinacijama evidentirano je 2.102.319 posjeta u ordinaciji (2018. godine 2.018.832) i 644.067 pregleda u ordinaciji (2018. godine 623.094), odnosno 19.186 posjeta u kući (2018.g. 20.481) i 18.449 pregleda u kući (2018.g. 19.836). Ukupan broj posjeta (u ordinaciji i kući) bio je 2.121.505 (2018.g. 2.039.313), a ukupan broj pregleda bio je 662.516 (2018.g. 642.930). Upućivanja na specijalistički pregled iz ugovornih ordinacija bilo je 263.885 (2018.g. 265.539), a na invalidsku komisiju upućeno je 651 (2018.g. 641).

U odnosu na 2018.g. (kada je nedostajao rad 2 tima), u 2019.g. :

- *ukupan broj pregleda u ugovornim ordinacijama veći je za 3,0%,*
- *upućivanja na specijalističke preglede manji za 0,6%, a*
- *na invalidsku komisiju veći za 1,6%.*

Zabilježeno je 7,0% manje pregleda u kući.

Tablica 3 - Posjeti i pregledi u kurativi 2019. godine

	POSJETI			PREGLEDI			Upućivanje na:	
	u ordinaciji	u kući	ukupno	u ordinaciji	u kući	ukupno	specijal. pregled	invalid. komisiju
Ugovorne	2.102.319	19.186	2.121.505	644.067	18.449	662.516	263.885	651
0-6 godina	126.742	58	126.800	64.162	57	64.219	14.018	-
7-19 godina	115.929	119	116.048	55.828	118	55.946	20.040	-
20-64 godina	1.024.239	4.160	1.028.399	339.712	4.085	343.797	126.062	-
65 i više godina	835.409	14.849	850.258	184.365	14.189	198.554	103.765	-
Neugovorne	19.898	98	19.996	18.441	93	18.534	406	-
0-6 godina	2.005	8	2.013	1.928	8	1.936	38	-
7-19 godina	3.227	16	3.243	3.050	16	3.066	84	-
20-64 godina	11.738	58	11.796	10.778	53	10.831	227	-
65 i više godina	2.928	16	2.944	2.685	16	2.701	57	-
UKUPNO	2.122.217	19.284	2.141.501	662.508	18.542	681.050	264.291	651
0-6 godina	128.747	66	128.813	66.090	65	66.155	14.056	-
7-19 godina	119.156	135	119.291	58.878	134	59.012	20.124	-
20-64 godina	1.035.977	4.218	1.040.195	350.490	4.138	354.628	126.289	-
65 i više godina	838.337	14.865	853.202	187.050	14.205	201.255	103.822	-

U ugovornim ordinacijama:

- *pregledi u ordinaciji su obavljeni u svega 30,6% posjeta,*
- *posjeti u kući čine 0,9% ukupnih posjeta, a*
- *pregledi u kući 2,8% ukupnih pregleda liječnika,*
- *upućivanja na specijalističke preglede čine 12,4% ukupnog broja posjeta odnosno -39,8% ukupnog broja pregleda.*

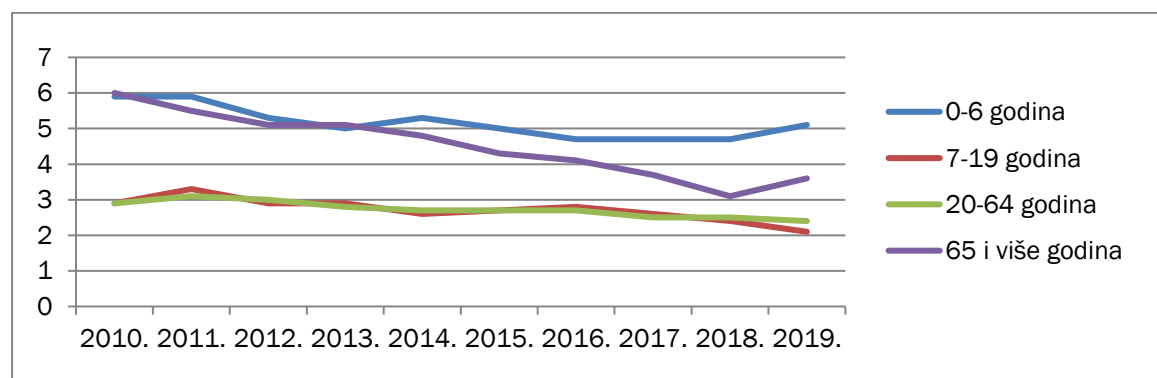
Jedno upućivanje specijalisti iz ugovorne ordinacije zabilježeno je na 2,5 ukupna pregleda u kurativi (u ordinaciji i kući). Najčešće je upućivanje specijalisti u starijoj dobi (na svakih 1,9 pregleda), a najmanje kod dojenčadi i male djece (na 4,6 pregleda).

Prosječno je svaki korisnik posjetio ugovornu ordinaciju 11,8 puta, najviše starije osobe (18,7), a najmanje u školskoj dobi (5,7).

Prosječno je svaki korisnik pregledan u ugovornoj ordinaciji 3,6 puta, najviše u predškolskoj dobi (5,3) te upućen na specijalistički pregled 1,5 puta tijekom godine, najviše starije osobe (2,3 puta).

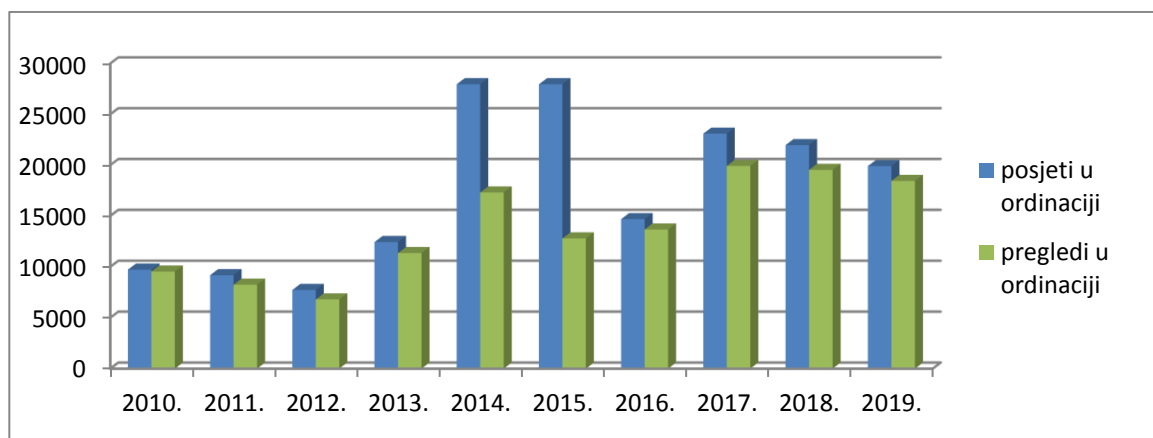
Prosječno je na 100 korisnika bilo 10,8 posjeta i 10,4 pregleda u kući; i to najviše kod starijih osoba (33,3 posjeta i 31,8 pregleda u kući) što znači da je prosječno na svakog trećeg starijeg korisnika pružena jedna usluga u kući.

U posljednjih deset godina broj pregleda na 1 osobu u skrbi u ugovornim ordinacijama kontinuirano blago pada, a najveći pad zabilježen je kod starijih osoba (sa 6 na 3,6 pregleda godišnje).

Slika 1 - Broj pregleda u ordinaciji na 1 osobu u skrbi u PZZ od 2010. do 2019.godine (ugovorne ordinacije)

Broj pregleda kod neugovornih liječnika PZZ u 2014.g. je udvostručen.

Slika 2 - Broj posjeta i pregleda u ordinaciji kod neugovornih liječnika u PZZ od 2010. do 2019.godine

Prema podacima CEZIH-a, od ukupnog broja izdanih uputnica u ugovornim ordinacijama, većina (47,6%) se odnosila na dijagnostičke pretrage, 32,1% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled, a 4,2% na hitne specijalističke ambulante (OHBP).

Tablica 4 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine i zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Vrsta uputnice	Ukupno	Muški	Ženski
A1 Konzilijarni pregled	112.561	51.374	61.186
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	76.934	35.878	41.056
A3 Dijagnostička pretraga	281.237	108.194	173.043
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	185	86	99
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	1.047	379	668
B1 Bolničko liječenje	15.585	8.210	7.375
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	544	322	222
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	792	415	377
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	24.564	12.192	12.372
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	21	9	12
D1 Ambulantno liječenje	67.652	28.961	38.691
D2 Dnevna bolnica	9.636	4.830	4.806
UKUPNO	590.758	250.850	339.907

Najčešće su izdavane uputnice za medicinsku biokemiju (12,5%), medicinsku mikrobiologiju (8,0%) te radiologiju (klasične i kontrastne pretrage) (6,9%), a slijede oftalmologija (4,9%) te fizikalna medicina i rehabilitacija (4,8%).

Tablica 5 - Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti obiteljske (opće) medicine i djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Djelatnost upućivanja	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Medicinska biokemija	73.629	12,5	25.577	10,2	48.052	14,1
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	47.191	8,0	16.135	6,4	31.056	9,1
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	40.547	6,9	17.228	6,9	23.319	6,9
Oftalmologija	28.915	4,9	11.764	4,7	17.151	5,0
Fizikalna medicina i rehabilitacija	28.630	4,8	10.236	4,1	18.394	5,4
Ultrazvuk	24.066	4,1	8.920	3,6	15.146	4,5
Ortopedija i traumatologija	23.365	4,0	10.349	4,1	13.016	3,8
Interna medicina	17.269	2,9	8.097	3,2	9.172	2,7
Otorinolaringologija	15.877	2,7				
Kardiologija	15.137	2,6	8.279	3,3		
Neurologija					8.365	2,5
Urologija			10.232	4,1		
Nuklearna medicina (radioizotopna dijagnostika)					8.949	2,6
Ostalo	276.132	46,7	124.033	49,4	147.287	43,3
UKUPNO	590.758	100,0	250.850	100,0	339.907	100,0

Prema podacima CEZIH-a, ugovorne ordinacije najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova s djelovanjem na srce i krvožilje (28,4%), zatim s djelovanjem na živčani sustav (17,2%), na probavni sustav i mijenu tvari (14,3%), na koštano-mišićni sustav (6,8%) te za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (6,6%).

Tablica 6 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti obiteljske (opće) medicine i djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Lijekovi:	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
- s djelovanjem na srce i krvožilje	692.448	28,4	317.651	30,3	374.797	26,9
- s djelovanjem na živčani sustav	420.588	17,2	166.780	15,9	253.808	18,2
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	349.697	14,3	149.354	14,2	200.343	14,4
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	165.884	6,8	60.192	5,7	105.692	7,6
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima)	160.765	6,6	68.210	6,5	92.555	6,6
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	159.278	6,5	72.200	6,9	87.078	6,3
- s djelovanjem na osjetila	106.113	4,3	45.009	4,3	61.104	4,4
- s djelovanjem na kožu	94.345	3,9	41.019	3,9	53.326	3,8
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	83.597	3,4	16.656	1,6	66.941	4,8
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	61.777	2,5	29.521	2,8	32.256	2,3
Različito	60.357	2,5	28.979	2,8	31.378	2,3
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	42.216	1,7	36.022	3,4	6.194	0,4
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	21.370	0,9	8.682	0,8	12.688	0,9
- za liječenje bolesti nosa	13.992	0,6	4.948	0,5	9.044	0,6
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	5.587	0,2	2.506	0,2	3.081	0,2
- za liječenje bolesti oka	3.136	0,1	1.270	0,1	1.866	0,1
- za liječenje bolesti kosti	1.273	0,1	693	0,1	580	0,0
Ukupno	2.442.423	100,0	1.049.692	100,0	1.392.731	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe anksiolitika (6,9%), blokatora betaadrenergičkih receptora (5,8%), antacida (5,4%), lijekova koji umanjuju masnoće u krvi (4,7%) i ACE-inhibitora – kombinacije (4,5%).

Tablica 7 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u djelatnosti obiteljske (opće) medicine i djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini

Podgrupa lijekova	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Anksiolitici	167.639	6,9	61.238	5,8	106.401	7,6
Blokatori betaadrenergičkih receptora	140.586	5,8	59.740	5,7	80.846	5,8
Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	131.542	5,4	54.140	5,2	77.402	5,6
Lijekovi koji umanjuju razinu masnoća u krvi	115.016	4,7	56.914	5,4	58.102	4,2
ACE-inhibitori-kombinacije	109.144	4,5	52.505	5,0	56.639	4,1
Oralni antidijabetici	102.830	4,2	53.089	5,1	49.741	3,6
Derivati propionske kiseline	86.903	3,6	30.997	3,0	55.906	4,0
Blokatori konvertaze (ACE-inhibitori)	71.481	2,9	36.193	3,4		
Lijekovi za liječenje bolesti štitnjače	71.274	2,9			59.647	4,3
Diuretici	70.985	2,9	30.450	2,9	40.535	2,9
Lijekovi s djelovanjem na mokraćni sustav			32.113	3,1		
Narkotički lijekovi					43.990	3,2
Ostalo	1.375.023	56,3	582.313	55,5	728.234	52,3
Ukupno svi lijekovi	2.442.423	100,0	1.049.692	100,0	1.392.731	100,0

U ugovornim ordinacijama PZZ evidentirano je ukupno 459.742 bolesti i stanja.

Najčešće evidentirane skupine bolesti su:

- *bolesti dišnog sustava s učešćem u ukupnom pobolu od 20,7% ili 455,9/1.000 stanovnika,*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (11,0% ili 241,8/1.000),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (8,9% ili 195,2/1.000),*
- *simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (8,0% ili 176,1/1.000),*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (5,7% ili 124,9/1.000),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (5,7% ili 124,9/1.000) te*
- *bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (5,5% ili 120,5/1.000).*

Tablica 8 - Bolesti ili stanja evidentirane u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u 2019. godini po dobnim skupina

Skupine MKB	Ukupno			Dobne skupine			
	Broj	%	na 1000 stanov.*	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65+ g.
UKUPNO	459.742	100,0	2.202,2	49.875	42.696	226.563	140.608
I Zarazne i parazitarne bolesti	20.470	4,5	98,1	3.577	3.592	10.872	2.428
II Novotvorine	13.887	3,0	66,5	96	540	7.108	6.143
III Bolesti krvi i krvotv.sustava	4.735	1,0	22,7	229	239	2.500	1.757
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	22.952	5,0	109,9	81	442	11.639	10.790
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	12.129	2,6	58,1	176	310	7.129	4.514
VI Bolesti živčanog sustava	7.187	1,5	34,4	83	291	4.245	2.568
VII Bolesti oka i očnih adneksa	17.229	3,7	82,5	1.464	1.532	7.164	7.069
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	18.912	4,1	90,6	4.541	2.487	7.789	4.095
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	40.746	8,9	195,2	31	169	15.774	24.772
X Bolesti dišnog sustava	95.185	20,7	455,9	21.919	16.261	43.809	13.196
XI Bolesti probavnog sustava	18.043	3,9	86,4	717	756	10.402	6.168
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	26.076	5,7	124,9	2.918	3.534	12.263	7.361
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	50.476	11,0	241,8	249	1.684	31.340	17.203
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	25.154	5,5	120,5	870	1.050	12.792	10.442
XV Trudnoća, porođaj i babinje	127	0,0	0,6	-	1	126	-
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	129	0,0	0,6	125	4	-	-
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	699	0,2	3,4	243	209	198	49
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	36.757	8,0	176,1	6.993	4.464	16.698	8.602
XIX Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	22.771	5,0	109,1	988	3.354	13.074	5.355
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa z.s.	26.078	5,7	124,9	4.575	1.777	11.640	8.086

* broj stanovnika (208.765) u Istarskoj županiji 2018. Prema Procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku RH

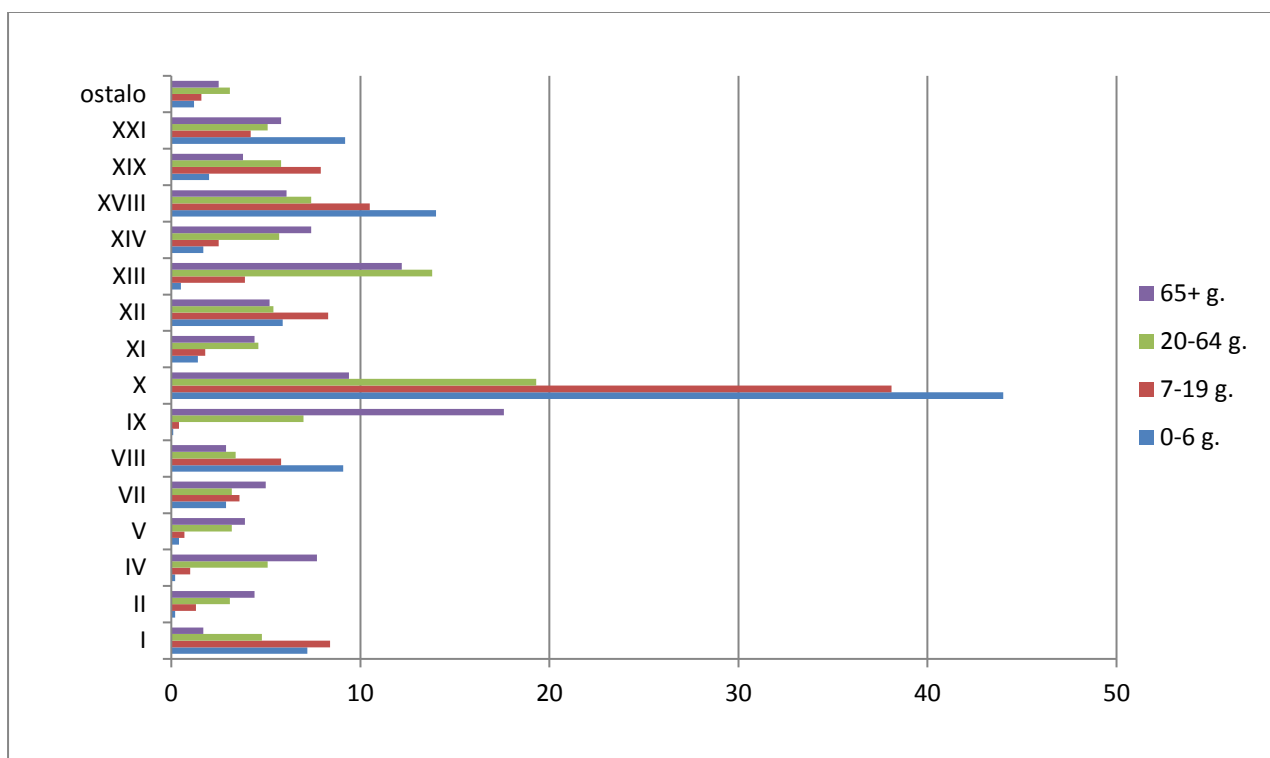
U svim dobnim skupinama najčešće evidentirane skupine bolesti su bolesti dišnog sustava, osim u najstarijoj (dobna skupina iznad 65 godina) u kojoj su najučestalije bolesti cirkulacijskog sustava.

U najmlađoj dobnoj skupini (do 6 godina) na drugom su mjestu evidentirani simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, na trećem mjestu su čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, slijede bolesti uha i mastoidnog nastavka, zatim zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti oka i očnih adneksa.

U dobnoj skupini od 7-19 godina na drugom su mjestu simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, zatim zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva, ozljede i otrovanja te bolesti uha i mastoidnog nastavka.

U dobnoj skupini od 20-64 godine na drugom mjestu su bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, zatim simptomi i znakovi, bolesti cirkulacijskog sustava, ozljede i otrovanja te bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa.

U najstarijoj dobnoj skupini na drugom mjestu (nakon bolesti cirkulacijskog sustava) su bolesti mišićno-koštanog i vezivnog tkiva, slijede bolesti dišnog sustava, endokrine bolesti te bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa.

Slika 3 - Struktura (%) najčešće evidentiranih bolesti ili stanja u 2019.g. (ugovorne ordinacije) po dobnim skupinama

Najčešće registrirani dijagnostički entiteti u PZZ bili su:

- akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (14,1%),
- bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (5,2%),
- hipertenzivne bolesti (4,6%),
- upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (3,1%) te
- dermatitis, egzemi i urtikarije (2,8%).

Tablica 9 - Najčešće bolesti ili stanja evidentirane u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u 2019. godini

Naziv dijagnoza i MKB šifra	Broj	%
SVEUKUPNO	459.742	100,0
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06	64.825	14,1
Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije M50-M54	23.740	5,2
Hipertenzivne bolesti I10-I15	21.341	4,6
Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida H65-H75	14.154	3,1
Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50	12.982	2,8
Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis J20-J21	9.950	2,2
Upala mokraćnog mjehura (cistitis) N30	9.201	2,0
Diabetes mellitus E10-E14	8.865	1,9
Poremećaji štitnjače E00-E07	8.769	1,9
Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode D00-D48	8.101	1,8
Ostale dijagnoze	277.814	60,4

U dobi do 6 godina, nakon akutnih infekcija gornjeg dišnog sustava, slijede upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida te osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja.

U dobi od 7 do 19 godina, nakon akutnih infekcija gornjeg dišnog sustava, na drugom je mjestu upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida, a slijedi dermatitis, egzemi i urtikarije.

U odrasloj dobi (20-64 g.) najčešće su akutne infekcije gornjeg dišnog sustava, bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije te hipertenzivne bolesti.

U starijoj dobi na prvom su mjestu hipertenzivne bolesti, slijede bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije, akutne infekcije gornjeg dišnog sustava, dijabetes melitus te upala mokraćnog mjehura.

Tablica 10 - Najčešće bolesti ili stanja evidentirane u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u 2019. godini po dobnim skupinama

Rang	0-6 godina	7-19 godina	20-64 godina	65 i više godina
1.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06 (16.195 - 32,5%)	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06 (12.243 - 28,7%)	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06 (30.138 - 13,3%)	Hipertenzivne bolesti I10-I15 (12.358 - 8,8%)
2.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida H65-H75 (4.248 - 8,5%)	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida H65-H75 (2.043 - 4,8%)	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije M50-M54 (16.669 - 6,5%)	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije M50-M54 (6.797 - 4,8%)
3.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja Z00-Z13 (3.597 - 7,2%)	Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50 (1.706 - 4,0%)	Hipertenzivne bolesti I10-I15 (8.952 - 4,0%)	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava J00-J06 (6.249 - 4,4%)
4.	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis J20-J21 (3.075 - 6,2%)	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja Z00-Z13 (1.400 - 3,3%)	Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50 (6.063 - 2,7%)	Diabetes mellitus E10-E14 (5.441 - 3,9%)
5.	Dermatitis, egzemi i urtikarije L20-L30, L50 (2.161 - 4,4%)	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis J20-J21 (1.233 - 2,9%)	Poremećaji štitnjače E00-E07 (5.597 - 2,5%)	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) N30 (3.620 - 2,6%)

U ordinacijama PZZ u skrbi je bilo 1.503 dojenčadi i 11.161 predškolske djece. Obavljeno je ukupno 15.641 preventivnih pregleda. Kod dojenčadi evidentirano je 8.188 posjeta, 6.469 sistematskih pregleda te 1.719 kontrolnih i ciljanih pregleda, dok su kod predškolske djece bila 7.453 posjeta, 5.077 sistematska te 2.376 kontrolnih i ciljanih pregleda.

Udio preventivnih pregleda u ukupnim pregledima (pregledi u kurativi i preventivi) obavljenima za dobnu skupinu 0-6 g. u ugovornim ordinacijama iznosio je 19,6%.

Broj ukupnih preventivnih pregleda po dojenčetu u skrbi ugovornih ordinacija iznosio je 5,4, a kod male djece 0,7 odnosno po djetetu u dobi do 6 godina 1,2 (RH 1,2).

Prosječno je svako dojenče u skrbi 4,3 puta sistematski pregledano, a malo djetete (1-6g.) 0,5 puta.

Tablica 11 - Posjeti i pregledi u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti predškolske djece u Istarskoj županiji u 2019. godini (ugovor s HZZO-om)

	Osobe u skrbi	Posjeti savjetovalištu	Preventivni pregledi ukupno	Sistematski pregledi	Kontrolni i ciljani pregledi
UKUPNO	12.664	15.641	15.641	11.546	4.095
0 - 11 mj. - ukupno	1.503	8.188	8.188	6.469	1.719
0 - 2 mj.	297	2.599	2.599	2.349	250
3 - 5 mj.	447	2.618	2.618	1.920	698
6 - 11 mj.	759	2.971	2.971	2.200	771
1 - 6 g. ukupno	11.161	7.453	7.453	5.077	2.376
1 - 3 g.	5.339	4.615	4.615	3.239	1.376
4 - 6 g.	5.822	2.838	2.838	1.838	1.000

U ugovornim ordinacijama u PZZ registrirano je ukupno 6.469 sistematska pregleda dojenčadi.

Najčešći evidentirani poremećaji kod dojenčadi u dobi 6-11 mjeseci bili su:

- fimoza (2,4%),
- preuhranjenost (2,7%) i
- usporen psihomotorni razvoj (0,6%).

Majčino mlijeko je koristilo:

- u dobi 0-2 mjeseca - 72,1% djece,
- u dobi 3-5 mjeseci – 56,0% ,
- u dobi 6-11 mjeseci – 10,6%.

Sistematski je pregledano 5.077 male i predškolske djece (1-6 godina).

Najčešći poremećaji u male djece (1-3 godine) bili su:

- preuhranjenost (4,0%),
- zubni karijes (3,1%) i
- fimoza (3,0%).

Najčešći poremećaji u predškolske djece (4-6 godina) bili su:

- karijes (20,6%),
- dislalija (14,3%),
- preuhranjenost (4,2%),
- mišićno-koštane deformacije udova (4,0%) i
- fimoza (3,3%).

Tablica 12 - Rezultati sistematskih pregleda djece od 0-6 godina (na 100 pregledanih) u PZZ (ugovorne ordinacije) u 2019. godini

	0-2 mj.	3-5 mj.	6-11 mj.	1-3 g.	4-6 g.
Broj pregledane djece TT/TV	2.349	1.920	2.200	3.239	1.838
< 20% od medijane	1,5	0,8	1,6	1,1	0,7
> 20% od medijane	5,2	3,0	2,7	4,0	4,2
Prehrana					
samo dojenje	72,1	56,0	10,6	-	-
dojenje + nadohrana	15,5	19,4	48,9	-	-
umjetna prehrana	12,4	24,6	40,5	-	-
Rahitis					
profilaksa	100,0	100,0	100,0	29,6	-
znakovi	-	-	-	-	-
Profilaksa anemije	0,9	14,5	15,3	0,7	0,3
Psihomotorni razvoj					
usporen	0,1	0,5	0,6	0,6	0,4
drugi poremećaji	-	0,1	0,1	0,1	0,2
Poremećaj vida					
strabizam	-	0,1	0,1	0,4	0,5
refrakcijske anomalije	-	-	-	0,0	0,5
drugi poremećaji	-	-	0,1	-	0,3
Poremećaji sluha	0,1	-	-	0,0	-
Poremećaji govora					
dislalija	-	-	-	0,0	14,3
dizartrija	-	-	-	-	1,2
drugi poremećaji	-	-	-	0,8	1,1
Poremećaji zubi, zubnog tkiva i čeljusti					
ortodonske anomalije	-	-	-	0,1	0,5
karijes	-	-	-	3,1	20,6
drugi poremećaji	-	-	-	-	0,1
Mišićno-koštane deformacije					
kralješnice	-	-	-	0,1	1,1
prsnog koša	-	-	-	-	0,1
udova	0,2	0,4	0,1	0,6	4,0
drugi poremećaji	-	-	0,3	0,5	2,2
Kongenitalne anomalije					
prirodno iščašenje kuka	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
prirodne srčane greške	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1
rascjep nepca i/ili usne	0,2	0,1	-	0,0	-
kriptorhizam	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
druge kongen. anomalije	0,2	-	0,1	0,1	0,1
Anomalije spolovila					
fimoza	0,3	2,0	2,4	3,0	3,3
druge anomalije spolovila	0,3	0,1	0,3	0,2	0,7

Preventivni pregledi kod odraslih i starijih osoba opisani su u radu opće/obiteljske medicine.

2.4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŠKOLSKE DJECE I MLADEŽI

Skrb o bolesnoj djeci školske dobi i o studentima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti provode liječnici opće/obiteljske medicine, a preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu liječnici specijalisti školske i adolescentne medicine ZZJZIŽ. Aktivnosti Službe za školsku medicinu usklađene su s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite školske djece i redovitih studenata. U Službi je 2019. godine radilo 7 timova: 5 specijalista školske medicine, 1 doktor medicine i 2 liječnika na specijalizaciji te 6 prvostupnica sestrinstva i 1 diplomirana medicinska sestra. Služba sveukupno skrbi o preventivnoj zdravstvenoj zaštiti za 21.224 učenika i 2.945 studenata, ukupno 24.169 (lani 23.992)

Školska medicina ima 3.452,7 korisnika po timu.

Prema podacima školske medicine 2018./2019. u osnovnim školama u IŽ bilo je 15.163 djece (2017./2018. 15.007), a u srednjim školama 6.061 djece (lani 6.212). Prema podacima DZS-a redovitih studenata je bilo 2.945 (lani 2.773).

U odnosu na prethodnu školsku i akademsku godinu ukupan broj učenika i studenata je približno isti, no učenika osnovnih škola je nešto više (1,0%), srednjoškolaca 2,4% manje, a studenata 6,2% više.

Tablica 1 - Broj učenika u osnovnoj i srednjoj školi po razredima te upisani redovni studenti na visokim učilištima u Istarskoj županiji u školskoj godini 2018./2019.

<i>Razred</i>	Osnovna škola	Srednja škola	Visoka učilišta
UKUPNO	15.163	6.061	2.945
I	1.887	1.590	1.002
II	1.885	1.595	1.005
III	1.990	1.563	851
IV	2.002	1.313	37
V	1.912	-	50
VI	1.866	-	-
VII	1.852	-	-
VIII	1.769	-	-

Izvor: Izvješća školske medicine; Državni zavod za statistiku RH. SI-1645 Studenti u ak.g. 2018/2019. (30.04.2020.)

U školskoj godini 2018./2019. timovi školske medicine ZZJZIŽ obavili su 7.308 sistematskih pregleda.

U osnovnim školama bilo je ukupno 5.493 sistematskih pregleda (pregled za upis u prvi razred, pregled u V i VIII razredu), 128 kontrolnih pregleda nakon sistematskih pregleda i 51 drugih kontrolnih pregleda.

U srednjim školama provedeno je 1.408 sistematskih (prvi razred), a na prvoj godini fakulteta 408 sistematskih pregleda.

Tablica 2 - Sistematski i kontrolni pregledi školske djece u Istarskoj županiji u školskoj godini 2018./2019.

	Sistematski pregledi	Kontrolni pregledi nakon sistematskih pregleda	Drugi kontrolni pregledi
Osnovna škola-ukupno	5.493	128	51
Upis u I. razred	1.928	38	
V. razred	1.808	46	
VIII. razred	1.757	44	
Srednja škola-ukupno	1.408	7	8
I. razred srednje škole	1.408	7	
Fakulteti-ukupno	408	-	-
I. godina fakulteta	408	-	

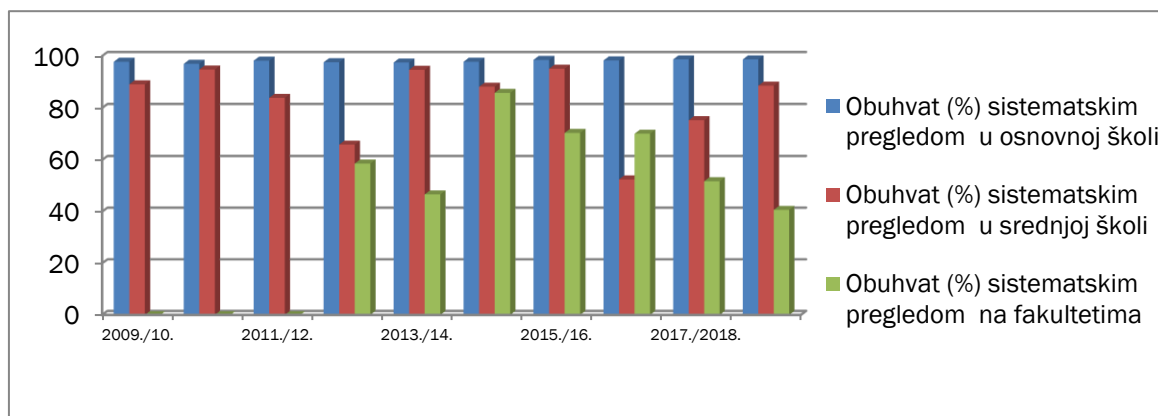
Obuhvat sistematskim pregledima u osnovnoj školi je visok. Obuhvat kod učenika prvih razreda srednjih škola, a posebno kod studenata prve godine fakulteta je niži, što je posljedica njihovog neodaziva na pregled, a dijelom kadrovske situacije u Službi (2 liječnika na specijalizaciji).

Sistematskim pregledom za upis u prvi razred obuhvaćeno je više djece od broja upisanih jer su pregledana i ona djeca koja se zbog zdravstvenih razloga ili traženja odgode od strane roditelja nisu upisala. Također su moguće naknadne izmjene broja upisanih učenika zbog migracija.

Obuhvat djece sistematskim pregledima u školskoj godini 2018./2019. bio je u osnovnim školama 98,7% (RH 97,3%), u srednjim školama 88,6% (RH 60,4%), a među studentima 40,7% (RH 33,3%).

Tablica 3 - Obuhvat sistematskim pregledima školske djece i studenata u Istarskoj županiji u školskoj godini 2018./2019.

	Broj osoba za pregled	Broj pregledanih	%
Osnovne škole ukupno	5.568	5.493	98,7
upis u I raz.	1.887	1.928	102,2
V raz.	1.912	1.808	94,6
VIII raz.	1.769	1.757	99,3
Srednje škole - I raz.	1.590	1.408	88,6
Fakultet – I g.	1.002	408	40,7

Slika 1 - Pokazatelji korištenja zdravstvene zaštite školske djece i studenata od školske godine 2009./2010. do 2018./2019.g.

Na temelju tjelesne visine i težine utvrđene sistematskim pregledom računalni program izračunava indeks tjelesne mase (ITM) i uspoređuje ga za određenu dobnu skupinu s hrvatskim referentnim vrijednostima. ITM nije posve pouzdan pokazatelj jer mišićna masa može povećati ITM, a bez znakova pretilosti. Vrijednosti dobivene na sistematskim pregledima za upis u prvi razred osnovne škole, nisu pouzdane ni relevantne te nisu tumačene u ovoj analizi.

Prema rezultatima sistematskih pregleda kod dječaka najviše je pretilih u petom razredu osnovne škole (18,8%), dok se u starijim generacijama udio pretilih smanjuje: u osmom razredu 15,1%, u prvom razredu srednje škole 12,8%, a na prvoj godini studija raste 3,6%. Na prvoj godini studija nalazi se najveći udio mladića s povećanom tjelesnom težinom (20,9%).

Kod djevojčica u petom razredu je 16,2% pretilih, u osmom razredu 19,4% i u prvom razredu srednje škole 19,0%, a na prvoj godini studija 8,2%. Najveći udio djevojčica s povećanom tjelesnom težinom je u petom razredu 17,8%.

Rezultati ukazuju na visok udio djece i mladih s prekomjernom tjelesnom težinom, ali i pretilošću.

Pothranjeno je 2,5% osnovnoškolaca, ali u srednjoj školi pothranjeno je 3,4% djevojčica i 2,3% mladića, odnosno 6,5% studenata i 9,7% studentica.

Svako treće dijete je preuhranjeno, od toga svako šesto dijete pretilo.

Tablica 4 - Stanje uhranjenosti djece i mladih prema rezultatima sistematskih pregleda u školskoj godini 2018./2019. (na 100 pregledanih)

	Osnovne škole						Srednja škola		Fakultet	
	upis u I r.		V r.		VIII r.		I r.		I g.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Normalna uhranjenost	59,2	54,5	59,8	63,4	64,7	61,2	68,4	61,7	69,1	67,7
Povećana tjelesna težina	8,7	11,4	19,6	17,8	17,5	16,5	16,0	15,6	20,9	14,1
Pretilost	30,7	33,6	18,8	16,2	15,1	19,4	12,8	19,0	3,6	8,2
Pothranjenost	3,8	2,2	1,8	2,4	2,4	2,4	2,3	3,4	6,5	9,7
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Na sistematskim pregledima uočavaju se poremećaji rasta i razvoja, mogući zdravstveni problemi, te kontroliraju kronične bolesti.

Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52) jedan su od najčešćih poremećaja, a registriraju se već u prvom razredu osnovne škole (12,3% djevojčica i 11,2% dječaka). U godinama kasnijeg školovanja ovi su poremećaji registrirani sve češće: u osmom razredu kod 29,7% djevojčica i 24,4% dječaka; u prvom razredu srednje škole kod 36,0% djevojčica i 22,7% dječaka; na prvoj godini studija kod 41,6% studentica i 22,6% studenata. Najčešće je zastupljena kratkovidnost (miopija H52.1) koja je zabilježena kod 22,3% studenata i 31,6% studentica.

Ravna stopala (M21.4) registriraju se već u prvom razredu osnovne škole i to kod 37,1% dječaka i 26,3% djevojčica, a najviše su evidentirana u petom razredu kod 30,9% dječaka i 21,8% djevojčica.

Zubni karijes (K02) je registriran u svim uzrastima, a u prvom razredu osnovne škole kod 28,1% dječaka i 24,8% djevojčica (što ukazuje na potrebu veće skrbi o oralnom zdravlju u predškolsko doba), u petom razredu 10,2% dječaka i 7,5% djevojčica, a u kasnijem školovanju u manjem udjelu. Školska medicina prije upisa u prvi razred obvezno šalje djecu na pregled zubi dok je na roditelju i izabranom doktoru dentalne medicine da održavaju mliječno zubalo bez karijesa te da pravodobno saniraju „šestice”.

Dentofacijalne nepravilnosti (nepravilnosti u položaju zubi i poremećaj zagriz) (K07) registrirane su već u prvom razredu osnovne škole kod 5,3% djevojčica i 3,9% dječaka, a u povećanom se postotku registriraju sve do srednje škole. U petom razredu ove dentofacijalne nepravilnosti su evidentirane kod 18,1% djevojčica i 16,5% dječaka, u osmom razredu kod 25,8% djevojčica i 22,0% dječaka, odnosno u prvom razredu srednje škole kod 20,9% dječaka i 29,6% djevojčica. Ove ortodonske nepravilnosti tijekom školovanja ostaju nesanirane te su evidentirane i kod 6,5% studenata i 9,3% studentica.

Nepravilno držanje tijela (R29.3) nađeno je u već u prvom razredu osnovne škole kod 7,5% djevojčica i 6,7% dječaka, u petom razredu kod 9,2% dječaka i 11,1% djevojčica. U osmom razredu nepravilno držanje je registrirano kod 12,2% dječaka i 10,6% djevojčica, a u prvom razredu srednje škole kod 9,0% dječaka i 7,5% djevojčica. Nepravilno se drži 2,2% studenata i 2,6% studentica. Idiopatska skolioza (M41.0-M41.2) registrirana je u petom razredu kod 2,2% djevojčica, u osmom razredu kod 7,9% djevojčica i 3,8% dječaka, a u prvom razredu srednje škole kod 13,5% djevojčica i 7,6% dječaka.

Svaki treći srednjoškolac/ka ima poremećaje refrakcije i akomodacije (najčešće kratkovidnost).

Svako četvrto dijete u petom razredu ima ravna stopala.

Svako četvrto dijete na upisu u osnovnu školu ima nesanirane kariozne zube, a u petom razredu svako deseto.

Svaki četvrti učenik/ica osmog razreda ima ortodonske nepravilnosti (položaj zuba, zagriz) koje su nesanirane tijekom školovanja.

Svaki deseti učenik/ica osmog razreda ima nepravilno držanje.

U prvom je razredu registriran visok udio djece s poremećajem razvoja govora i jezika (F80) kod 32,4% dječaka i 13,0% djevojčica (najčešće dislalija F80.0) što je i očekivano, a u petom razredu kod 3,9% dječaka i 2,3% djevojčica. Poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82) u prvom je razredu zabilježen kod 8,4% dječaka, hiperkinetski poremećaj (F90) kod 1,8%, pervazivni razvojni poremećaj (F84) kod 1,4%, a neorganska

enureza (F98.0) kod 2,6% dječaka. U prvom se razredu osnovne škole kod 8,3% dječaka bilježe smetnje vezane uz prepucij, fimozu i parafimozu (N47), a u petom razredu kod 2,1% dječaka.

Vazomotorni i alergijski rinitis (J30) zabilježen je već u prvom razredu osnovne škole kod 5,2% dječaka i 5,5% djevojčica te se bilježi u sličnim udjelima i kod ostalih sistematskih pregleda kako u osnovnoj tako i u srednjoj školi (4,5% dječaka i 3,0% djevojčica).

Atopični dermatitis (L20) u prvom razredu osnovne škole ima 4,0% djevojčica i 3,4% dječaka, a u srednjoj školi 1,6% djevojčica i 1,8% dječaka.

Astmu (J45) u prvom razredu osnovne škole ima 1,7% djevojčica i 3,0% dječaka, a u srednjoj školi 1,0% djevojčica i 2,6% dječaka.

Poremećaj vida na boje (H53.5) nađen je kod 2,8% dječaka učenika petih, 4,3% dječaka učenika osmih razreda i 2,1% mladića srednjoškolaca.

Povišena vrijednost krvnog tlaka bez dijagnoze hipertenzije (R03.0) nađena je kod 3,0% dječaka u osmom razredu te kod 5,9% dječaka i 1,8% djevojčica u prvom razredu srednje škole.

Akne (L70) kao rezultat hormonske ravnoteže tijekom puberteta i adolescencije zabilježene su u petom razredu kod 2,1% djevojčica, u osmom razredu 9,8% dječaka i 7,2% djevojčica, dok ih u srednjoj školi ima 11,0% dječaka i 10,7% djevojčica.

Prvu menstruaciju u petom razredu imalo je 34,0% djevojčica. Poremećaji menstrualnog ciklusa (N91-N92) u osmom razredu bilježe se kod 5,0% djevojčica, u prvom razredu srednje škole kod 6,6% djevojčica, a na prvoj godini studija u 2,3% studentica. Na dismenoreju (N94.6) žali se 0,5% učenica osmog razreda, 1,0% srednjoškolke i 0,7% studentica.

Hipertrofija dojki (N62) zabilježena je kod 1,6% dječaka u petom razredu, 1,5% u osmom razredu i kod 1,3% mladića srednjoškolaca.

U osmom razredu kod 3,2% dječaka i 1,9% djevojčica registrirana je zaostalost u rastu (E34.3), a u srednjoj školi kod 2,2% mladića i 1,9% djevojčica.

Melanocitni madeži (D22) javljaju se kod 5,0% srednjoškolaca i 2,5% srednjoškolke. Važno ih je redovito kontrolirati jer se iz njih može razviti melanom.

Pušenje (Z72.0) je kao dijagnoza evidentirano kod 2,6% srednjoškolaca i 1,2% srednjoškolke te 16,5% studenata i 10,4% studentica.

Pijenje (Z72.1) je kao dijagnoza evidentirano kod 2,9% studenata. Alkohol ne pije 78,9% učenika i 82,4% učenica osmih razreda osnovnih škola, 49,9% srednjoškolaca i 57,0% srednjoškolke te 3,6% studenata i 4,1% studentica.

Drogiranje (Z72.2) je kao dijagnoza evidentirano kod 7,2% studenata i 0,7% studentica. Druga sredstva ovisnosti nikad nije probalo 87,0% srednjoškolaca i 83,5% srednjoškolke te 74,8% studenata i 79,2% studentica.

Obrok prije škole ne uzima 43,5% mladića i 47,5% djevojčica.

Sistematskim pregledom utvrđena je potreba za jačom promocijom i provođenjem zdravog načina života od najranije dobi.

U sklopu sistematskih pregleda anamnezom, uvidom u medicinsku dokumentaciju i kontaktom sa stručnom službom škola, prati se adaptacija učenika i studenata na školu i uspjeh u savladavanju obrazovnih sadržaja. U osmom razredu bilježi se poremećaj razvoja vještina učenja (F81) kod 1,7% dječaka i 1,4% djevojčica, a u prvom razredu srednje kod 1,1% mladića i 0,8% djevojčica.

Redovni nastavni program uz individualizaciju u osmom razredu pohađa 2,3% dječaka i 1,4% djevojčica, 2,2% mladića i 0,9% djevojčica u srednjoj školi. Posebni program u osmom razredu ima 0,1% dječaka i 0,1% djevojčica. U srednjoj školi ponavljača je bilo 4,8% kod mladića i 2,5% kod djevojčica.

Tablica 5 - Najčešći poremećaji registrirani kod dječaka i mladića na sistematskim pregledima u šk.g. 2018./2019.

I razred OŠ		V razred OŠ		VIII razred OŠ		I razred SŠ		I godina studija	
Dječaci	%	Dječaci	%	Dječaci	%	Dječaci	%	Mladići	%
Ravno stopalo (M21.4)	37,1	Ravno stopalo (M21.4)	30,9	Ravno stopalo (M21.4)	29,1	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	22,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	26,6
Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	32,4	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	17,4	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	24,4	Ravno stopalo (M21.4)	21,3	Pušenje (Z72.0)	16,5
Zubni karijes (K02)	28,1	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	16,5	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	22,0	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	20,9	Skolioza nesp. (M41.9)	8,6
Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	11,2	Pretilost (E66)	14,4	Abnormalno držanje (R29.3)	12,2	Akne (L70)	11,0	Drogiranje (Z72.2)	7,2
Valgus deformacija (M21.0)	9,5	Zubni karijes (K02)	10,2	Pretilost (E66)	11,4	Pretilost (E66)	10,8	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	6,5
Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82)	8,4	Abnormalno držanje (R29.3)	9,2	Akne (L70)	9,8	Abnormalno držanje (R29.3)	9,0	Pretilost (E66)	5,8
Prevelik prepucij, fimozis i parafimozis (N47)	8,3	Valgus deformacija (M21.0)	7,9	Valgus deformacija (M21.0)	9,4	Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	6,9	Striae atrophicae (L90.6)	4,3
Srčani šumovi (R01)	7,0	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	4,3	Zubni karijes (K02)	6,2	Povišena vrijednost krvnog tlaka - bez dijagnoze (R03.0)	5,9	Položajna (posturalna) kifoza (M40.0)	4,3
Abnormalno držanje (R29.3)	6,7	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	4,0	Melanocitni madeži (D22)	5,5	Melanocitni madeži (D22)	5,0	Zubni karijes (K02)	2,9
Hipertrofija tonzila (J35.1)	5,4	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	3,9	Srčani šumovi (R01)	4,6	Zubni karijes (K02)	5,0	Akne (L70)	2,9
Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	5,2	Srčani šumovi (R01)	3,8	Položajna (posturalna) kifoza (M40.0)	4,4	Položajna (posturalna) kifoza (M40.0)	5,0	Pijenje (Z72.1)	2,9
Pretilost (E66)	4,9	Melanocitni madeži (D22)	3,5	Poremećaji osjeta za boje (H53.5)	4,3	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	4,5	Prirođeni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	2,8
Simptomi i znakovi koji se odnose na emocionalno stanje (R45)	4,7	Pothranjenost (E40-E46)	3,3	Prirođeni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	4,3	Valgus deformacija (M21.0)	4,1	Abnormalno držanje (R29.3)	2,2
Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	3,9	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	3,2	Specifičan poremećaj izgovora (F80)	4,0	Srčani šumovi (R01)	3,6	Ožiljci i fibroza kože (L90.5)	2,2
Pothranjenost (E40-E46)	3,9	Astma (J45)	2,8	Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	3,7	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	3,2	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	2,1
Atopični dermatitis (L20)	3,4	Poremećaji osjeta za boje (H53.5)	2,8	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	3,2	Seboreični dermatitis (L21.9)	3,0	Srčani šumovi (R01)	2,1
Astma (J45)	3,0	Položajna kifoza (M40.0)	2,2	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	3,0	Prirođeni deformiteti prsnog koša (Q67.6-Q67.8)	2,8	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	1,4
Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	2,8	Alergija, nespecificirana (T78.4)	2,2	Povišena vrijednost krvnog tlaka - bez dijagnoze (R03.0)	3,0	Astma (J45)	2,6	Epilepsija (G40)	1,4
Neorganska enureza (F98.0)	2,6	Prevelik prepucij, fimozis i parafimozis (N47)	2,1	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	2,9	Pušenje (Z72.0)	2,6	Strabizam (H49-H50)	1,4
Melanocitni madeži (D22)	2,4	Atopični dermatitis (L20)	2,0	Pothranjenost (E40-E46)	2,9	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	2,2	Astma (J45)	1,4
						Zaostalost u rastu (E34.3)	2,2	Psorijaza (L40)	1,4
								Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	1,4

Tablica 6 - Najčešći poremećaji registrirani kod djevojčica i djevojaka na sistematskim pregledima u šk.g. 2018./2019.

I razred OŠ		V razred OŠ		VIII razred OŠ		I razred SŠ		I godina studija	
Djevojčice	%	Djevojčice	%	Djevojčice	%	Djevojčice	%	Djevojke	%
Ravno stopalo (M21.4)	26,3	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	24,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	29,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	36,0	Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	41,6
Zubni karijes (K02)	24,8	Ravno stopalo (M21.4)	21,8	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	25,8	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	29,6	Pušenje (Z72.0)	10,4
Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	13,0	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	18,1	Ravno stopalo (M21.4)	19,6	Ravno stopalo (M21.4)	14,2	Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	9,3
Poremećaji refrakcije i akomodacije (H52)	12,3	Pretilost (E66)	11,2	Pretilost (E66)	12,2	Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	13,2	Pretilost (E66)	5,2
Valgus deformacija (M21.0)	7,7	Abnormalno držanje (R29.3)	11,1	Abnormalno držanje (R29.3)	10,6	Akne (L70)	10,7	Ravno stopalo (M21.4)	3,7
Abnormalno držanje (R29.3)	7,5	Valgus deformacija (M21.0)	8,4	Akne (L70)	7,2	Pretilost (E66)	12,3	Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	3,7
Pretilost (E66)	6,8	Zubni karijes (K02)	7,5	Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	7,2	Abnormalno držanje (R29.3)	7,5	Abnormalno držanje (R29.3)	2,6
Srčani šumovi (R01)	6,6	Pothranjenost (E40-E46)	4,3	Valgus deformacija (M21.0)	7,1	Poremećaji menstruacije (N91-N92)	6,6	Poremećaji menstruacije (N91-N92)	2,2
Hipertrofija tonzila (J35.1)	6,0	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	4,0	Poremećaji menstruacije (N91-N92)	5,0	Pothranjenost (E40-E46)	4,2	Atopični dermatitis (L20)	2,2
Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	5,4	Melanocitni madeži (D22)	3,1	Melanocitni madeži (D22)	4,6	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	3,0	Sindrom policističnog jajnika (E28.2)	2,2
Dentofacijalne nepravilnosti (K07)	5,3	Atopični dermatitis (L20)	3,0	Pothranjenost (E40-E46)	4,0	Valgus deformacija (M21.0)	2,8	Ožiljci i fibroza kože (L90.5)	1,9
Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	4,5	Srčani šumovi (R01)	3,0	Atopični dermatitis (L20)	3,4	Zubni karijes (K02)	2,8	Akne (L70)	1,9
Atopični dermatitis (L20)	4,0	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	3,0	Seboroični dermatitis (L21.9)	3,4	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	2,8	Astma (J45)	1,9
Pothranjenost (E40-E44)	3,7	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	2,4	Vazomotorni i alergijski rinitis (J30)	3,3	Melanocitni madeži (D22)	2,5	Epilepsija (G40)	1,9
Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	3,1	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	2,3	Zubni karijes (K02)	3,1	Položajna (posturalna) kifoza (M40.0)	2,5	Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	1,9
Simptomi i znakovi koji se odnose na emocionalno stanje (R45)	2,7	Akne (L70)	2,1	Abnormalno dobivanje na tjelesnoj težini (R63.5)	2,8	Seboroični dermatitis (L21.9)	2,3	Autoimuni tireoiditis (E06.3)	1,5
Strabizam (H49-H50)	2,4	Mladalačka idiopatska skolioza (M41.1)	2,0	Srčani šumovi (R01)	2,8	Srčani šumovi (R01)	2,1	Položajna (posturalna) kifoza (M40.0)	1,5
Melanocitni madeži (D22)	1,8	Povišena vrijednost krvnog tlaka - bez dijagnoze (R03.0)	1,7	Astma (J45)	2,7	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	1,9	Hipotireoze (E03)	1,4
Astma (J45)	1,7	Ožiljci i fibroza kože (L90.5)	1,5	Povišena vrijednost krvnog tlaka - bez dijagnoze (R03.0)	2,0	Povišena vrijednost krvnog tlaka - bez dijagnoze (R03.0)	1,8	Netoksična difuzna struma (E04.0)	1,1
Poremećaji pigmentacije (L81)	1,1	Strabizam (H49-H50)	1,4	Zaostalost u rastu, nesvrstana drugamo (E34.3)	1,9	Atopični dermatitis (L20)	1,6	Srčani šumovi (R01)	1,1
						Poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	1,6		

Obavljene su 1.063 ekspertize, timske sinteze i druge nužne aktivnosti kao dio rada povjerenstava u postupcima utvrđivanja najpogodnijeg oblika školovanja za djecu s posebnim potrebama. Odluku o primjerenom obliku školovanja bilo je potrebno donijeti za 8,1% (157) djece koja su pregledana prije upisa u prvi razred (1.928).

Tablica 7 - Utvrđivanje psihofizičke sposobnosti i primjerenog oblika obrazovanja u školskoj godini 2018./2019.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola
Timska sinteza za upis u I. raz.	178	178	-
Dodatni ciljani pregled za upis u I. raz.	1	1	-
Ekspertiza za upis u I. raz.	157	157	-
Pregled i procjena (izvan sistematskih pregleda)	88	85	3
Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	212	208	4
Dodatni ciljani pregled za primjereni oblik školovanja	34	31	3
Ekspertiza za primjereni oblik školovanja	393	346	47
UKUPNO	1.063	1.006	57

U osnovnim školama obavljena su 11.504 skrining pregleda (poremećaji vida i vida na boje, deformacije lokomotornog sustava, poremećaji sluha). Također su obavljeni i skriningi za učenike s rizikom.

Tablica 8 - Ukupan broj obavljenih skrininga u školama u Istarskoj županiji u školskoj godini 2018./2019.

	Osnovna škola					Skrining za učenike s rizikom	
	I. raz.	III. raz.	VI. raz.	VII. raz.	Ukupno	Osnovne š.	Srednje š.
Broj	1.507	5.083	3.559	1.355	11.504	6	-

Provedeno je i 506 epidemioloških i aktivnosti u vezi sa zaštitom okoliša.

Tablica 9 - Obilasci škola i nadzor nad prehranom u Istarskoj županiji u školskoj godini 2018./2019.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
Obilazak škola	472	440	32	-
Higijenska kontrola škole ili doma	24	24	-	-
Nadzor nad prehranom	10	10	-	-
UKUPNO	506	474	32	-

U osnovnim i srednjim školama te fakultetima provedeno je 2.899 namjenskih pregleda: najviše pregleda za sportske aktivnosti (1.368 ili 47,26%), 741 pregleda za

prilagođeni program tjelesne kulture, 508 pregleda prije i nakon cijepljenja, 16 za upis u srednju školu, 15 za smještaj u dom i 251 ostalih namjenskih pregleda.

Obavljeno je ukupno 10.442 cijepljenja.

Radi prilagođenog programa tjelesne kulture pregledano je 1,5% osnovnoškolaca (RH 1,5%), a pregledima sportaša obuhvaćeno je 5,2% osnovnoškolaca (RH 4,9%).

Radi prilagođenog programa tjelesne kulture pregledano je 8,2% srednjoškolaca (RH 5,4%), a pregledima sportaša obuhvaćeno je 9,5% srednjoškolaca (RH 4,1%).

Tablica 10 - Namjenski pregledi i cijepljenje u Istarskoj županiji u školskoj godini 2018./2019.

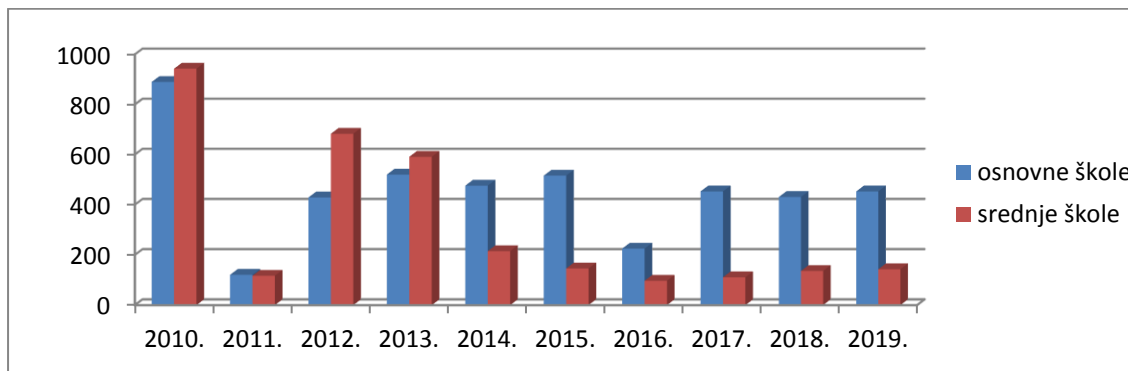
	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
Prilagođeni program tjelesne kulture	741	230	497	14
Pregledi sportaša	1.368	789	579	-
Smještaj u dom	15	-	15	-
Upis u srednju školu	16	12	4	-
Prije i nakon cijepljenja	508	498	10	-
Ostalo	251	180	43	28
Namjenski pregledi- ukupno	2.899	1.709	1.148	42
Cijepljenje	10.442	10.237	203	2
Mjere zaštite od zaraznih bolesti	349	349	-	-

Savjetovanišni rad odvija se u izdvojenom vremenu za savjetovalište u trajanju od najmanje tri sata tjedno. U savjetovalištu djeca, roditelji, nastavnici i suradnici te zdravstveni radnici mogu zatražiti pomoć pri rješavanju najčešćih problema vezanih uz odrastanje i zdravlje djece (problemi učenja, rizična ponašanja, mentalno zdravlje, reproduktivno zdravlje kronične bolesti). Broj savjetovanja bio je 3.372 (2017./18.g. 4.087), od toga 638 (18,9%) učenika ili studenata (od toga učenici osnovnih škola najčešće (71,0% učenika).

Broj savjetovanja učenika i studenata bio je manji za 17,5% u odnosu na prethodnu školsku godinu. U savjetovalištu je bilo 2,6% od ukupnog broja učenika i studenata u skrbi, odnosno 2,8% učenika (RH 5,7%).

Tablica 11 - Broj savjetovanja u savjetovalištu u školskoj godini 2018./2019.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
UKUPNO	3.372	2.906	405	61
Učenici/studenti	638	453	143	42
Nastavnici i suradnici	336	288	47	1
Roditelji/staratelji	636	584	51	1
Obitelj	33	27	6	-
Konzultacije sa zdrav. radnikom	1.729	1.554	158	17

Slika 2 - Broj posjeta učenika savjetovalištu od 2010. do 2019.g.

Učenici osnovnih škola najčešće su posjećivali savjetovalište zbog savjetovanja o odabiru budućeg zanimanja (38,0%), odnosno zbog reproduktivnog zdravlja (29,4%) i zbog očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i zdravijeg načina života (18,3%). Kod srednjoškolaca najčešći posjeti savjetovalištu bili su zbog kroničnih bolesti (35,0%), očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i zdravijeg načina života (32,2%) te reproduktivnog zdravlja (14,7%).

Svako treće savjetovanje učenik/ca osnovne škole bilo je radi odabira budućeg zanimanja, svako četvrto radi reproduktivnog zdravlja odnosno svako peto radi usvajanja zdravijeg načina života.

Svako treće savjetovanje srednjoškolaca bilo je radi kroničnih bolesti odnosno usvajanja zdravijeg načina života, a svako šesto radi reproduktivnog zdravlja.

Tablica 12 - Razlozi posjeta savjetovalištu učenika i studenata u školskoj godini 2018./2019.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
UKUPNO	638	453	143	42
Očuvanje i unaprjeđenje zdravlja i zdravijeg načina života	150	83	46	21
Problemi učenja	9	7	2	-
Mentalno zdravlje	34	15	11	8
Poremećaji ponašanja	14	2	11	1
Reproduktivno zdravlje	156	133	21	2
Kronične bolesti	87	28	50	9
Skrb o učenicima s ometenošću u psihičkom ili fizičkom razvoju	16	13	2	1
Savjetovanje o odabiru budućeg zanimanja	172	172	-	-

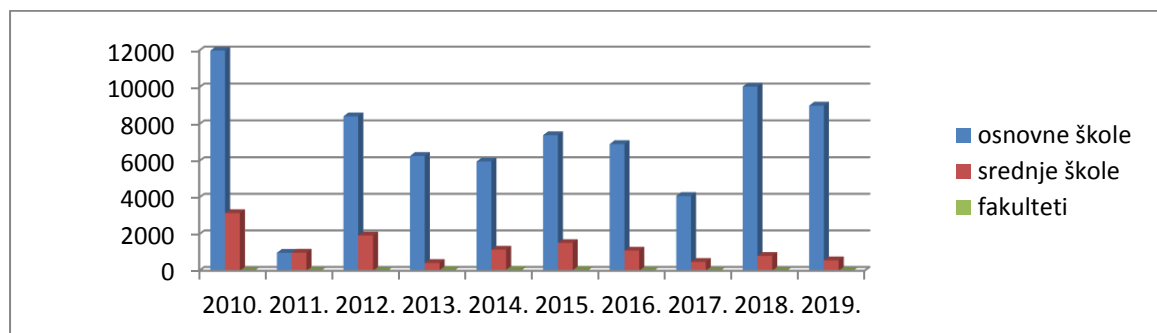

Zdravstvenim odgojem obuhvaćeno je 9.551 učenika (lani 10.375) i to 8.980 učenika osnovnih i 571 učenika srednjih škola. Obuhvaćeno je i 30 roditelja u osnovnim školama (lani 483).

Zdravstvenim odgojem obuhvaćeno je 7,9% djece manje (u odnosu na prošlu godinu).

Tablica 13 - Zdravstveni odgoj u osnovnim, srednjim školama i fakultetima u školskoj godini 2018./2019.

	UKUPNO	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
UKUPNO	9.581	9.010	571	-
Učenici/studenti	9.551	8.980	571	-
Roditelji/staratelji	30	30	-	-

Slika 3 - Broj učenika i studenata obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnim, srednjim školama i fakultetima od 2010. do 2019.g.

Obuhvat učenika obaveznim temama zdravstvenog odgoja u osnovnoj školi je 62,7%-68,6% (RH 61,0%-65,9%), dok je u srednjim školama manji (31,4%).

Tablica 14 - Broj sati zdravstvenog odgoja i obuhvaćenih učenika prema temama u školskoj godini 2018./2019.

	Broj sati	Broj učenika	Obuhvat (%)
UKUPNO	812	7.628	
Osnovna škola	759	7.057	
- Pravilno pranje zuba (I raz.)	95	1.183	62,7
- Skrivena kalorije (III raz.)	107	1.271	63,9
- Promjene vezane uz pubertet i higijena (V raz.) (2 sata: 1 sat dr., 1 sat prvostupnica sestrinstva)	99	1.312	68,6
- Ostale teme	458	3.291	
Srednja škola	53	571	
- Utjecaj spolnoprenosivih bolesti (I raz.)	46	499	31,4
- Zaštita reproduktivnog zdravlja (II raz.)	-	-	-
- Ostale teme	7	72	
Fakulteti	-	-	
- Ostale teme	-	-	

2.5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

U zdravstvenoj zaštiti žena radilo je 17 timova s punim radnim vremenom i 2 tima s djelomičnim radnim vremenom. Ugovor s HZZO-om ima 14 timova, a još su 4 tima (ordinacije/ustanove) bez ugovora. *Godišnja izvješća dostavljena su iz svih ordinacija.*

Tablica 1 - Timovi i zdravstveni radnici u 2019. godini

Ordinacije	Broj timova		Zdravstveni radnici	
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Specijalisti	VŠS, SSS
Ugovorne	13	2	14	14
Neugovorne	4	-	6	5
UKUPNO	17	2	20	19

Od 97.957 osiguranih djevojki i žena u dobi iznad 12 godina (podaci HZZO-a), 8.178 (8,4%) bilo je bez izabranog ginekologa. Ginekologa nisu odabrale uglavnom djevojke (12-19 g.) i mlade žene koje još nisu spolno aktivne.

Izabranog ginekologa ima 91,7% djevojka i žena starijih od 12 godina.

Tablica 2 - Broj žena u skrbi ginekologa i broj osiguranih žena u 2018. godini

	Broj osiguranih žena >12 g.	Broj žena u skrbi ginekologa	Razlika (Broj osiguranih žena – žena u skrbi)
UKUPNO	97.957	89.779	8.178

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – Područni ured Pazin

Od 89.779 žena koje su izabrale svog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, njih 31.477 (35,1%) je koristilo usluge zdravstvene zaštite, slično kao lani (33,7%), više od prosjeka RH (30,7%).

Zdravstvenu zaštitu u ugovornim ordinacijama koristilo je 35,1% žena u skrbi, najviše u dobi 16-19 godina (61,8%) i 20-29 godina (52,0%), a najmanje (26,8%) žene iznad 50 godina.

U neugovornim ordinacijama zdravstvenu zaštitu je koristilo 22,4% ukupnih korisnica, odnosno 9,3% osiguranih žena u dobi iznad 12 godina.

U ugovornim ordinacijama prosječan broj žena u skrbi po timu bio je 6.412,8 (2018. godine iznosio je 6.697).

Tablica 3 - Korisnice u 2019.godini po dobnim skupinama

	UKUPNO	-15 g.	16–19 g.	20–29 g.	30–39 g.	40–49 g.	50+ g.
<i>Ugovorne</i>							
Broj žena u skrbi	89.779	123	937	9.159	16.082	17.517	45.961
Korisnice zdr.zaštite	31.477	63	579	4.763	7.443	6.304	12.325
% koristile	35,1	51,2	61,8	52,0	46,3	36,0	26,8
<i>Neugovorne</i>							
Korisnice zdr.zaštite	9.098	18	128	1.753	2.851	2.223	2.125
UKUPNO							
Korisnice zdr.zaštite	40.575	81	707	6.516	10.294	8.527	14.450

Ukupno je u ugovornim i neugovornim ordinacijama ostvareno 90.841 posjeta (2018.g. 95.818) i 48.734 pregleda u kurativi (2018.g. 49.176). U ugovornim ordinacijama je registrirano 83.250 posjeta (2018.g. 88.439) i 44.685 pregleda u kurativi (2018.g. 44.089). U ugovornim ordinacijama evidentirano je 91,6% ukupnih posjeta (2018.g. 92,3%) i 91,7% pregleda (2018.g. 89,7%). U neugovornim ordinacijama bilo je 7.591 posjeta (2018.g. 7.379) i obavljeno 4.049 (2018.g. 5.087).

U ugovornim ordinacijama jedan pregled u kurativi obavljen je kod svake druge posjete (53,7%).

Prosječno su žene korisnice zbog liječenja posjetile ugovornog ginekologa 2,6 puta godišnje, a pregledane 1,4 puta godišnje.

Broj pregleda u neugovornim ordinacijama manji je za 20,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 4 - Broj posjeta i pregleda u 2019.godini po dobnim skupinama

	UKUPNO	-15 g.	16–19 g.	20–29 g.	30–39 g.	40–49 g.	50+ g.
<i>Ugovorne ordinacije</i>							
Broj posjeta	83.250	133	1.530	17.405	28.008	15.116	21.058
Broj pregleda	44.685	80	868	9.638	13.240	8.558	12.301
<i>Neugovorne ordinacije</i>							
Broj posjeta	7.591	14	173	1.111	2.765	1.616	1.912
Broj pregleda	4.049	8	123	775	1.443	1.036	664
UKUPNO ordinacije							
Broj posjeta	90.841	147	1.703	18.516	30.773	16.732	22.970
Broj pregleda	48.734	88	991	10.413	14.683	9.594	12.965

U ugovornim i neugovornim ordinacijama obavljeno je ukupno 36.079 preventivnih pregleda (2018.g. 38.871), od toga 31.829 u ugovornim (2018.g. 35.862) i 4.250 u neugovornim ordinacijama (2018.g. 3.009).

Broj preventivnih pregleda je u odnosu na prethodnu godinu:

- *u ugovornim ordinacijama manji 11,2%,*
- *u neugovornim veći 41,2%, odnosno*
- *sveukupno manji 7,2%.*

Najveći udio preventivnih pregleda odnosi se na sistematske preglede kojih je ukupno bilo 22.920 (63,5%), kod ugovornih ginekologa 20.606 (64,7%), a neugovornih 2.314 (54,4%). U ugovornim ordinacijama evidentiran je veliki broj ciljanih pregleda (10.070 ili 31,6%).

Stopa preventivnih pregleda na 1.000 žena u skrbi u svim ordinacijama ukupno bila je 401,9 (RH 272,0), a stopa sistematskih pregleda bila je 255,3 (RH 166,9).

Ukupno je obavljeno 6.244 pregleda dojki i utvrđeno 95 (1,5%) patoloških stanja. U odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 5.065, broj pregleda dojki je veći za 23,3%. Kod ugovornih ginekologa registrirano je 4.381 pregleda dojki (za 11,4% manje nego lani kad ih je bilo 4.947) te je kod 1,9% utvrđeno patološko stanje.

Stopa pregleda dojki na 1.000 žena u skrbi ginekologa u svim ordinacijama ukupno bila je 69,5 (RH 20,0), što ukazuje da se kod ginekologa pregledi dojki ne provode rutinski.

Ukupno je uzeto 29.417 Papa testova i utvrđeno 2.331 (7,9%) patoloških stanja. U odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 27.844, Papa testova je uzeto više za 5,6%. U ugovornim ordinacijama uzeto je 21.362 Papa testova (za 4,2% manje nego lani kada ih je bilo 22.296), a kod 5,6% utvrđeno je patološko stanje. U neugovornim ordinacijama uzeto je 8.055 Papa testova (za 45,2% više nego lani, a bilo ih je tada 5.548), a kod 14,1% utvrđeno je patološko stanje.

Stopa uzetih Papa testova na 1.000 žena u skrbi ginekologa, u svim ordinacijama ukupno bila je 327,7 (RH 211,5).

Tablica 5 - Preventivni pregledi u 2019. godini po dobnim skupinama

	UKUPNO	-15 g.	16–19 g.	20–29 g.	30–39 g.	40–49 g.	50+ g.
Ugovorne ordinacije							
Preventivni pregledi	31.829	38	570	5.804	9.094	5.239	11.084
- Sistematski	20.606	6	312	3.334	5.031	4.012	7.911
- Kontrolni	1.153	-	108	206	301	224	314
- Ciljani	10.070	32	150	2.264	3.762	1.003	2.859
Pregled dojki	4.381	-	32	923	1.587	849	990
- od toga patoloških stanja	84	-	-	1	4	23	56
PAPA test	21.362	2	292	2.958	5.204	4.763	8.413
- od toga patoloških nalaza	1.193	-	29	209	339	302	314
Neugovorne ordinacije							
Preventivni pregledi	4.250	2	45	785	1.345	1.302	771
- Sistematski	2.314	-	40	551	658	567	498
- Kontrolni	834	1	3	79	280	298	173
- Ciljani	1.102	1	2	155	407	437	100
Pregled dojki	1.863	-	26	419	664	663	91
- od toga patoloških stanja	11	-	-	2	4	2	3
PAPA test	8.055	-	55	1.505	2.740	2.178	1.577
- od toga patoloških nalaza	1.138	-	2	148	470	337	181
UKUPNO sve ordinacije							
Preventivni pregledi	36.079	40	615	6.589	10.439	6.541	11.855
- Sistematski	22.920	6	352	3.885	5.689	4.579	8.409
- Kontrolni	1.987	1	111	285	581	255	487
- Ciljani	11.172	33	152	2.419	4.169	1.440	2.959
Pregled dojki	6.244	-	58	1.342	2.251	1.512	1.081
- od toga patoloških stanja	95	-	-	3	8	25	59
PAPA test	29.417	2	347	4.463	7.944	6.941	9.990
- od toga patoloških nalaza	2.331	-	31	357	809	639	495

U neugovornim ordinacijama bilo je 518 prvih posjeta trudnica odnosno 1.257 ukupnih posjeta trudnica, što znači da ih je svaka trudnica posjetila samo 2,4 puta, te je trudnoću nastavila pratiti u ugovornim ordinacijama. Stoga se *broj prvih posjeta trudnica u ugovornim ordinacijama može smatrati brojem trudnica u Županiji*.

U ugovornim ordinacijama registrirano je 1.913 prvih posjeta trudnica, što je nešto više od broja rođene djece u Županiji (2018.g. 1.676) jer je dio trudnoća završio spontanom pobačajem. Najviše prvih posjeta bilo je do 3 mjeseca trudnoće (86,2%), ali su evidentirani i kasnije u trudnoći, dijelom zbog posjeta trudnica koje su ranije koristile usluge u neugovornim ordinacijama.

Ukupno je u svim ordinacijama evidentirano 16.369 posjeta trudnica, većina (15.112 ili 92,3%) u ugovornim ordinacijama.

U neugovornim ordinacijama prvi je put posjetilo ginekologa 27,1% trudnica.

Trudnice su najčešće u dobi 30-39 godina (54,9%), a slijede one u dobi 20-29 godina (38,4%).

Svaka trudnica posjetila je ginekologa u prosjeku 8,6 puta (sve ordinacije).

Registrirano je ukupno 1.031 patoloških stanja u trudnoći (*0,5 na 1 trudnicu*), najviše (408 ili 39,6%) u trudnoći trajanja 4-6 mjeseci.

Tablica 6 - Posjeti i pregledi trudnica u 2019. godini

	UKUPNO	-15 g.	16–19 g.	20–29 g.	30–39 g.	40–49 g.	50+ g.
Ugovorne ordinacije							
UKUPNO prvi posjeti trudnica	1.913	-	23	735	1.051	104	-
- do 3 mjeseca trudnoće	1.649	-	18	630	918	83	-
- od 4 do 6 mjeseca trudnoće	209	-	3	83	104	19	-
- sa 7 i više mjeseci trudnoće	55	-	2	22	29	2	-
Ponovni posjeti trudnica	13.199	-	114	4.818	7.569	697	1
UKUPNO posjeti trudnica	15.112	-	137	5.553	8.620	801	1
UKUPNO patološka stanja	908	-	10	297	507	94	-
- do 3 mjeseca trudnoće	243	-	3	73	142	25	-
- 4 do 6 mjeseca trudnoće	391	-	2	123	221	45	-
- 7 i više mjeseci trudnoće	274	-	5	101	144	24	-
Neugovorne ordinacije							
UKUPNO prvi posjeti trudnica	518	-	29	172	263	54	-
- do 3 mjeseca trudnoće	220	-	6	49	132	33	-
- od 4 do 6 mjeseca trudnoće	185	-	10	67	88	20	-
- sa 7 i više mjeseci trudnoće	113	-	13	56	43	1	-
Ponovni posjeti trudnica	739	-	21	310	341	56	11
UKUPNO posjeti trudnica	1.257	-	50	482	604	110	11
UKUPNO patološka stanja	123	-	5	59	48	11	-
- do 3 mjeseca trudnoće	88	-	3	40	34	11	-
- 4 do 6 mjeseca trudnoće	17	-	-	11	6	-	-
- 7 i više mjeseci trudnoće	18	-	2	8	8	-	-
UKUPNO sve ordinacije							
UKUPNO prvi posjeti trudnica	2.431	-	52	907	1.314	158	-
- do 3 mjeseca trudnoće	1.869	-	24	679	1.050	116	-
- od 4 do 6 mjeseca trudnoće	394	-	13	150	192	39	-
- sa 7 i više mjeseci trudnoće	168	-	15	78	72	3	-
Ponovni posjeti trudnica	13.938	-	135	5.128	7.910	753	12
UKUPNO posjeti trudnica	16.369	-	187	6.035	9.224	911	12
UKUPNO patološka stanja	1.031	-	15	356	555	105	-
- do 3 mjeseca trudnoće	331	-	6	113	176	36	-
- 4 do 6 mjeseca trudnoće	408	-	2	134	227	45	-
- 7 i više mjeseci trudnoće	292	-	7	109	152	24	-

Zbog planiranja obitelji bilo je ukupno 5.856 posjeta (u 2018.g. 5.727), većina u ugovornim ordinacijama (5.608 ili 95,8%). U ugovornim ordinacijama posjeta je za 3,4% više u odnosu na 2018.g. (5.424). Zbog planiranja obitelji prvi put je došlo ukupno 2.502 žene (2018.g. 2.128), od toga 2.331 (93,2%) u ugovornim ordinacijama. Prepisano je ukupno 9.078 kontracepcijskih sredstava, od toga 8.816 (97,1%) u ugovornim ordinacijama. Najviše je prepisano oralnih kontraceptiva (6.815 ili 75,1%), dok je intrauterinih sredstava prepisano ukupno 1.161 (12,8%). Broj žena fertilne dobi (15-49 g.), prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku 2018.g., bio je 42.686 i za 1,2% je manji u odnosu na 2017.g. (43.226).

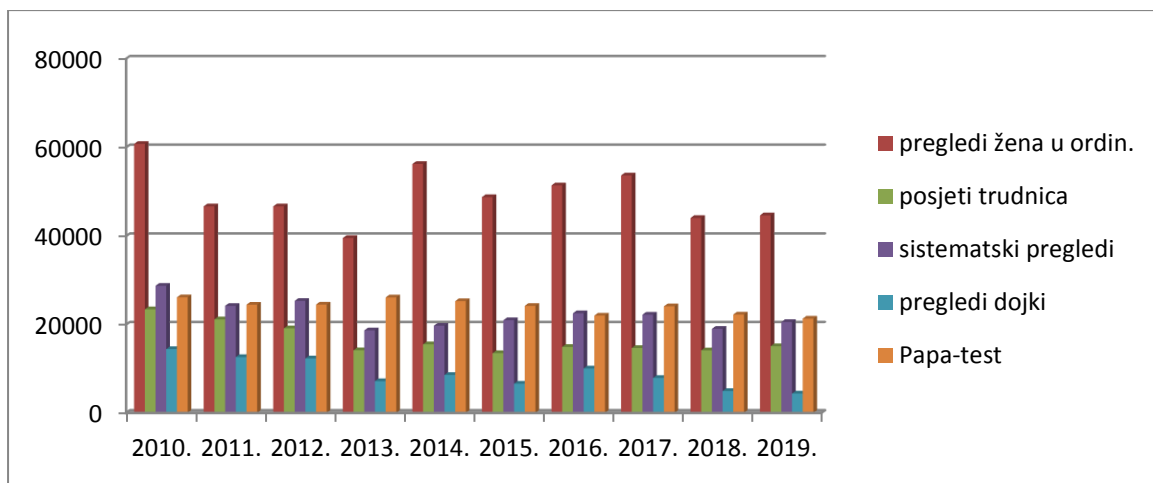
Broj posjeta zbog planiranja obitelji u svim ordinacijama ukupno veći je za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Većina žena koja je zbog kontracepcije došla prvi put bila je u dobi 20-29 godina (40,4%), odnosno 30-39 godina (37,3%).

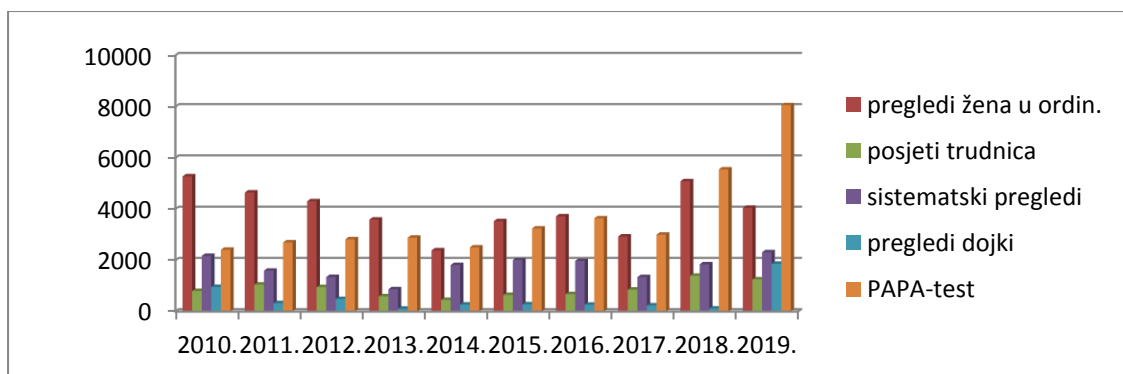
Oralne kontraceptive koristi 16,0% žena fertile dobi (RH 7,8%), a intrauterina sredstva 2,7% (RH 1,7%).

Tablica 7 - Planiranje obitelji u 2019.godini

	UKUPNO	-15 g.	16–19 g.	20–29 g.	30–39 g.	40–49 g.	50+ g.
<i>Ugovorne ordinacije</i>							
UKUPNO posjeta	5.608	4	315	1.879	1.923	976	511
Prvi put posjetile	2.331	3	178	966	870	308	6
UKUPNO kontracepcija	8.816	15	781	3.160	2.994	1.742	124
- Oralna	6.584	6	587	2.810	2.340	812	29
- Intrauterina	1.143	-	-	74	370	612	87
- Dijafragma	94	4	3	10	35	38	4
- Druga lokalna	243	-	66	20	48	109	-
- Drugi oblici kontracepcije	752	5	125	246	201	171	4
<i>Neugovorne ordinacije</i>							
UKUPNO posjeta	248	-	37	59	96	56	-
Prvi put posjetile	171	-	23	45	63	40	-
UKUPNO kontracepcija	262	-	15	85	124	38	-
- Oralna	231	-	14	77	111	29	-
- Intrauterina	18	-	-	2	8	8	-
- Dijafragma	-	-	-	-	-	-	-
- Druga lokalna	8	-	-	5	3	-	-
- Drugi oblici kontracepcije	5	-	1	1	2	1	-
<i>UKUPNO sve ordinacije</i>							
UKUPNO posjeta	5.856	4	352	1.938	2.019	1.032	511
Prvi put posjetile	2.502	3	201	1.011	933	348	6
UKUPNO kontracepcija	9.078	15	796	3.245	3.118	1.780	124
- Oralna	6.815	6	601	2.887	2.451	841	29
- Intrauterina	1.161	-	-	76	378	620	87
- Dijafragma	94	4	3	10	35	38	4
- Druga lokalna	251	-	66	25	51	109	-
- Drugi oblici kontracepcije	757	5	126	247	203	172	4

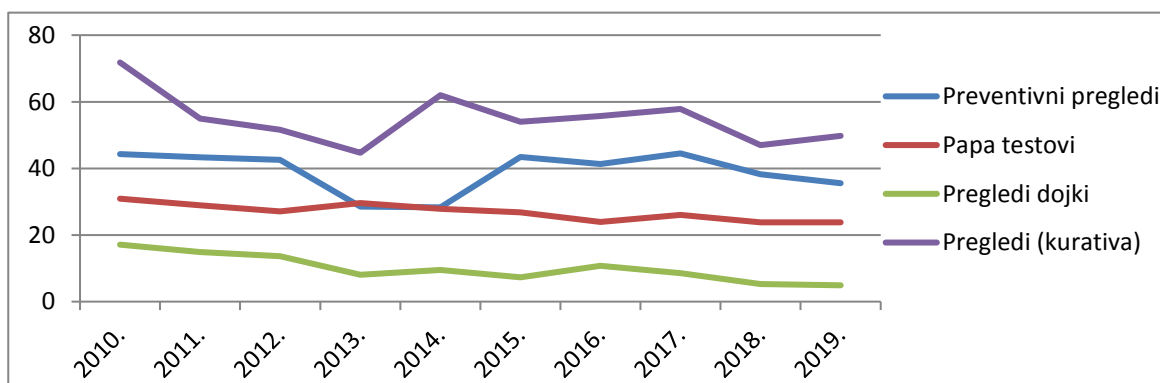
Slika 1 - Rad ugovornih ginekoloških ordinacija od 2010. do 2019.g.

Slika 2 - Rad privatnih neugovornih ginekoloških ordinacija od 2010. do 2019.g.

U ugovornim ordinacijama preventivno je pregledana svaka treća žena u skrbi, a Papa test uzet je svakoj četvrtoj ženi.

U ugovornim ordinacijama na 100 žena u skrbi bilo je 49,8 pregleda u kurativi, 35,5 preventivnih pregleda, 23,8 uzetih PAPA testova i 4,9 pregleda dojki.

Slika 3 - Pokazatelji korištenja zdravstvene zaštite žena (ugovorni liječnici) na 100 žena u skrbi od 2010. do 2019.g.

Prema podacima iz CEZIH-a, od ukupnog broja izdanih uputnica u ugovornim ordinacijama, većina (81,6%) se odnosila na dijagnostičke pretrage, 8,8% na ambulantno liječenje, a 4,3% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 9,3%).

Tablica 8 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2019. godini

Vrsta uputnice	Broj	%
A1 Konzilijarni pregled	2.142	3,6
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	404	0,7
A3 Dijagnostička pretraga	48.012	81,6
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	1	0,0
B1 Bolničko liječenje	2.758	4,7
B2 Ponavljajuće bolničko liječenje	22	0,0
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	24	0,0
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	22	0,0
D1 Ambulantno liječenje	5.179	8,8
D2 Dnevna bolnica	300	0,5
UKUPNO	58.864	100,0

Najčešće su izdavane uputnice za kliničku citologiju (37,2%), medicinsku mikrobiologiju (16,4%), medicinsku biokemiju (12,3%), transfuzijsku medicinu (5,8%) te ginekologiju i opstetriciju (5,2%).

Tablica 9 - Najčešće djelatnosti u koje su upućivani pacijenti iz djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2019. godini

Djelatnost upućivanja	Broj	%
Klinička citologija	21.881	37,2
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	9.641	16,4
Medicinska biokemija	7.268	12,3
Transfuzijska medicina	3.406	5,8
Ginekologija i opstetricija	3.032	5,2
Fetalna medicina i opstetricija	2.741	4,7
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	1.821	3,1
Ginekološki ultrazvuk	1.648	2,8
Ginekološka onkologija	1.344	2,3
Ginekologija	1.151	2,0
Ostalo	4.931	8,4
UKUPNO	58.864	100,0

Prema podacima CEZIH-a, ugovorne ordinacije najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni (65,2%), za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (14,5%) te s djelovanjem na kožu (10,8%).

Tablica 10 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2019. godini

Lijekovi:	Broj	%
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	435	1,0
- s djelovanjem na kožu	4.489	10,8
- s djelovanjem na krv i krvotvorne organe	1.941	4,7
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	27.161	65,2
- s djelovanjem na osjetila	13	0,0
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	146	0,4
- s djelovanjem na srce i krvožilje	59	0,1
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	8	0,0
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	621	1,5
- s djelovanjem na živčani sustav	229	0,5
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	468	1,1
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev parazita)	6.018	14,5
- za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatori	7	0,0
Različito	51	0,1
UKUPNO	41.646	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe spolni hormoni i ostali lijekovi s djelovanjem na spolni sustav (36,9%), lijekovi s antiinfektivnim i antiseptičkim djelovanjem za ginekološku primjenu (27,1%), lijekovi s antimikotskim djelovanjem za primjenu u liječenju kožnih bolesti (8,4%), makrolidi i linkozamidi (5,3%) te lijekovi za liječenje slabokrvnosti (4,7%).

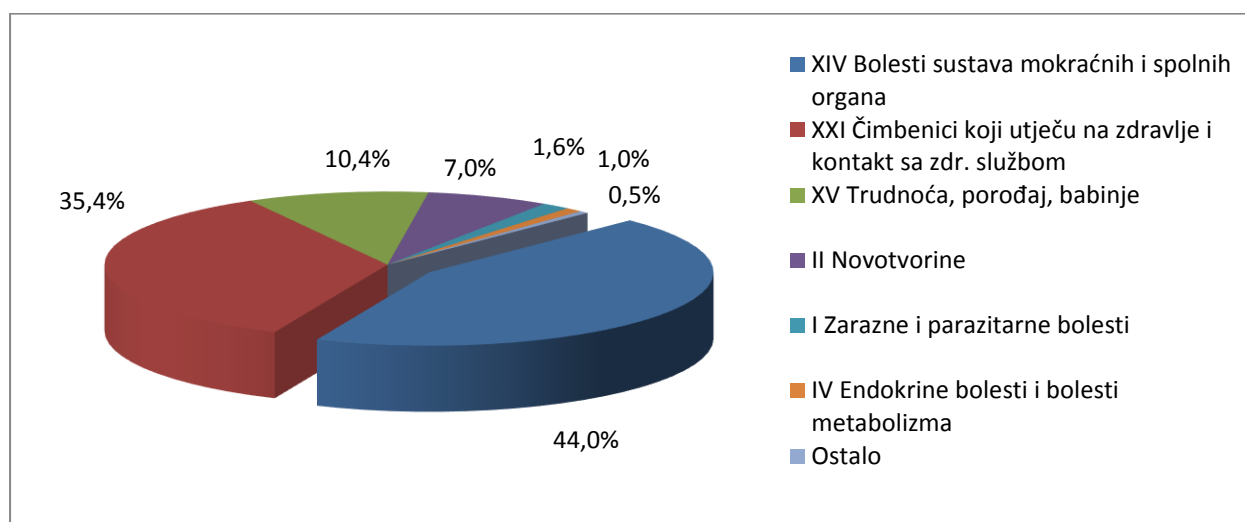
Tablica 11 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Istarskoj županiji u 2019. godini

Podgrupa lijekova	Broj	%
Spolni hormoni i ostali lijekovi s djelovanjem na spolni sustav	15.357	36,9
Lijekovi s antiinfektivnim i antiseptičkim djelovanjem za ginekološku primjenu	11.269	27,1
Lijekovi s antimikotskim djelovanjem za primjenu u liječenju kožnih bolesti	3.496	8,4
Makrolidi i linkozamidi	2.211	5,3
Lijekovi za liječenje slabokrvnosti	1.937	4,7
Tetraciklini	1.690	4,1
Cefalosporini	635	1,5
Lijekovi za liječenje bolesti štitnjače	532	1,3
Beta-laktamski penicilini	519	1,2
Lijekovi za liječenje infekcija protozoima	462	1,1
Ostalo	3.538	8,5
UKUPNO	41.646	100,0

U ugovornim ordinacijama u zdravstvenoj zaštiti žena u 2019. godini evidentirano je ukupno 33.178 bolesti i stanja.

Najčešće su evidentirane:

- bolesti mokraćnog i spolnog sustava (14.602 ili 44,0%);
- čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (11.751 ili 35,4%);
- trudnoća, porođaj i babinje (3.449 ili 10,4%);
- novotvorine (2.333 ili 7,0%),
- zarazne i parazitarne bolesti (543 ili 1,6%) te
- endokrine bolesti i bolesti metabolizma (319 ili 1,0%).

Slika 4 - Najčešće evidentirane skupine bolesti ili stanja (ugovorne ordinacije) u 2019.g.

U ugovornim ordinacijama najčešće su evidentirani:

- postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće (11,0%),
- menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji (7,3%)
- poremećaji menstruacije (6,3%),
- benigna (dobročudna) displazija dojki (5,2%),
- upala vrata maternice (3,5%) te
- skrb i pretrage nakon porođaja (3,2%).

Tablica 12 - Dvadeset najčešće evidentiranih bolesti i stanja (ugovorne ordinacije) u 2019. godini

Naziv dijagnoze i šifra MKB	Broj	%
SVEUKUPNO	33.178	100,0
<i>Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće Z30</i>	3.651	11,0
Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji N95	2.433	7,3
Poremećaji menstruacije N91-N92	2.100	6,3
Benigna (dobroćudna) displazija dojki N60	1.719	5,2
Upala vrata maternice N72	1.166	3,5
<i>Skrb i pretraga nakon porođaja Z39</i>	1.070	3,2
<i>Nadzor nad normalnom trudnoćom Z34</i>	1.003	3,0
<i>Pregledi i testovi na trudnoću Z32</i>	1.002	3,0
Krvarenje u ranoj trudnoći O20	1.002	3,0
Leomiom maternice D25	987	3,0
<i>Nadzor nad visokorizičnom trudnoćom Z35</i>	910	2,7
Dobroćudna novotvorina jajnika (ovarija) D27	878	2,7
Displazija vrata maternice N87	780	2,4
Ostale bolesti i komplikacije u trudnoći O25-O29	693	2,1
Ženska neplodnost N97	651	2,0
Infekcije mokraćnog i spolnog sustava u trudnoći O23	536	1,6
<i>Antenatalni skrining (depistaža) Z36</i>	472	1,4
Polip ženskog spolnog sustava N84	442	1,3
Prolaps ženskih genitala N81	425	1,3
Upala mokraćnog mjehura (cistitis) N30	353	1,1
Ostale dijagnoze	10.905	32,9

U ugovornim ordinacijama najčešće dijagnoze iz skupine „bolesti mokraćnog i spolnog sustava“ su menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji (2.433), poremećaji menstruacije (2.100), upala vrata maternice (1.166), displazija vrata maternice (780), ženska neplodnost (651) i polip ženskog spolnog sustava (442) .

U ugovornim ordinacijama najčešće dijagnoze iz skupine „trudnoća, porođaj i babinje“ su krvarenje u ranoj trudnoći (1.002), ostale bolesti i komplikacije u trudnoći (693), infekcije mokraćnog i spolnog sustava u trudnoći (536), druge bolesti majke svrstane drugamo, kada kompliciraju trudnoću, porođaj i babinje (300), prekomjerno povraćanje u trudnoći (hyperemesis gravidarum) (157), mola hydatidosa i ostali abnormalni produkti začeca (125) i šećerna bolest – dijabetes melitus u trudnoći (108).

U neugovornim ordinacijama evidentirano je 7.115 bolesti i stanja. Najčešće su bile zastupljene bolesti mokraćnog i spolnog sustava (4.514 ili 63,4%); čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (1.142 ili 16,1%); novotvorine (622 ili 8,7%), zarazne i parazitarne bolesti (406 ili 5,7%), trudnoća, porođaj i babinje (224 ili 3,1%), endokrine bolesti i bolesti metabolizma (159 ili 2,2%), a 48 su bolesti iz ostalih skupina.

2.6. ZAŠTITA I LIJEČENJE USTA I ZUBI

Prema izvješćima o radu u djelatnosti za liječenje usta i zubi radilo je 176 timova/subjekata s punim radnim vremenom i 3 tima s djelomičnim radnim vremenom. Ugovor s HZZO-om imalo je 95 timova s punim i 2 s djelomičnim radnim vremenom, dok je još 81 subjekt radio bez ugovora. Radio je 251 doktor dentalne medicine, od kojih je 14 specijalista, te 189 zdravstvenih radnika više, srednje i niže stručne spreme.

Samo 39,4% doktora dentalne medicine radi u ugovornim ordinacijama.

Tablica 1 - Timovi i zdravstveni radnici 2019. godine

Lokacija	Broj timova		Zdravstveni radnici		
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Liječnici		VŠS, SSS, NSS
			Dr.dent. med.	Specijalisti	
Ugovorne:	95	2	98	1	97
Bujština	12	-	13	-	13
Buzeština	3	-	3	-	3
Labinština	9	-	9	-	9
Pazinština	8	-	8	-	8
Poreština	13	-	13	-	13
Puljština	43	-	43	1	42
Rovinjština	7	2	9	-	9
Neugovorne	81*	1	139	13	92
UKUPNO	176	3	237	14	189

*Naveden broj subjekata (ordinacija, ustanova, trgovačkih društava)

Ugovoreni timovi dentalne medicine su prikazali 217.591 osoba u skrbi, od kojih je 67.525 koristilo zdravstvenu zaštitu. Neugovorne ordinacije imale su 45.812 korisnika usluga.

Prosječan broj osoba u skrbi po ugovorenim timu iznosio je 2.266,6.

U ugovornim ordinacijama uslugama se koristilo 31,0% osoba u skrbi (RH 32,6%), a preko 50% djece i mladih u skrbi.

U neugovornim ordinacijama usluge je koristilo 40,4% ukupnih korisnika.

Tablica 2 - Osobe u skrbi i korisnici zdravstvene zaštite 2019. godine

	UKUPNO	0-6 god.	7-19 god.	20-64 god.	65+ god.
Ugovorne					
Osobe u skrbi	217.591	4.306	26.410	131.770	55.105
Korisnici zdrav. zaštite	67.525	2.571	13.280	39.449	12.225
%	31,0	59,7	50,3	29,9	22,2
Neugovorne					
Korisnici zdrav. zaštite	45.812	941	5.959	32.678	6.234
Ukupno					
Korisnici zdrav. zaštite	113.337	3.512	19.239	72.127	18.459

Iako specijalističke ordinacije dentalne medicine (ortodoncija, oralna kirurgija) dostavljaju godišnja izvješća na istim obrascima kao i timovi polivalentne dentalne zaštite, od 2018.g. njihov rad nije pribrojen u rad polivalentnih timova PZZ te se broj posjeta i protetskih radova od 2018.g. ne mogu uspoređivati s prethodnim godinama.

U ugovornim ordinacijama zabilježeno je 200.747 posjeta i 38.862 sistematskih pregleda. Obavljeno je ukupno 226.768 radova, od toga najviše liječenja mekih tkiva (101.254 ili 44,7%), zatim plombiranih zubi (96.798 ili 42,7%), vađenja zubi (21.304 ili 9,4%) i protetskih radova (7.412 ili 3,3%).

Svaki korisnik je prosječno 3,0 puta posjetio ugovornu ordinaciju, plombirana su mu 1,4 zuba, imao je 1,5 liječenja mekih tkiva, svaki drugi je sistematski pregledan, svakom trećem je izvađen zub, a svakom devetom su rađeni protetski radovi.

U dobi 0 - 6 godina bilo je 54,6 sistematskih pregleda na 100 djece u skrbi, u dobi 7-19 godina 38,2/100, kod odraslih 16,0/100, a kod starijih osoba 9,7/100.

Broj sistematskih pregleda na 100 osoba u skrbi u ugovornim ordinacijama bio je 17,9.

U neugovornim ordinacijama dentalne medicine registrirano je 86.543 posjeta (30,1% ukupnih posjeta u ugovornim i neugovornim ordinacijama, u RH 14,9%). Također je registrirano 20,9% od ukupnog broja sistematskih u ugovornim i neugovornim ordinacijama, 33,1% od ukupno plombiranih zuba u IŽ, 43,1% od ukupno izvađenih, 65,4% od ukupnog broja protetskih radova i 9,8% od ukupno obavljenih liječenja mekih tkiva. Iako i lokalno stanovništvo koristi usluge neugovornih ordinacija, njih nije moguće iz godišnjih izvješća odvojiti od usluga koje se pružaju strancima (zdravstveni turizam), pa je rad neugovornih ordinacija razmatran odvojeno od ugovornih (u kojima se uglavnom pružaju usluge za lokalno stanovništvo).

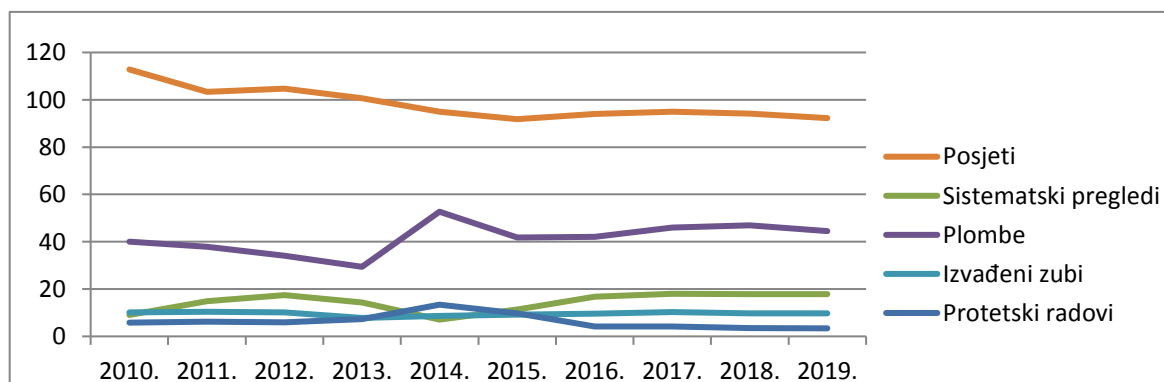
Prema broju korisnika, posjeta i obavljenih radova u neugovornim ordinacijama IŽ je treća županija u RH (iza Primorsko-goranske županije i Grada Zagreba) (podaci HZJZ-a).

Tablica 3 - Rad u 2019. godini

	Posjeti	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
<i>Ugovorne</i>						
UKUPNO	200.747	38.862	96.798	21.304	7.412	101.254
0-6 godina	5.276	2.349	2.095	104	-	198
7-19 godina	35.592	10.082	19.114	4.045	4	4.881
20-64 godina	116.165	21.067	60.559	10.688	3.083	79.546
65 + godina	43.714	5.364	15.030	6.467	4.325	16.629
<i>Neugovorne</i>						
UKUPNO	86.543	10.288	47.932	16.158	14.039	10.984
0-6 godina	2.099	431	9.978	262	16	23
7-19 godina	10.569	1.819	7.416	1.004	233	1.184
20-64 godina	60.517	6.859	34.605	11.019	9.374	8.097
65 + godina	13.358	1.179	4.913	3.873	4.416	1.680
<i>Ukupno</i>						
UKUPNO	287.290	49.150	144.730	37.462	21.451	112.238
0-6 godina	7.375	2.780	12.073	366	16	221
7-19 godina	46.161	11.901	26.530	5.049	237	6.065
20-64 godina	176.682	27.926	95.164	21.707	12.457	87.643
65 + godina	57.072	6.543	19.943	10.340	8.741	18.309

Tablica 4 - Pokazatelji korištenja u 2019. godini (ugovorne ordinacije)

	Plombe na 100 izvađenih zubi	BROJ NA 100 OSOBA U SKRBI					
		Posjeti	Sistematski pregledi	Plombe	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
UKUPNO	454,4	92,3	17,9	44,5	9,8	3,4	46,5
0-6 g.	2.014,4	122,5	54,6	48,7	2,4	0,0	4,6
7-19 g.	472,5	134,8	38,2	72,4	15,3	0,0	18,5
20-64 g.	566,6	88,2	16,0	46,0	8,1	2,3	60,4
65 i više g.	232,4	79,3	9,7	27,3	11,7	7,8	30,2

Slika 1 - Pokazatelji korištenja na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g. (ugovorne ordinacije)

Prema podacima CEZIH-a, od ukupnog broja izdanih uputnica u ugovornim ordinacijama, većina (63,0%) se odnosila na dijagnostičke pretrage (RH 56,3%), a 20,4% na (prvi ili kontrolni) konzilijarni pregled (RH 14,5%). Za ambulantno liječenje je izdano 15,1% uputnica (RH 26,7%).

Tablica 5 - Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2019. godini

Vrsta uputnice	Broj	%
A1 Konzilijarni pregled	2.698	11,9
A2 Kontrolni konzilijarni pregled	1.915	8,5
A3 Dijagnostička pretraga	14.251	63,0
A4 Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	42	0,2
A5 Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	3	0,0
B1 Bolničko liječenje	58	0,3
C1 Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	157	0,7
C2 Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ-a	61	0,3
C3 Prije operativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	1	0,0
D1 Ambulantno liječenje	3.423	15,1
D2 Dnevna bolnica	28	0,1
UKUPNO	22.637	100,0

Najčešće su izdavane uputnice za radiologiju (dentalna radiološka dijagnostika) (61,6%), ortodonciju (18,1%) i oralnu kirurgiju (9,8%).

Tablica 6 - Pet najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2019. godini

Djelatnost upućivanja	Broj	%
Radiologija – dentalna radiološka dijagnostika	13.941	61,6
Ortodoncija	4.086	18,1
Oralna kirurgija	2.215	9,8
Parodontologija	590	2,6
Oralna patologija	395	1,7
Ostalo	1.410	6,2
UKUPNO	22.637	100,0

Prema podacima CEZIH-a, ugovorne ordinacije najčešće su izdavale recepte za grupu lijekova za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima) (75,0%), lijekova s djelovanjem na koštano-mišićni sustav (11,1%), za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima (5,9%) te lijekova s djelovanjem na kožu (4,7%).

Tablica 7 - Broj izdanih recepata, po grupama, u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2019. godini

Lijekovi:	Broj	%
- s djelovanjem na koštano-mišićni sustav	2.089	11,1
- s djelovanjem na kožu	892	4,7
- s djelovanjem na mokraćni sustav i spolni hormoni	3	0,0
- s djelovanjem na osjetila	20	0,1
- s djelovanjem na probavni sustav i mijenu tvari	409	2,2
- s djelovanjem na srce i krvožilje	2	0,0
- s djelovanjem na sustav dišnih organa	21	0,1
- s djelovanjem na sustav žlijezda s unutarnjim lučenjem (izuzev spolnih hormona)	16	0,1
- s djelovanjem na živčani sustav	136	0,7
- za liječenje bolesti nosa	6	0,0
- za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima	1.117	5,9
- za liječenje sustavnih infekcija (izuzev infekcija uzrokovanih parazitima)	14.159	75,0
Različito	3	0,0
Ukupno	18.873	100,0

Najčešće su izdavani recepti iz podgrupe beta-laktamskih penicilina (51,7%), makrolida i linkozamida (21,3%), derivata propionske kiseline (9,7%) te lijekova za liječenje infekcija protozoima (5,9%).

Tablica 8 - Deset najčešće izdanih recepata, po podgrupama, u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji u 2019. godini

Podgrupa lijekova	Broj	%
Beta-laktamski penicilini	9.763	51,7
Makrolidi i linkozamidi	4.025	21,3
Derivati propionske kiseline	1.832	9,7
Lijekovi za liječenje infekcija protozoima	1.117	5,9
Antiseptici i sredstva za dezinfekciju	759	4,0
Cefalosporini	319	1,7
Nesteroidni antireumatici-derivati octene kiseline	256	1,4
Stomatološki lijekovi, lijekovi za liječenje bolesti usne šupljine	352	1,9
Anksiolitici	79	0,4
Kortikosteroidi za primjenu u liječenju kožnih bolesti	60	0,3
Ostalo	311	1,6
UKUPNO	18.873	100,0

U ugovornim ordinacijama registrirano je 184.955 bolesti i stanja.

Najčešće zabilježene dijagnoze bile su:

- *zubni karijes (72.469 ili 39,2%),*
- *bolesti pulpe i periapikalnih tkiva (41.048 ili 22,2%),*
- *ostali poremećaji zubi i potpornih struktura (23.376 ili 12,6%),*
- *ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva (23.285 ili 12,6%) te*
- *akutni i kronični periodontitis i periodontoza (8.297 ili 4,5%).*

Svaka treća dijagnoza u ugovornim ordinacijama dentalne medicine je zubni karijes.

U svim dobnim skupinama najčešće evidentirane skupine bolesti su zubni karijes, osim u najstarijoj (iznad 65 godina) u kojoj su najučestaliji ostali poremećaji zubi i potpornih struktura (koje uključuju gubitak zuba, izvađene zube i sl.).

U najmlađoj dobnj skupini (do 6 godina) zubni karijes je zastupljen u 70,9% evidentiranih bolesti ili stanja, na drugom su mjestu bolesti pulpe i periapikalnih tkiva (upale, granulom i sl.) sa 16,7%.

U dobnj skupini od 7-19 godina zubni karijes je zastupljen u 51,3% evidentiranih bolesti ili stanja, na drugom su mjestu dentofacijalne nepravilnosti sa 17,4%, a na trećem bolesti pulpe i periapikalnih tkiva (upale, granulom i sl.) sa 13,5%.

U dobnj skupini od 20-64 godine zubni karijes je zastupljen u 39,9% evidentiranih bolesti ili stanja, na drugom su mjestu bolesti pulpe i periapikalnih tkiva (upale, granulom i sl.) sa 25,8%, a na trećem ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva (istrošenost, erozija, zubni kamenac i sl.) s 15,2%.

U najstarijoj dobnj skupini najučestaliji su ostali poremećaji zubi i potpornih struktura (koje uključuju gubitak zuba, izvađene zube i sl.) s 32,6%, na drugom je mjestu zubni karijes s 25,0%, a na trećem bolesti pulpe i periapikalnih tkiva (upale, granulom i sl.) s 19,3%.

Tablica 9 - Bolesti ili stanja evidentirane u 2019. godini (ugovorne ordinacije)

Naziv dijagnoze i šifra MKB	Broj	%	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65+ g.
UKUPNO	184.955	100,0	3.234	30.945	111.038	39.738
K 00 Poremećaji u razvoju i nicanju zubi	2.975	1,6	111	2.177	670	17
K 01 Zadržani (retinirani) i ukliješteni (impaktirani) zubi	1.742	0,9	1	192	1.525	24
K 02 Zubni karijes	72.469	39,2	2.292	15.876	44.348	9.953
K 03 Ostale bolesti čvrstoga zubnoga tkiva	23.285	12,6	202	2.048	16.837	4.198
K 04 Bolesti pulpe i periapikalnih tkiva	41.048	22,2	541	4.171	28.676	7.660
K 05.0 - K 05.1 Akutni i kronični gingivitis	2.649	1,4	7	131	1.849	662
K 05.2 - K 05.4 Akutni i kronični periodontitis i periodontoza	8.297	4,5	5	169	5.265	2.858
K 05.5 - K 05.6 Ostale periodontalne bolesti	70	0,0	1	4	43	22
K 06 Ostali poremećaji gingive i bezuboga alveolarnog grebena	896	0,5	3	14	466	413
K 07 Dentofacijalne nepravilnosti (uključujući malokluziju)	5.877	3,2	34	5.384	417	42
K 08 Ostali poremećaji zubi i potpornih struktura	23.376	12,6	28	696	9.680	12.972
K 09 Ciste oralnog područja koje nisu svrstane drugamo	94	0,1	-	14	66	14
K 10 Ostale bolesti čeljusti	924	0,5	3	16	615	290
K 11 Bolesti žlijezda slinovnica	104	0,1	-	2	57	45
K 12 Stomatitis i srodna oštećenja	617	0,3	3	38	226	350
K 13 Ostale bolesti usana i oralne sluznice	441	0,2	3	13	250	175
K 14 Bolesti jezika	91	0,1	-	-	48	43

Udio predškolske djece (0-6 godina) koje imaju izabranog doktora dentalne medicine je 34,4%:

- o najveći je tradicionalno na Labinštini 53,0%, a slijedeće su Pazinština 42,6% i Puljština 37,2%,*
- o najmanji na Rovinjshtini 22,8%, Poreštini 24,8% i Bujštini 27,5%.*

Broj sistematskih pregleda na 100 osigurane predškolske djece je 18,7:

- o najveći je na Labinštini 30,9, Pazinštini 28,7, Puljštini 22,9 i Buzeštini 20,7, a*
- o najmanji na Poreštini 7,9, Rovinjshtini 8,3 i Bujštini 10,8.*

Udio predškolske djece koja imaju izabranog doktora dentalne medicine te broj sistematskih pregleda na 100 osigurane predškolske djece u odnosu na prethodnu godinu približno je isti..

Tablica 10 - Pokazatelji skrbi o oralnom zdravlju djece u dobi 0-6 godina u 2019.godini (ugovorne ordinacije)

	Broj osiguranih osoba	Broj osoba u skrbi	% osiguranih osoba u skrbi	Sistematski pregledi	Sistematski pregledi na 100 osiguranih osoba
UKUPNO	12.535	4.306	34,4	2.349	18,7
Bujština	1.605	442	27,5	174	10,8
Buzeština	415	132	31,8	86	20,7
Labinština	1.165	617	53,0	360	30,9
Pazinština	1.168	498	42,6	335	28,7
Poreština	1.923	477	24,8	151	7,9
Puljština	4.942	1.840	37,2	1.134	22,9
Rovinjština	1.317	300	22,8	109	8,3

Tablica 11 - Posjeti i radovi kod predškolske djece (dobi 0-6 godina) u 2019. godini (ugovorne ordinacije)

	POSJETI	PLOMBIR. ZUBI	IZVAĐENI ZUBI	PROTET. RADOVI	LIJEČENJE MEKIH TKIVA
UKUPNO	5.276	2.095	104	-	198
Bujština	594	346	20	-	8
Buzeština	193	71	4	-	-
Labinština	821	401	9	-	27
Pazinština	784	281	6	-	11
Poreština	472	179	20	-	69
Puljština	2.059	700	35	-	24
Rovinjština	353	120	10	-	59

Sistematskih pregleda na 100 osoba u skrbi u dobi 7-19 godina bilo je 38,2:

- o najviše na Buzeštini 65,2, Pazinštini 49,9, Puljštini 43,9, Labinština i Bujština 39,7,*
- o najmanje na Poreštini 16,7 i Rovinjštini 22,4.*

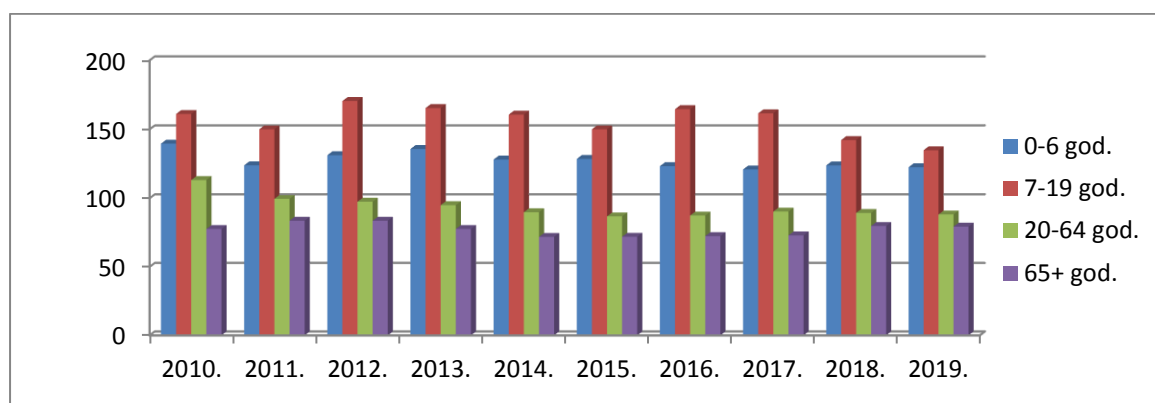
Navedeni pokazatelji dobre skrbi za oralno zdravlje djece dobi 0-19 godina rezultat su provedbe programa koji se razvijaju u nekim lokalnim zajednicama (npr. Labin zdravi grad, „Istra bez karijesa“ Istarskih domova zdravlja), ali potrebni su daljnji napori za njihovo širenje diljem Županije.

Tablica 12 - Sistematski pregledi na 100 osoba u skrbi u 2019.godini (ugovorne ordinacije)

	0-6 god.	7-19 god.	20-64 god.	65 i više god.	UKUPNO
UKUPNO	54,6	38,2	16,0	9,7	17,9
Bujština	39,4	39,7	17,7	11,7	19,3
Buzeština	65,2	65,2	30,6	16,6	31,5
Labinština	58,3	39,7	17,5	12,3	19,4
Pazinština	67,3	49,9	26,0	15,1	27,9
Poreština	31,7	16,7	9,7	5,7	9,9
Puljština	61,6	43,9	15,5	8,8	18,2
Rovinjština	36,3	22,4	8,3	8,3	10,6

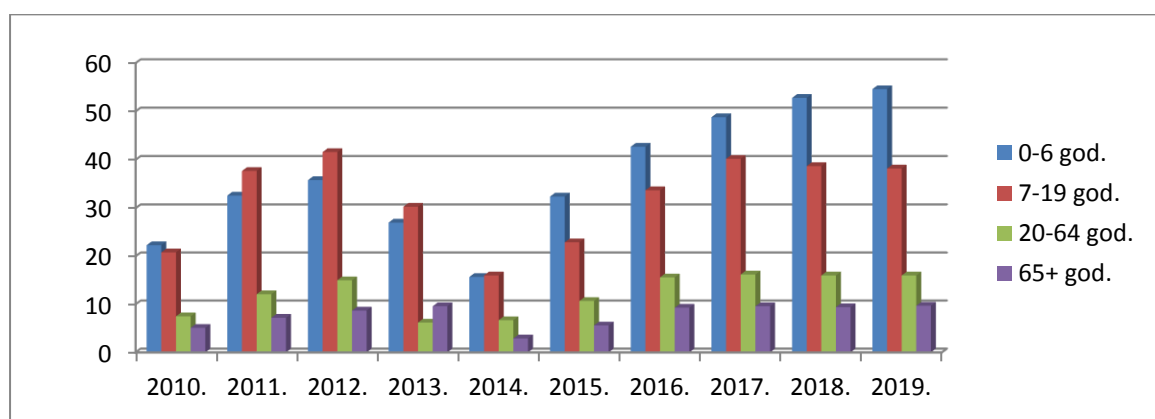
Tablica 13 - Posjeti, sistematski pregledi i radovi kod školske djece i mladih (dob 7-19 godina) u 2019. godini (ugovorne ordinacije)

	BROJ OSOBA U SKRBI	POSJETI	SISTEM. PREGLEDI	PLOMBIR. ZUBI	IZVAĐENI ZUBI	PROTET. RADOVI	LIJEČENJE MEKIH TKIVA
UKUPNO	26.637	35.592	10.082	19.114	4.013	4	4.881
Bujština	2.911	3.500	1.156	2.168	539	-	576
Buzeština	768	1.348	501	696	141	-	110
Labinština	2.609	3.911	1.035	2.152	433	1	290
Pazinština	2.369	4.125	1.181	2.389	413	1	220
Poreština	4.001	4.103	667	2.072	550	1	990
Puljština	11.535	16.055	5.032	8.571	1639	1	1.790
Rovinjština	2.444	2.550	510	1.066	298	-	905

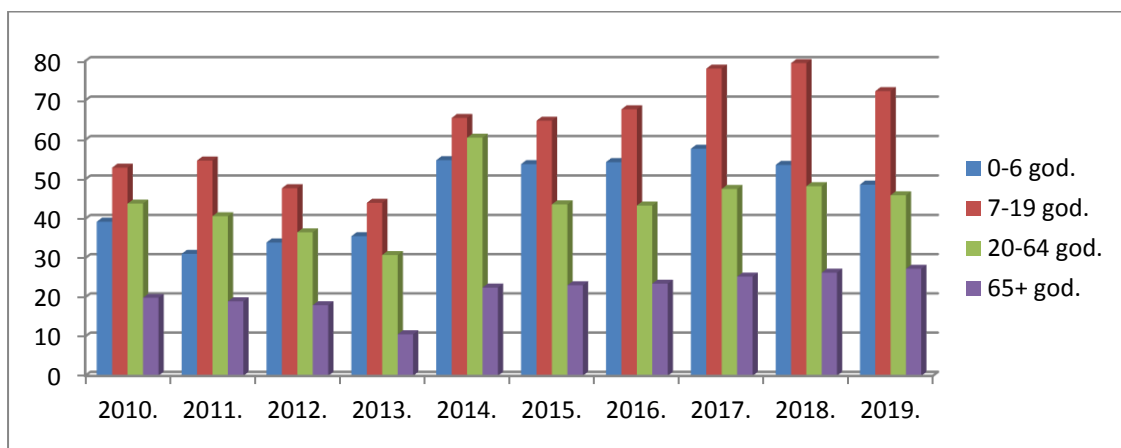
Slika 2 - Posjeti na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g. po dobnim skupinama (ugovorne ordinacije)

U posljednje četiri godine u porastu je broj evidentiranih sistematskih pregleda na 100 osoba u skrbi kod predškolske i školske djece te odraslih.

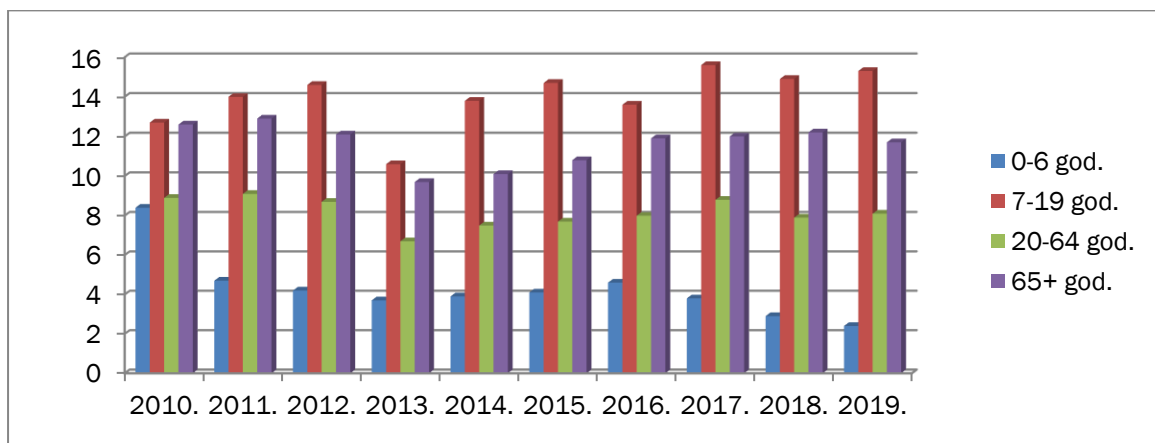
Slika 3 - Sistematski pregledi na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g. po dobnim skupinama (ugovorne ordinacije)

U posljednjih pet godina u porastu je broj evidentiranih plombiranih zubi na 100 osoba u skrbi u svim dobnim skupinama, a posebno kod školske djece.

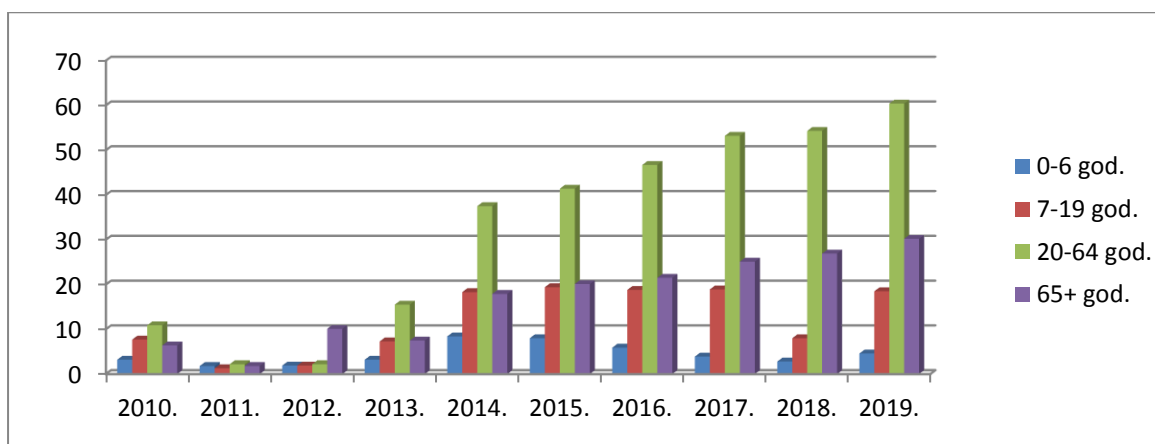

Slika 4 - Plombirani zubi na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g. po dobnim skupinama (ugovorne ordinacije)

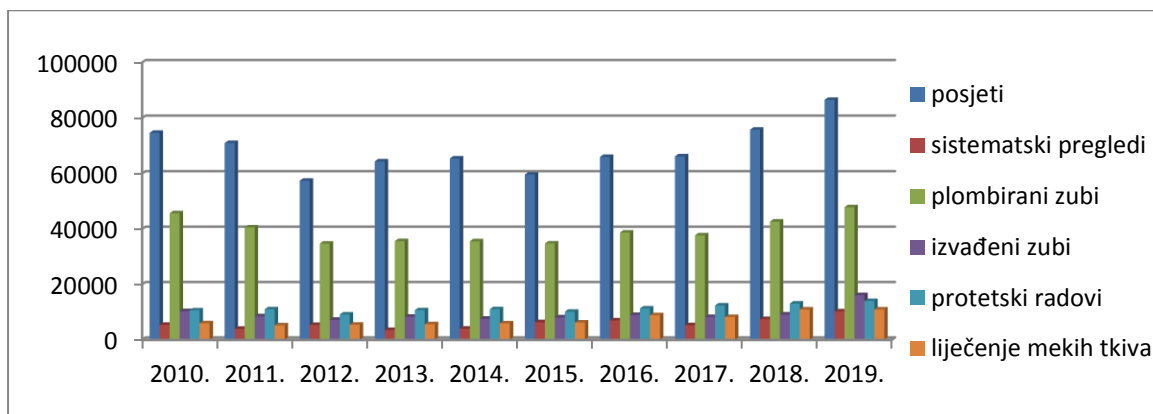
Broj izvađenih zuba na 100 osoba u skrbi najveći je kod školske djece i u porastu je, a pada u svim ostalim dobnim skupinama, posebno kod predškolske djece.

Slika 5 - Izvađeni zubi na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g. po dobnim skupinama (ugovorne ordinacije)

Slika 6 - Liječenje mekih tkiva na 100 osoba u skrbi od 2010. do 2019.g. po dobnim skupinama (ugovorne ordinacije)

Slika 7 - Rad neugovornih doktora dentalne medicine u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

2.7. PATRONAŽA

Patronažnu djelatnost Istarskih domova zdravlja u 2019. godini pružale su 43 prvostupnice sestrinstva: u Ispostavi Buzet 2, Pazin i Rovinj po 4, Labin, Poreč i Umag po 5 te Pula 18.

Tijekom godine u patronažnoj djelatnosti bilo je registrirano 54.868 posjeta (2018.g. 53.057). Najviše je bilo posjeta kroničnim bolesnicima (27.875 ili 50,8%), zatim novorođenčadi (8.351 ili 15,2%) te roditeljama i babinjama (7.347 ili 13,4%).

U prikazanom radu po spolu najčešće su patronažne posjete kod žena (39.105 ili 67,1%), ali ne samo zbog ostvarenih posjeta vezanih uz trudnoću i porod, već i zbog posjeta kroničarima (19.426 ili 73,8% posjeta kroničarima su posjeti ženama).

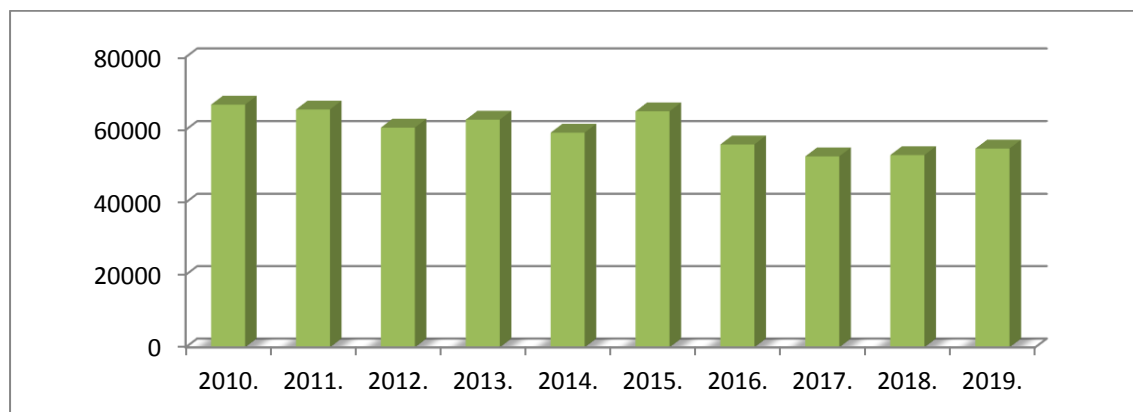
Gotovo 3/4 patronažnih posjeta kroničnim bolesnicima bile su posjete ženama.

Tablica 1 - Patronažni posjeti u 2019.godini

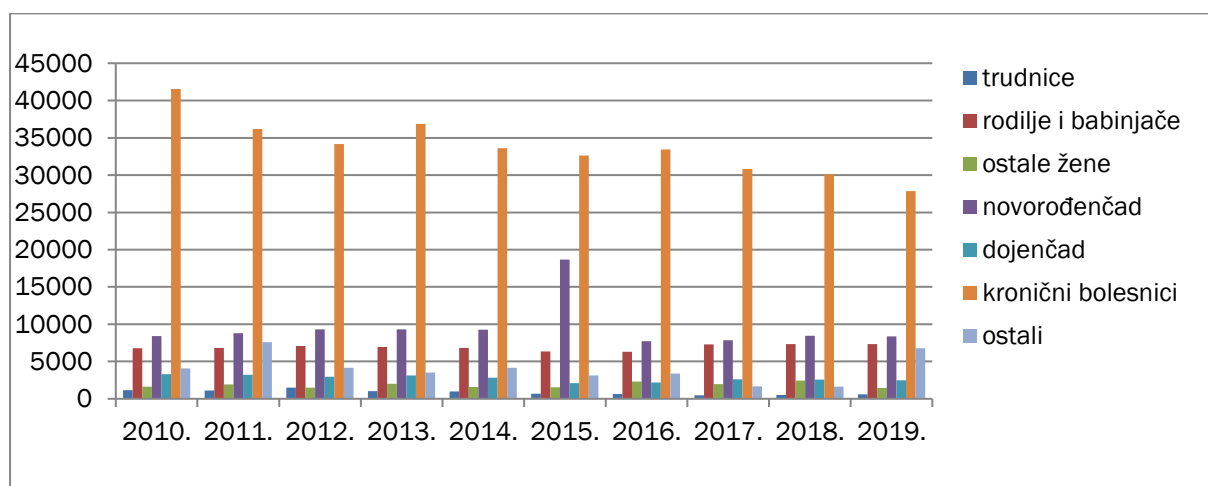
	UKUPNO	Trudnice	Rodilje i babinjače	Ostale žene	Novorođ.	Dojenčad	Kronični bolesnici	Ostali
UKUPNO	54.868	578	7.347	1.460	8.351	2.499	27.875	6.758
Buzet	1.373	20	149	7	158	7	956	76
Labin	10.098	214	1256	85	1228	206	5.748	1361
Pazin	5.044	14	732	162	795	48	2.723	570
Poreč	5.928	8	585	86	1.139	281	3.264	565
Pula	22.306	162	3.759	905	3.311	1.525	9.658	2986
Rovinj	4.536	87	571	188	686	245	2.004	755
Umag	5.583	73	295	27	1.034	187	3.522	445
MUŠKARCI	15.763				4.074	1.227	8.449	2.013
ŽENE	39.105	578	7.347	1.460	4.277	1.272	19.426	4.735

Godišnji prosjek broja posjeta za 2017.-2019.g. je 53.543 (godišnji prosjek 2014.-2016. bio je 60.111,3). Godišnji prosjek broja posjeta kroničnim bolesnicima za 2017.-2019.g. je 29.603,3 (godišnji prosjek 2014.-2016. bio je 33.228,3).

U zadnje tri godine smanjen je ukupan broj patronažnih posjeta i posjeta kroničnim bolesnicima za 10,9%.

Slika 1 - Patronažni posjeti od 2010. do 2019. godine.

Slika 2 - Patronažni posjeti od 2010. do 2019 . godine prema vrsti

2.8. ZDRAVSTVENA NJEGA U KUĆI

Zdravstvenu njegu u kući u 2019. godini u Istarskoj županiji pružala su 59 (lani 63) zdravstvena radnika: 8 prvostupnika/ica (6 sestrinstva i 2 fizioterapije) i 51 srednje stručne sprema (47 medicinska sestra i 4 fizioterapeuta).

Tablica 1 - Zdravstveni radnici u 2019. godini

	Broj radnika	VŠS		SSS	
		Medicinske sestre	Fizioterapeuti	Medicinske sestre	Fizioterapeuti
Ukupno	59	6	2	47	4

Zdravstvenu njegu u kući koristilo je 4.059 (lani 4.196 osoba), od toga 2.939 novih korisnika (72,3% od ukupnog broja). Novi korisnici su prihvaćeni u skrb većinom od kuće (2.486 ili 84,6%), a zatim iz bolnice (430 ili 14,6%). Tijekom godine umrlo je 523 korisnika (12,9% ukupnog broja korisnika), većinom kod kuće (458 ili 87,6% umrlih). Po spolu većinu korisnika zdravstvene njege u kući čine žene (2.521 ili 62,1% korisnika).

Oko 2/3 korisnika zdravstvene njege u kući su žene.

Tablica 2 - Kretanje korisnika u 2019. godini po spolu

		Ukupno korisnika	Stari	Novi	Umrli
Ukupno	Ukupno	4.059	1.125	2.939	523
	Kuća			2.486	458
	Socijalna ustanova			-	5
	Zdravstvena ustanova	bolnica		430	60
		rehabilitacija		22	
	ostalo			1	-
Muškarci	Ukupno	1.539	401	1.138	233
	Kuća			931	204
	Socijalna ustanova			-	3
	Zdravstvena ustanova	bolnica		193	26
		rehabilitacija		13	
	ostalo			1	-
Žene	Ukupno	2.524	724	1.801	290
	Kuća			1.555	254
	Socijalna ustanova			-	2
	Zdravstvena ustanova	bolnica		237	34
		rehabilitacija		9	
	ostalo			-	-

Najveći broj korisnika je u dobi 75-84 godina (1.462 ili 36,0%) i u dobi iznad 85 (1.247 ili 30,7%).

Najveći broj korisnika s obzirom na funkcionalnu sposobnost su u kategoriji „ostalo“ (1.833 ili 45,2%), teško pokretne osobe (1.534 ili 37,8%), nepokretne osobe (521 ili 12,8%) i umirući (171 ili 4,2%).

Više od 2/3 korisnika zdravstvene njege u kući je u dobi iznad 75 godina.

Žene u dobi iznad 75 godina čine gotovo 1/2 korisnika.

Gotovo 2/3 korisnika zdravstvene njege u kući su teško pokretni, nepokretni ili umirući.

Tablica 3 - Korisnici prema funkcionalnim sposobnostima u 2019.godini po dobi i spolu

	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	UKUPNO
UKUPNO							
Ukupno	11	101	497	741	1.462	1.247	4.059
Nepokretni	3	22	71	102	168	155	521
Teško pokretni	2	34	163	277	536	522	1.534
Umirući	2	7	28	34	57	43	171
Ostalo	4	38	235	328	701	527	1.833
MUŠKARCI							
Ukupno	5	57	250	361	543	322	1.538
Nepokretni	-	18	80	132	194	137	561
Teško pokretni	1	5	11	18	22	11	68
Umirući	2	20	123	152	261	133	691
Ostalo	2	21	117	149	225	153	667
ŽENE							
Ukupno	6	44	247	380	919	925	2.521
Nepokretni	1	8	35	43	102	114	303
Teško pokretni	2	16	83	145	342	385	973
Umirući	1	2	17	16	35	32	103
Ostalo	2	18	112	176	440	394	1.142

Vodeće dijagnoze kod korisnika su bolesti cirkulacijskog sustava (23,7%), novotvorine (15,9%), ozljede i otrovanja (8,8%), bolesti kože i potkožnog tkiva (8,3%) te bolesti živčanog sustava (8,1%). Kod muškaraca su vodeće bolesti cirkulacijskog sustava (22,3%), novotvorine (18,9%) i bolesti živčanog sustava (10,1%). Kod žena su vodeće bolesti cirkulacijskog sustava (24,5%), novotvorine (14,1%) te ozljede i otrovanja (10,2%).

U dobi 20-44 godine najčešće su bolesti živčanog sustava (34,7%), novotvorine (14,9%) te bolesti kože i potkožnog tkiva (7,9%). U dobi 46-64 godine novotvorine (22,9%), bolesti živčanog sustava (12,9%), ozljede i otrovanja (11,7%) te bolesti cirkulacijskog sustava (9,1%). U dobi 65 - 74 godine najčešće su novotvorine (22,7%), bolesti cirkulacijskog sustava (15,8%) i bolesti živčanog sustava (9,4%). U dobi iznad 75 godina najčešće su novotvorine (22,7%), bolesti cirkulacijskog sustava (15,8%) te bolesti živčanog sustava (9,4%).

Tablica 4 - Korisnici prema vodećim dijagnozama u 2019.godini po dobi i spolu

	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	UKUPNO
UKUPNO							
Ukupno	11	101	497	741	1.462	1.247	4.059
Novotvorine (C00-D48)	-	15	114	168	229	121	646
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	2	35	64	70	93	58	328
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	1	4	45	117	403	391	961
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	1	8	34	54	113	127	337
Ozljeđe i otrovanja (S00-T98)	3	7	58	52	110	126	356
Ostalo	4	32	182	280	508	424	1.430
MUŠKARCI							
Ukupno	5	57	250	361	543	322	1.538
Novotvorine (C00-D48)	-	7	54	86	112	32	291
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	1	24	33	34	45	19	156
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	-	2	20	64	148	109	343
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	1	6	23	30	42	22	124
Ozljeđe i otrovanja (S00-T98)	2	4	31	17	19	25	98
Ostalo	1	14	89	130	177	115	526
ŽENE							
Ukupno	6	44	247	380	919	925	2.521
Novotvorine (C00-D48)	-	8	60	82	117	89	355
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	1	11	31	36	48	39	172
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	1	2	25	53	255	282	618
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	-	2	11	24	71	105	213
Ozljeđe i otrovanja (S00-T98)	1	3	27	35	91	101	258
Ostalo	3	18	93	150	331	309	904

Provedeno je 352.411 (lani 267.877) postupaka, od toga najviše u dobnoj skupini 75-84 godine (37,0%) i iznad 85 godina (26,3%). Najveći broj postupaka odnosio se na zbrinjavanje kronične rane (19,5%), a slijedi kompletna zdravstvena njega nepokretnog ili teško pokretnog bolesnika (11,3%) i sprječavanje komplikacija dugotrajnog liječenja (9,8%). Najveći broj postupaka proveden je kod žena, što je očekivano obzirom da one čine većinu korisnika zdravstvene njege u kući.

Provedeno je za 31,6% više postupaka nego lani. Bilo je 86,8 postupaka po 1 korisniku (lani 63,8).

Tablica 5 - Broj postupaka u 2019.godini po dobi i spolu korisnika

	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	UKUPNO
UKUPNO	720	17.620	44.402	69.532	130.264	92.774	352.411
Komp.zdr. njega nepokretnog ili teško pokret.bol.	25	3.062	4.417	6.392	14.028	12.007	39.931
Djel.zdr. njega nepokretnog ili teško pokret.bol.	48	471	1.205	2.208	4.687	4.548	13.194
Skrb za umirućeg bolesnika	28	34	480	641	615	313	2.111
Zbrinjavanje kronične rane	273	3.175	7.192	18.764	22.379	16.777	68.560
Sprječavanje kompl. dugotrajnog ležanja	-	1.717	3.761	5.702	12.538	10.653	34.371
Poduka obitelji	3	1.298	4.821	5.552	10.749	8.217	30.640
Primjena parenteralne terapije	35	85	1.334	1.311	2.571	1.486	6.822
Primjena subkut. i intram. terapije	-	55	203	134	443	149	984
Uzimanje materijala za lab. pret.	104	872	2.948	4.764	8.413	1.966	19.067
Mj. i reg.vit.funk., kont. razine šećera u krvi i urinu	102	1.184	4.002	4.874	9.866	2.852	22.952
Ostali postupci zdravstvene njege	102	5.667	14.039	19.190	43.975	33.806	113.779
MUŠKARCI	431	10.056	20.632	33.010	49.455	16.161	129.745
ŽENE	289	7.564	23.770	36.522	80.809	76.613	222.666

2.9. HITNA MEDICINA

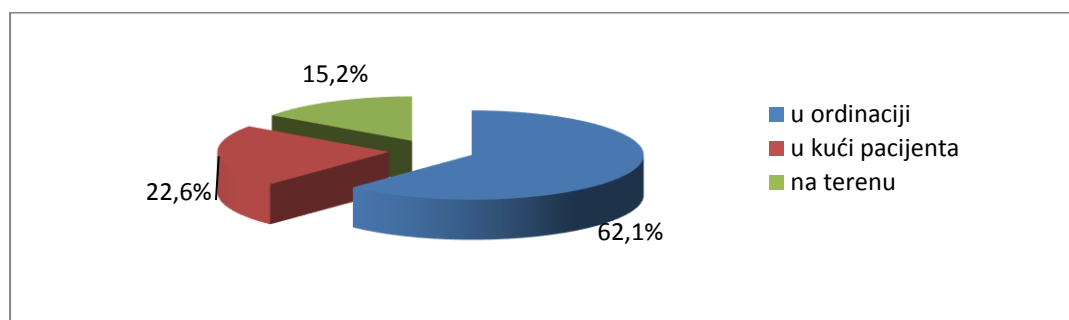
Prema izvješću Zavoda za hitnu medicinu Istarske županije u 2019. godine radilo je 45 timova. Evidentirano je 185 radnika od čega 47 liječnika, 12 radnika više i 67 srednje stručne spreme te 59 vozača. Zavod raspolaže s 27 sanitetskih vozila.

Tablica 1 - Broj radnika i timova Zavoda za hitnu medicinu Istarske županije 2019. g.

	Broj timova (puno radno vrijeme)	Ukupno radnika	Broj liječnika	Broj radnika VŠS	Broj radnika SSS	Broj vozača	Broj sanitetskih vozila
Ukupno	47	185	47	12	67	59	27
Buzet	5	15	5	1	4	5	3
Labin	3	18	3	1	7	7	3
Pazin	6	22	6	-	9	7	3
Poreč	7	29	7	2	10	10	4
Pula	10	50	10	4	22	14	6
Rovinj	6	23	6	2	7	8	3
Umag	10	28	10	2	8	8	5

Prosječno je jedan tim hitne medicinske pomoći skrbio za 4.441,8 stanovnika, a pružaju usluge i turistima.

Registrirali su ukupno 41.050 intervencija, od toga 25.507 intervencija u ordinaciji (62,1% intervencija), 9.287 intervencija u kući pacijenta (22,6%) i 6.256 intervencija na terenu (15,2%). Prema podacima HZJZ-a 48,9% intervencija u IŽ je prioriteta V – nehitni pacijenti (RH 52,0%). Također u RH intervencije u ordinaciji čine 54,9%, u kući 29,4%, a na terenu 15,7%.

Slika 1 - Intervencije Zavoda za hitnu medicinu Istarske županije u 2019. godini

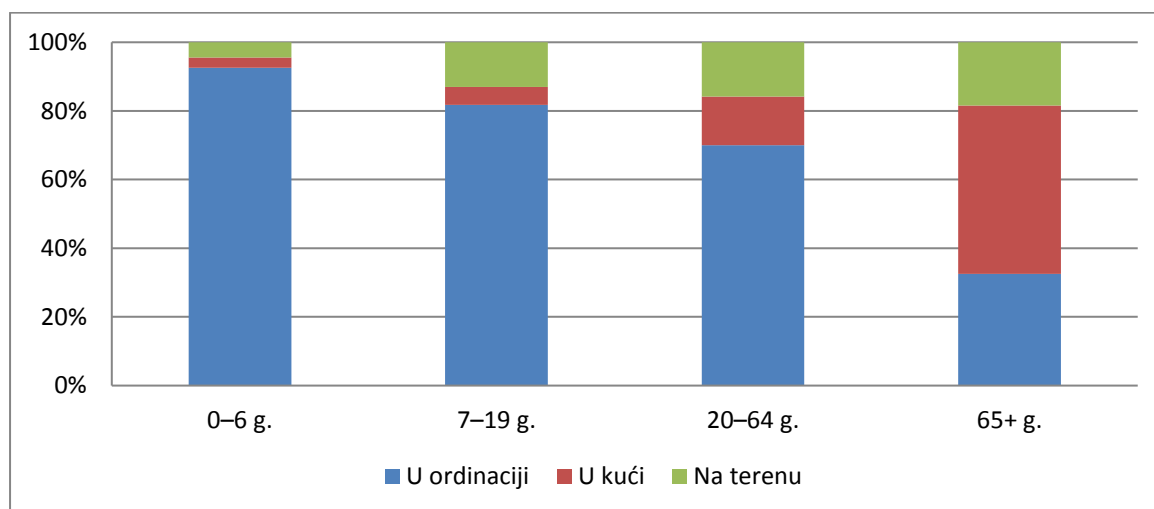
Najviše intervencija u ordinaciji po osiguraniku imale su ispostave Buzet (svaki treći osiguranik došao je u ordinaciju), Umag i Labin (svaki četvrti) te Pazin (svaki peti osiguranik). Ove ispostave pokrivaju područja koja nemaju dežurnu ambulantu obiteljske medicine odnosno hitni bolnički prijem. Iznimka je Rovinj, koji iako nema dežurnu ambulantu, na intervencije u ordinaciju dolazi svaki deseti osiguranik.

Najviše intervencija u kući po osiguraniku imale su ispostave Pula i Labin, a intervencija na terenu Buzet i Poreč.

Tablica 2 - Intervencije u 2019. godini

	Broj osiguranika (31.12.2019.)	U ordinaciji		U kući pacijenata		Na terenu	
		Broj	Na 100 osiguranika	Broj	Na 100 osiguranika	Broj	Na 100 osiguranika
UKUPNO	213.409	25.507	12,0	9.287	4,4	6.256	2,9
Buzet	6.817	2.310	33,9	275	4,0	268	3,9
Labin	22.368	5.635	25,2	1.035	4,6	572	2,6
Pazin	17.945	3.797	21,2	764	4,3	345	1,9
Poreč	30.305	2.898	9,6	1.178	3,9	1.159	3,8
Pula	88.415	566	0,6	4.258	4,8	2.376	2,7
Rovinj	21.586	3.007	13,9	758	3,5	678	3,1
Umag	25.973	7.294	28,1	1.019	3,9	858	3,3

Sve dobne skupine, osim starijih, najčešće koriste intervencije u ordinaciji. Kod predškolske djece intervencije u ordinaciji čine 92,6%; školska djeca i mladi osim ordinacije (81,8%), koriste i intervencije na terenu (13,0%); srednja dob koristi u ordinaciji 70,0%, zatim na terenu 15,8% i u kući 14,2%. Starije osobe su nakon intervencija u kući (49,1%) koristile one u ordinaciji (32,6%), a na terenu 18,4%.

Slika 2 - Intervencije u 2019. godini po dobnim skupinama

Na 100 osiguranika bilo je 19,2 intervencija: 12,0 u ordinaciji, 4,4 u kući i 2,9 na terenu.

Na 100 osiguranika, najviše intervencija u ordinaciji pruženo je predškolskoj (gotovo svaki treći osiguranik te dobi) i školskoj djeci (svaki šesti).

Starijim osobama pruženo je najviše intervencija u kući (63,9% ukupnih intervencija u kući; svaka osma starija osoba) i najviše intervencija na terenu na 100 osiguranika (4,7).

Tablica 3 - Intervencije po dobi na osigurane osobe HZZO-a

		UKUPNO	0–6 g.	7–19 g.	20–64 g.	65+ g.
Broj osiguranika (31.12.2019.)		213.409	12.535	21.831	131.993	47.050
Intervencije ukupno	Broj	41.050	3.837	3.597	21.526	12.090
	Na 100 osiguranika	19,2	30,6	16,5	16,3	25,7
U ordinaciji	Broj	25.507	3.552	2.941	15.077	3.937
	Na 100 osiguranika	12,0	28,3	13,5	11,4	8,4
U kući pacijenata	Broj	9.287	115	187	3.054	5.931
	Na 100 osiguranika	4,4	0,9	0,9	2,3	12,6
Na terenu	Broj	6.256	170	469	3.395	2.222
	Na 100 osiguranika	2,9	1,4	2,1	2,6	4,7

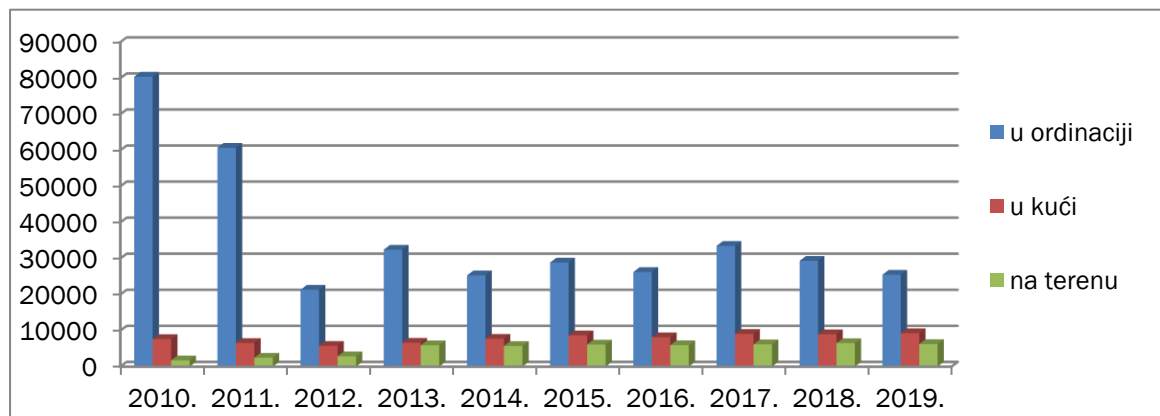
Intervencije su pružene većinom muškarcima (52,7%), osim u starijoj dobi (54,2% žene). Muškarcima je pruženo 58,1% intervencija na terenu i 53,2% u ordinaciji. Ženama je pruženo 52,4% intervencija u kući.

U starijoj dobi sve vrste intervencija su većinom pružene ženama (54,2%), dok su u srednjoj dobi sve intervencije većinom pružene muškarcima (56,2%).

Tablica 4 - Intervencije u 2019. godini po spolu i dobi

	UKUPNO	%	Muški	%	Ženski	%
Intervencije – ukupno	41.050	100,0	21.625	52,7	19.425	47,3
0 – 6 godina	3.837	100,0	2.127	55,4	1.710	44,6
7 – 19 godina	3.597	100,0	1.860	51,7	1.737	48,3
20 – 64 godina	21.526	100,0	12.106	56,2	9.420	43,8
65 i više godina	12.090	100,0	5.532	45,8	6.558	54,2
U ordinaciji – ukupno	25.507	100,0	13.573	53,2	11.934	46,8
0 – 6 godina	3552	100,0	1.971	55,5	1.581	44,5
7 – 19 godina	2941	100,0	1.490	50,7	1.451	49,3
20 – 64 godina	15077	100,0	8.178	54,2	6.899	45,8
65 i više godina	3937	100,0	1.934	49,1	2.003	50,9
U kući – ukupno	9.287	100,0	4.418	47,6	4.869	52,4
0 – 6 godina	115	100,0	63	54,8	52	45,2
7 – 19 godina	187	100,0	97	51,9	90	48,1
20 – 64 godina	3054	100,0	1.682	55,1	1.372	44,9
65 i više godina	5931	100,0	2.576	43,4	3.355	56,6
Na terenu – ukupno	6.256	100,0	3.634	58,1	2.622	41,9
0 – 6 godina	170	100,0	93	54,7	77	45,3
7 – 19 godina	469	100,0	273	58,2	196	41,8
20 – 64 godina	3395	100,0	2.246	66,2	1.149	33,8
65 i više godina	2222	100,0	1.022	46,0	1.200	54,0

Od 2012.g. (nakon reforme hitne medicinske pomoći) intervencije u ordinaciji su smanjene za dvije trećine u odnosu na ranije razdoblje.

Slika 3 - Broj intervencija hitne medicine od 2010. do 2019. godine

U djelatnosti **hitne medicinske pomoći** zabilježeno je ukupno 41.050 bolesti i stanja.

Najčešće evidentirane skupine bolesti i stanja su:

- *simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo (29,1%),*
- *ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (19,2%),*
- *čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (9,8%),*
- *bolesti dišnog sustava (7,2%),*
- *bolesti cirkulacijskog sustava (7,1%),*
- *bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (6,2%),*
- *duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (3,2%),*
- *bolesti kože i potkožnog tkiva (3,2%).*

Kod muškaraca su vodeće iste bolesti, dok su kod žena bolesti cirkulacijskog sustava na četvrtom, a bolesti dišnog sustava na petom mjestu.

Navedeno ukazuje na često korištenje hitne medicine zbog bolesti i stanja koje bi se mogle zbrinuti u drugim djelatnostima zdravstvene zaštite.

Tablica 5 - Skupine bolesti ili stanja evidentirane u 2019. godini po spolu

SKUPINE MKB	Ukupno	%	Muški	%	Ženski	%
UKUPNO	41.050	100,0	21.625	100,0	19.425	100,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	474	1,2	211	1,0	263	1,4
II Novotvorine	316	0,8	191	0,9	125	0,6
III Bolesti krvi i krvotv.sustava	21	0,1	12	0,1	9	0,0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	268	0,7	161	0,7	107	0,6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1.304	3,2	686	3,2	618	3,2
VI Bolesti živčanog sustava	940	2,3	446	2,1	494	2,5
VII Bolesti oka i očnih adneksa	717	1,7	452	2,1	265	1,4
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	1.148	2,8	597	2,8	551	2,8
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	2.935	7,1	1.356	6,3	1.579	8,1
X Bolesti dišnog sustava	2.968	7,2	1.504	7,0	1.464	7,5
XI Bolesti probavnog sustava	1.096	2,7	535	2,5	561	2,9
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	1.296	3,2	610	2,8	686	3,5
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	2.524	6,1	1.322	6,1	1.202	6,2
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	1.183	2,9	512	2,4	671	3,5
XV Trudnoća, porođaj i babinje	54	0,1	-	-	54	0,3
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	4	0,0	3	0,0	1	0,0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	1	0,0	-	-	1	0,0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	11.932	29,1	5.924	27,4	6.008	30,9
XIX Ozljede, otrovanja i neke dr. posljedice vanjskih uzroka	7.862	19,2	4.802	22,2	3.060	15,8
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa z.s.	4.007	9,8	2.301	10,6	1.706	8,8

Najčešće registrirane bolesti i stanja u djelatnosti hitne medicine bile su:

- o *osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (7,4%)*
- o *bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (4,6%),*
- o *akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (4,2%),*
- o *hipertenzivne bolesti (2,7%),*
- o *osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi specifičnih postupaka i njege (2,2%)*
- o *dermatitis, egzemi i urtikarije (2,0%),*
- o *prijelomi (1,4%).*

Prve tri najčešće registrirane bolesti u populaciji (osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja, bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije, akutne infekcije gornjeg dišnog sustava), najčešće su kod oba spola.

Kod muškaraca su na četvrtom mjestu osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege, na petom hipertenzivne bolesti, slijede dermatitis, egzemi i urtikarije te urolitijaza.

Kod žena su na četvrtom mjestu hipertenzivne bolesti, na petom dermatitis, egzemi i urtikarije, a slijedi osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege te upala mokraćnog mjehura.

Tablica 6 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2019. godini po spolu

Muškarci	%	Žene	%	Ukupno	%
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,2	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	6,5	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	7,4
Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,6	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,7	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	4,6
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	4,0	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	4,5	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	4,2
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,3	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	3,4	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	2,7
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	2,0	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	2,3	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,2
Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	1,7	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,0	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	2,0
Urolitijaza (mokraćni kamenci) (N20-N23)	1,3	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) (N30)	1,7	Prijelomi (Sx2)	1,4
Konjuktivitis (H10)	1,3	Prijelomi (Sx2)	1,6	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji (F40-F48)	1,1
Prijelomi (Sx2)	1,3	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji (F40-F48)	1,6	Konjuktivitis (H10)	1,1
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohol (F10)	1,1	Migrena i ostali sindromi glavobolje (G43-G44)	1,1	Urolitijaza (mokraćni kamenci) (N20-N23)	1,1
Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,0	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,1	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) (N30)	1,0
Infekcije kože i potkožnog tkiva (L00-L08)	1,0	Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)	1,0	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,0

Najčešće evidentirane bolesti u djelatnosti hitne medicine kod predškolske i školske djece oba spola su akutne infekcije gornjeg dišnog sustava odnosno osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja.

Kod dječaka predškolske dobi na trećem su mjestu upale srednjeg uha, a na četvrtom dermatitisi. Kod djevojčica predškolske dobi dermatitisi su na trećem, a upale srednjeg uha na četvrtom mjestu. Na petom su mjestu kod oba spola akutni bronhitis odnosno bronhiolitis, a na šestom konjuktivitis.

Na trećem su mjestu kod dječaka i djevojčica školske dobi dermatitisi. Na četvrtom su mjestu kod dječaka dislokacije, nategnuća i uganuća, na petom osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi specifičnih postupaka i njege, a slijede prijelomi i upale srednjeg uha.

Na četvrtom su mjestu a kod djevojčica bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije, na petom upale srednjeg uha, a slijede osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi specifičnih postupaka i njege te dislokacije, nategnuća i uganuća.

Tablica 7 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2019. godini kod djece po spolu i dobi

Dječaci		Djevojčice		Dječaci		Djevojčice	
0-6 god.	%	0-6 god.	%	7-19 god.	%	7-19 god.	%
Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	16,0	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	15,8	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	8,0	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)	8,7
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	5,3	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	5,3	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	7,0	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	5,7
Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	3,7	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	4,5	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	3,3	Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	3,5
Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)	3,5	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	4,4	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	2,3	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	2,6
Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis (J20-J21)	3,0	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis (J20-J21)	2,8	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,1	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	2,5
Konjunktivitis (H10)	2,2	Konjunktivitis (H10)	1,8	Prijelomi (Sx2)	2,0	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,1
				Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	1,6	Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,6

Najčešće evidentirane bolesti kod muškaraca srednje dobi su dijagnoze osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja, a na drugom mjestu bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije. Kod žena su najčešće iste dijagnoze samo obrnutog redoslijeda. Na trećem mjestu su kod oba spola akutne infekcije gornjeg dišnog sustava. Na četvrtom mjestu kod muškaraca su dijagnoze osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege, a na petom mjestu urolitijaza. Kod žena su na četvrtom mjestu hipertenzivne bolesti, a na petom dermatitisi.

Kod osoba starije dobi oba spola vodeće su dijagnoze osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja, a na drugom mjestu hipertenzivne bolesti. Na trećem mjestu kod starijih muškaraca su dijagnoze osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege, a kod žena bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (one su kod muškaraca na četvrtom mjestu). Na četvrtom mjestu kod žena su prijelomi. Na petom mjestu kod starijih muškaraca i žena je cerebrovaskularni inzult.

Tablica 8 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2019. godini kod srednje i starije dobi po spolu

Muški		Ženski		Muški		Ženski	
20-64 god.	%	20-64 god.	%	65 i više god.	%	65 i više god.	%
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,6	<i>Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)</i>	6,5	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,6	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	8,1
<i>Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)</i>	6,8	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi pregleda i istraživanja (Z00-Z13)</i>	5,9	<i>Hipertenzivne bolesti (I10-I15)</i>	3,4	<i>Hipertenzivne bolesti (I10-I15)</i>	5,7
<i>Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)</i>	2,8	<i>Akutne infekcije gornjega dišnog sustava (J00-J06)</i>	4,3	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	3,0	<i>Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)</i>	3,8
<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	2,2	<i>Hipertenzivne bolesti (I10-I15)</i>	3,1	<i>Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)</i>	2,5	<i>Prijelomi (Sx2)</i>	2,8
<i>Urolitijaza (mokračni kamenci) (N20-N23)</i>	2,1	<i>Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)</i>	2,7	<i>Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)</i>	1,9	<i>Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)</i>	2,6
<i>Hipertenzivne bolesti (I10-I15)</i>	2,0	<i>Upala mokraćnog mjehura (cistitis) (N30)</i>	2,4	<i>Bronhitis, emfizem, astma i dr.KOBP (J40-J44, J47)</i>	1,7	<i>Osobe koje se koriste zdrav. službom radi specifičnih postupaka i njege (Z40-Z54)</i>	1,8
<i>Dermatitis, egzemi i urtikarije (L20-L30, L50)</i>	1,6			<i>Akutni infarkt miokarda (I21-I23)</i>	1,3	<i>Bronhitis, emfizem, astma i dr.KOBP (J40-J44, J47)</i>	1,6

2.10. SANITETSKI PRIJEVOZ

Prema godišnjim izvješćima, u **sanitetskom prijevozu (ugovorni i neugovorni)** radila su 74 radnika od čega 29 zdravstvenih radnika (3 više i 26 srednje stručne spreme) i 45 vozača. Evidentirana su 43 sanitetska vozila. Obavljeno je 37.036 (lani 37.842) sanitetskih prijevoza.

*Broj sanitetskih prijevoza na 100 osiguranika bio je 17,4.
U odnosu na lani, broj sanitetskih prijevoza je manji za 2,1%.*

Tablica 1 - Broj radnika, sanitetskih vozila i prijevoza u 2019. godini (ugovorni i neugovorni)

	Ukupno radnika	Broj zdravstvenih radnika VŠS	Broj zdravstvenih radnika SSS	Broj vozača	Broj sanitetskih vozila	Broj sanitetskih prijevoza
Ukupno	74	3	26	45	43	37.036
Buzet	4	-	1	3	3	1.719
Labin	9	1	2	6	6	4.189
Pazin	8	-	3	5	5	2.798
Poreč	9	-	3	6	5	2.801
Pula	26	-	13	13	10	18.157
Rovinj	9	2	1	6	3	3.537
Umag	9	-	3	6	7	3.835

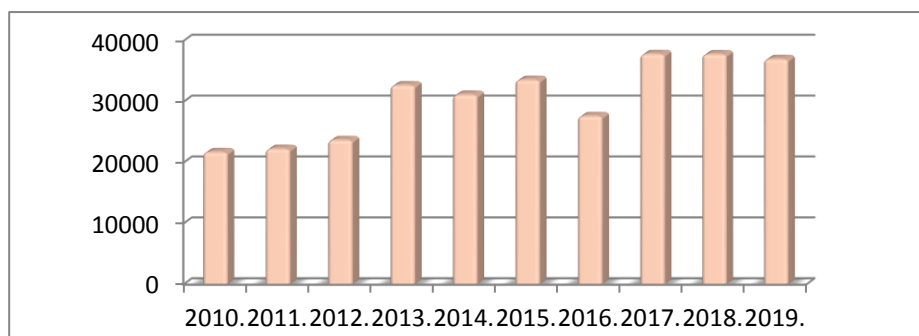
Najviše sanitetskih prijevoza bilo je za muškarce (18.200 ili 76,3%) i to u svim dobnim skupinama. Po dobi najviše je sanitetskih prijevoza bilo za osobe iznad 65 godina (28.832 ili 77,8%).

*Više od 3/4 sanitetskih prijevoza bilo je za osobe iznad 65 godina.
U gotovo 2/3 sanitetskih prijevoza korisnici su bili muškarci.*

Tablica 2 - Broj sanitetskih prijevoza u 2019. godini prema spolu i dobi

	UKUPNO		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65+ g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	37.036	100,0	52	0,1	178	0,5	7.874	21,3	28.832	77,8
%	100,0		100,0		100,0		100,0		100,0	
Muški	23.865	100,0	43	0,2	105	0,4	5.517	23,1	18.200	76,3
%	64,4		82,7		59,0		70,1		63,1	
Ženski	13.171	100,0	9	0,1	73	0,6	2.357	17,9	10.732	81,5
%	35,6		17,3		41,0		29,9		37,2	

U promatranom desetogodišnjem razdoblju broj sanitetskih prijevoza je u porastu, a u posljednje 3 godine pada.

Slika 1 - Broj sanitetskih prijevoza od 2010. do 2019. godine

2.11. MEDICINA RADA

U 2019. godini djelatnost medicine rada provodilo je 11 timova sa punim radnim vremenom (10 imaju ugovor s HZZO-om) i 1 tim s djelomičnim radnim vremenom. Uz 12 specijalista medicine rada radilo je 14 medicinskih sestara /tehničara više i srednje stručne spreme. Nezdravstveni radnici (psiholozi), iako predviđeni, nisu evidentirani u godišnjim izvješćima.

Tablica 1 - Timovi i zdravstveni radnici u 2019. godini

Lokacija	Broj timova		Zdravstveni radnici		
	Puno radno vrijeme	Djelomično radno vrijeme	Liječnici		VŠS, SSS, NSS
			Specijalisti medicine rada	Ostali specijalisti	
Ugovorne:	10	-	10	-	12
Buzet	1	-	1	-	1
Labin	1	-	1	-	1
Pazin	1	-	1	-	1
Poreč	1	-	1	-	1
Pula	3	-	3	-	5
Rovinj	1	-	1	-	1
Umag	2	-	2	-	2
Neugovorne:	1	1	2	-	2
UKUPNO	11	1	12	-	14

Ugovorne ordinacije medicine rada imale su u skrbi 86.173 (lani 93.807) radnika, od kojih je na mjestima s posebnim uvjetima rada bilo 35.361 (lani 37.534) (41,0%) radnika. U skrbi je bilo 57.096 muških i 29.077 ženskih radnika. Na mjestima s posebnim uvjetima rada bilo je 26.268 muških i 9.093 ženskih radnika.

Broj radnika u skrbi medicine rada je manji za 8,1% u odnosu na lani. Prosječni broj osoba po timu medicine rada iznosio je 8.617, a prosječan broj radnika na mjestima s posebnim uvjetima rada 3.536.

Muškarci čine 66,3% radnika u skrbi medicine rada i 74,3% radnika na mjestima s posebnim uvjetima rada.

Tablica 2 - Broj radnika u skrbi u ugovornim ordinacijama u 2019. godini

	Broj radnika u skrbi	- od toga na mjestima s posebnim uvjetima rada	%
Ukupno	86.173	35.361	41,0
Muškarci	57.096	26.268	46,0
Žene	29.077	9.093	31,3

Medicina rada se prvenstveno bavi preventivnim pregledima, dijagnostikom profesionalnih bolesti i bolesti vezanih uz rad te ocjenom radne sposobnosti (privremenom ili trajnom).

U djelatnosti **medicine rada** 2019. godine obavljeno je sveukupno 36.995 (lani 35.313) pregleda, od toga u ugovornim ordinacijama 34.278 pregleda (2018.g. 32.208). Najviše je bilo preventivnih pregleda i to 21.616 (lani 22.602), od toga u ugovornim 20.527 (2018.g. 21.139). Posebnih pregleda bilo je 14.647 (lani 10.649), od toga u ugovornima 13.104 (2018.g. 9.007). Najmanje je bilo konzilijarnih pregleda 732 (2018.g. 2.062) od toga u ugovornima 647.

Većina pregleda (92,7%) obavljena je u ugovornim ordinacijama .

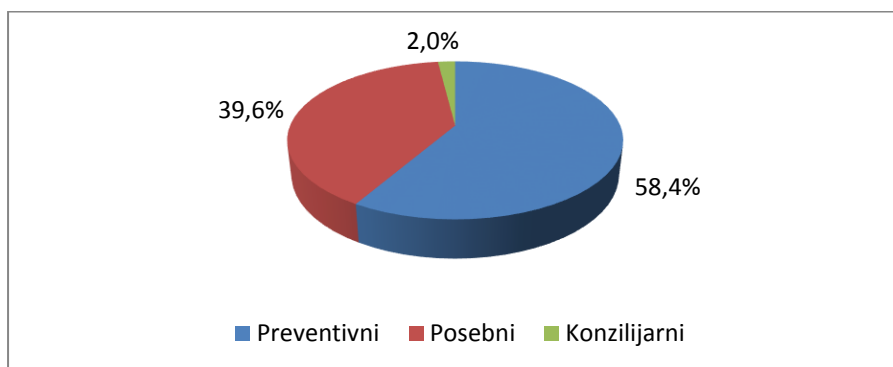
Preventivni pregledi čine gotovo 2/3 ukupnih pregleda, a 95,0% ovih pregleda obave ugovorne ordinacije.

89,5% posebnih pregleda obave ugovorne ordinacije.

Gotovo 3/4 pregleda u medicini rada bilo je kod muškaraca.

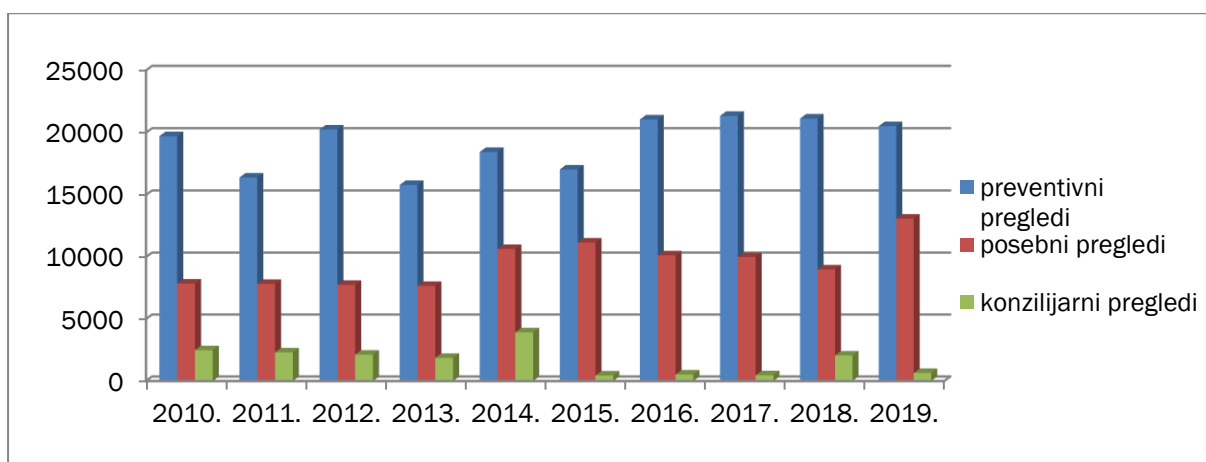
Tablica 3 - Pregledi u 2019. godini prema vrsti pregleda i spolu

	UKUPNO	%	Muški	%	Ženski	%
Ugovorne	34.278	100,0	25.114	73,3	9.164	26,7
Preventivni	20.527	100,0	15.462	75,3	5.065	24,7
Posebni	13.104	100,0	9.232	70,5	3.872	29,5
Konzilijarni	647	100,0	420	64,9	227	35,1
Neugovorne	2.717	100,0	2.229	82,0	488	18,0
Preventivni	1.089	100,0	957	87,9	132	12,1
Posebni	1.543	100,0	1.194	74,4	349	22,6
Konzilijarni	85	100,0	78	91,8	7	8,2
UKUPNO	36.995	100,0	27.343	73,9	9.652	26,1
Preventivni	21.616	100,0	16.419	76,0	5.197	24,0
Posebni	14.647	100,0	10.426	71,2	4.221	28,8
Konzilijarni	732	100,0	498	68,0	234	32,0

Slika 1 - Struktura pregleda u medicini rada u 2019. godini

U ugovornim ordinacijama broj preventivnih pregleda u posljednje četiri godine je stabilan, a u 2019. godini porastao je broj posebnih pregleda.

Slika 2 - Rad u djelatnosti medicine rada 2010.-2019. godine (ugovorne ordinacije)

Preventivni pregledi uključuju prethodne preglede prije zaposlenja, periodične preglede za radna mjesta sa posebnim uvjetima rada, kontrolne, ciljane i sistemske preglede.

U 2019. godini obavljeno je 12.068 (lani 12. 316) periodičnih, od toga 11.653 u ugovornim ordinacijama (2018.g. 11.919). Prethodnih pregleda bilo je 8.086 (lani 8.207), od toga 7.425 u ugovornim ordinacijama (2018.g. 7.806). Ugovorne ordinacije su obavile i 483 kontrolnih pregleda, 433 ostalih, 278 sistematskih i 255 ciljanih, dok se u neugovornim ordinacijama ovi pregledi nisu obavljali ili ih je bilo malo (samo 13 ostalih).

3/4 preventivnih pregleda u medicini rada bilo je kod muškaraca.

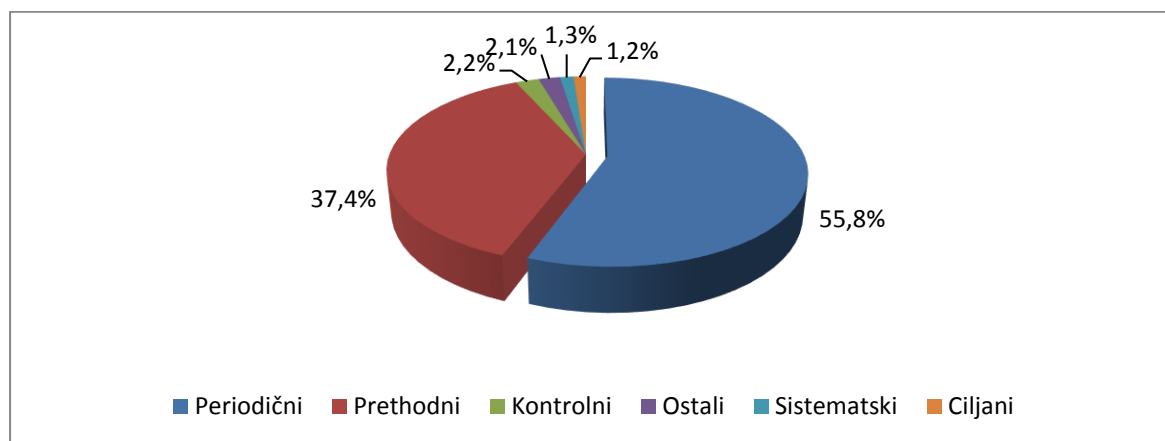
96,6% periodičnih i 91,8% prethodnih pregleda obavljaju ugovorne ordinacije.

Sistematski pregledi čine samo 1,3% preventivnih pregleda, a evidentirani su samo u ugovornim ordinacijama.

Tablica 4 - Preventivni pregledi u 2019. godini

	UKUPNO	%	Muškarci	%	Žene	%
Ugovorne:	20.527	100,0	15.462	75,3	5.065	24,7
Prethodni	7.425	100,0	5.619	75,7	1.806	24,3
Periodični	11.653	100,0	8.812	75,6	2.841	24,4
Sistematski	278	100,0	164	59,0	114	41,0
Ciljani	255	100,0	179	70,2	76	29,8
Kontrolni	483	100,0	393	81,4	90	18,6
Ostali	433	100,0	295	68,1	138	31,9
Neugovorne:	1.089	100,0	957	87,9	132	12,1
Prethodni	661	100,0	551	83,4	110	16,6
Periodični	415	100,0	394	94,9	21	5,1
Sistematski	-	-	-	-	-	-
Ciljani	-	-	-	-	-	-
Kontrolni	-	-	-	-	-	-
Ostali	13	100,0	12	92,3	1	7,7
UKUPNO	21.616	100,0	16.419	76,0	5.197	24,0
Prethodni	8.086	100,0	6.170	76,3	1.916	23,7
Periodični	12.068	100,0	9.206	76,3	2.862	23,7
Sistematski	278	100,0	164	59,0	114	41,0
Ciljani	255	100,0	179	70,2	76	29,8
Kontrolni	483	100,0	393	81,4	90	18,6
Ostali	446	100,0	307	68,8	139	31,2

Među preventivnim pregledima najveći udio čine periodični (55,8%), zatim prethodni pregledi (37,4%).

Slika 3 - Struktura preventivnih pregleda u medicini rada u 2019.godini

Na preventivnim pregledima 1,7% pregledanih je ocijenjeno radno nesposobnima, 18,6% sposobnima uz ograničenje, a 79,6% potpuno radno sposobnima. Kod 6,0% pregledanih utvrđeno je patološko stanje, a kod 0,3% potrebna je promjena radnog mjesta.

Tablica 5 - Preventivni pregledi u djelatnosti medicine rada u Istarskoj županiji u 2019.g.

	UKUPNO	%	MUŠKARCI	%	ŽENE	%
Ukupno	21.616	100,0	16.419	100,0	5.197	100,0
Sposobni	21.246	98,3	16.128	98,2	5.118	98,5
- bez ograničenja	17.216	79,6	13.055	79,5	4.161	80,1
- uz ograničenje	4.030	18,6	3.073	18,7	957	18,4
Nesposobni	369	1,7	290	1,8	79	1,5
- privremeno	349	1,6	271	1,7	78	1,5
- trajno nesposobni	20	0,1	19	0,1	1	0,0
Utvrđena patološka stanja	1.294	6,0	910	5,5	384	7,4
Promjena radnog mjesta	75	0,3	43	0,3	32	0,6

Na posebnim pregledima (pregledi vozača profesionalaca i amatera, pomoraca, za držanje oružja, upis u obrtnička zanimanja i ostalo) 0,8% pregledanih je ocijenjeno nesposobnima, 18,2% sposobnima uz ograničenje, a 81,7% potpuno sposobnima. Kod 2,8% pregledanih utvrđeno je patološko stanje. Veći je udio sposobnih uz ograničenje kod žena (21,5%), nego kod muškaraca (16,8%).

Tablica 6 - Posebni pregledi u 2019.g.

	UKUPNO	%	MUŠKARCI	%	ŽENE	%
Ukupno	14.647	100,0	10.426	100,0	4.221	100,0
Sposobni	14.631	99,9	10.330	99,1	4.201	99,5
- bez ograničenja	11.968	81,7	8.576	82,3	3.292	78,0
- uz ograničenje	2.663	18,2	1.754	16,8	909	21,5
Nesposobni	115	0,8	75	0,7	20	0,5
- privremeno nesposobni	94	0,6	56	0,5	18	0,4
- trajno nesposobni	21	0,1	19	0,2	2	0,0
Utvrđena patološka stanja	405	2,8	277	2,7	128	3,0

Većinu konzilijarnih pregleda činili su pregledi drugih specijalista (94,0%). Ukupno je kod 35,8% pregledanih utvrđeno patološko stanje, kod 38,2% pregledanih muškaraca i kod 30,8% žena.

Tablica 7 - Konzilijarni pregledi u djelatnosti medicine rada u Istarskoj županiji u 2019.g.

	UKUPNO	Utvrđena patološka stanja	MUŠKARCI	Utvrđena patološka stanja	ŽENE	Utvrđena patološka stanja
UKUPNO	732	262	498	190	234	72
Ocjena radne i zdrav. sposobnosti na zahtjev	27	20	16	14	11	6
Pregledi radi utvrđivanja profesionalne bolesti	8	6	6	5	2	1
Pregledi drugih specijalista	688	229	471	167	217	62
Ocjena za IK-u	9	7	5	4	4	3

Od dijagnostike najčešće je provođen pregled vida ortoreterom (24.202 ili 25,2%), zatim EKG (23.433 ili 24,4%), spirometrija (23.246 ili 24,2%) i audiometrija (16.091 ili 16,7%). Obavljeno je 4.566 pregleda psihologa i 4.458 dinamometrija.

Patološko stanje najčešće je utvrđeno kod pregleda vida (8,5%) i pregleda sluha (3,2%).

Tablica 8 - Funkcionalna dijagnostika u 2019.g

	UKUPNO	Utvrđeno s patološkim stanjem		MUŠKARCI	Utvrđeno s patološkim stanjem		ŽENE	Utvrđeno s patološkim stanjem	
		Broj	%		Broj	%		Broj	%
UKUPNO	96.122	3.207	3,3	71.482	1.841	2,6	24.640	1.366	5,5
EKG	23.433	458	2,0	16.996	310	1,8	6.437	148	2,3
Audiometrija	16.091	509	3,2	12.983	487	3,8	3.108	22	0,7
Ortoreter	24.202	2.052	8,5	16.674	901	5,4	7.528	1.151	15,3
Spirometrija	23.246	175	0,8	17.465	136	0,8	5.781	39	0,7
Ergometrija	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cold-test	123	-	-	107	-	-	16	-	-
Dinamometrija	4.458	13	0,3	3.643	7	0,2	815	6	0,7
Ostalo	3	-	-	3	-	-	-	-	-
Kod psihologa	4.566	-	-	3.611	-	-	955	-	-

U svim ordinacijama medicine rada evidentirano je ukupno 17.340 bolesti i stanja.

Najčešće su evidentirane skupine dijagnoza:

- čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (37,7%),
- bolesti oka i očnih adneksa (20,7%),
- endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (9,8%)
- bolesti cirkulacijskog sustava (9,0%),
- bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (5,0%) te
- ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (4,0%).

U dobi do 21 godinu nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (74,4%) te bolesti oka i očnih adneksa (12,9%) slijede endokrine bolesti (2,76), ozljede i otrovanja (2,0%), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva (1,5%), simptomi i znakovi (1,3%) te bolesti dišnog sustava (1,1%).

U dobi 22-45 godina nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (40,2%) te bolesti oka i očnih adneksa (20,0%) slijede endokrine bolesti (11,5%), bolesti cirkulacijskog sustava (5,9%), ozljede i otrovanja (4,1%) te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva (3,6%).

U dobi 46 i više godina nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (27,2%) te bolesti oka i očnih adneksa (23,0%) slijede bolesti cirkulacijskog sustava (13,4%) , endokrine bolesti (10,0%), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva (6,9%) te ozljede i otrovanja (4,4%).

Tablica 9 - Skupine bolesti ili stanja evidentirane u 2019. godini po dobi

SKUPINE MKB	Ukupno		Do 21 god.		22-45 god.		46 i više god.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	17.340	100,0	1.971	100,0	6.847	100,0	8.522	100,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	10	0,1	-	-	9	0,1	1	0,0
II Novotvorine	73	0,4	-	-	21	0,3	52	0,6
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava	167	1,0	9	0,5	91	1,3	67	0,8
IV Endokrine bolesti, bol.preh. i metabol.	1.696	9,8	52	2,6	789	11,5	855	10,0
V Duševni poremećaji i porem. ponašanja	435	2,5	15	0,8	206	3,0	214	2,5
VI Bolesti živčanog sustava	281	1,6	16	0,8	129	1,9	136	1,6
VII Bolesti oka i očnih adneksa	3.586	20,7	255	12,9	1.370	20,0	1.961	23,0
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	376	2,2	8	0,4	83	1,2	285	3,3
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	1.552	9,0	7	0,4	402	5,9	1.143	13,4
X Bolesti dišnog sustava	322	1,9	21	1,1	152	2,2	149	1,7
XI Bolesti probavnog sustava	209	1,2	8	0,4	74	1,1	127	1,5
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	102	0,6	11	0,6	50	0,7	41	0,5
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	865	5,0	30	1,5	246	3,6	589	6,9
XIV Bolesti sustava mok. i spolnih organa	112	0,6	5	0,3	49	0,7	58	0,7
XV Trudnoća, porođaj i babinje	4	0,0	-	-	4	0,1	-	-
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	17	0,1	3	0,2	6	0,1	8	0,1
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	302	1,7	25	1,3	133	1,9	144	1,7
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	693	4,0	40	2,0	280	4,1	373	4,4
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav.sluzbom	6.538	37,7	1.466	74,4	2.753	40,2	2.319	27,2

Kod muškaraca su nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (37,7%) te bolesti oka i očnih adneksa (20,5%), na trećem mjestu bolesti cirkulacijskog sustava (10,0%), slijede endokrine bolesti (9,0%), ozljede i otrovanja (4,5%) te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva (4,1%).

Kod žena su nakon čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (37,6%) te bolesti oka i očnih adneksa (21,1%), na trećem mjestu endokrine bolesti (11,8%), zatim bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva (7,3%), bolesti cirkulacijskog sustava (6,4%) te bolesti živčanog sustava (2,9%).

Tablica 10 - Skupine bolesti ili stanja evidentirane u 2019. godini po spolu

	Muškarci	%	Žene	%
UKUPNO	12.408	100,0	4.932	100,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	10	0,1	-	-
II Novotvorine	43	0,3	30	0,6
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava	77	0,6	90	1,8
IV Endokrine bolesti, bol.preh. i metabol.	1.115	9,0	581	11,8
V Duševni poremećaji i porem. ponašanja	353	2,8	82	1,7
VI Bolesti živčanog sustava	138	1,1	143	2,9
VII Bolesti oka i očnih adneksa	2.547	20,5	1.039	21,1
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	341	2,7	35	0,7
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	1.237	10,0	315	6,4
X Bolesti dišnog sustava	254	2,0	68	1,4
XI Bolesti probavnog sustava	164	1,3	45	0,9
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	58	0,5	44	0,9
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	506	4,1	359	7,3
XIV Bolesti sustava mok. i spolnih organa	65	0,5	47	1,0
XV Trudnoća, porođaj i babinje	-	-	4	0,1
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	14	0,1	3	0,1
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nevršteni drugamo	240	1,9	62	1,3
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	563	4,5	130	2,6
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav.službom	4.683	37,7	1.855	37,6

Najčešće registrirane bolesti u djelatnosti medicine rada kod muškaraca bile su: osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (21,0%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (16,0%), poremećaji refrakcije i akomodacije (14,9%), hipertenzivna bolest (7,2%), prekomjerna težina (4,3%), dijabetes melitus (3,6%) i oštećenje sluha (2,6%).

U dobi do 21 godinu najčešći su osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (74,3%), poremećaji refrakcije i akomodacije (9,7%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (4,4%), prekomjerna težina (1,8%), dislokacije, nategnuća i uganuća (1,2%), kifoza, skolioza i lordoza (0,5%) te astma (0,4%).

U dobi 22-45 godina najčešći su osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (25,0%), poremećaji refrakcije i akomodacije (15,7%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (15,1%), prekomjerna težina (5,8%), hipertenzivna bolest (5,1%), dijabetes melitus (3,3%) te bolesti intervertebralnih diskova (1,5%).

U dobi 46 i više godina najčešći su poremećaji refrakcije i akomodacije (15,4%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (13,6%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (11,2%), hipertenzivna bolest (10,5%), dijabetes melitus (4,6%), oštećenje sluha (4,1%) te prekomjerna težina (3,7%).

Tablica 11 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2019. godini kod muškaraca po dobi

Do 21 god.	%	22-45 god.	%	46+ god.	%	Ukupno	%
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	74,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	25,0	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	15,4	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	21,0
Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	9,7	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	15,7	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	13,6	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	16,0
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	4,4	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	15,1	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	11,2	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	14,9
Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	1,8	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	5,8	Hipertenzivna bolest I10-I15	10,5	Hipertenzivna bolest I10-I15	7,2
Dislokacije, nategnuća i uganuća (Sx3)	1,2	Hipertenzivna bolest I10-I15	5,1	Dijabetes melitus E10-E14	4,6	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	4,3
Kifoza, skolioza i lordoza (M40-M41)	0,5	Dijabetes melitus E10-E14	3,3	Oštećenje sluha H90-H91	4,1	Dijabetes melitus E10-E14	3,6
Astma J45-J46	0,4	Bolesti intervertebralnih diskova M50-M51	1,5	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	3,7	Oštećenje sluha H90-H91	2,6

Najčešće registrirane bolesti u djelatnosti medicine rada kod žena bile su: osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (27,3%), poremećaji refrakcije i akomodacije (18,7%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (9,6%), prekomjerna težina (6,3%), hipertenzivna bolest (4,5%), poremećaji štitnjače (3,0%) te kifoza, skolioza i lordoza (2,1%).

U dobi do 21 godinu najčešći su osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (60,3%), poremećaji refrakcije i akomodacije (17,4%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (3,4%), prekomjerna težina (2,9%), kifoza, skolioza i lordoza (1,5%), dislokacije, nategnuća i uganuća (1,4%) te anemija zbog nedostatka željeza (1,0%).

U dobi 22-45 godina najčešći su osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (26,0%), poremećaji refrakcije i akomodacije (18,8%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (13,1%), prekomjerna težina (8,0%), poremećaji štitnjače (4,0%), hipertenzivna bolest (3,0%) te anemija zbog nedostatka željeza (2,8%).

U dobi 46 i više godina najčešći su osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja (20,3%), poremećaji refrakcije i akomodacije (19,0%), osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga (8,3%), hipertenzivna bolest (6,7%), prekomjerna težina (5,7%), kifoza, skolioza i lordoza (3,5%) te poremećaji štitnjače (2,7%).

Tablica 12 - Najčešće evidentirane bolesti ili stanja u 2019. godini kod žena po dobi

Do 21 god.	%	22-45 god.	%	46+ god.	%	Ukupno	%
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	60,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	26,0	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	20,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja Z00-Z13</i>	27,3
Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	17,4	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	18,8	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	19,0	Poremećaji refrakcije i akomodacije H52	18,7
<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	3,4	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	13,1	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	8,3	<i>Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga Z55, Z70-Z76</i>	9,6
Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	2,9	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	8,0	Hipertenzivna bolest I10-I15	6,7	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	6,3
Kifoza, skolioza i lordoza (M40-M41)	1,5	Poremećaji štitnjače E00-E07	4,0	Prekomjerna težina (debljina) E65-E66	5,7	Hipertenzivna bolest I10-I15	4,5
Dislokacije uganuća i nategnuća (Sx3)	1,4	Hipertenzivna bolest I10-I15	3,0	Kifoza, skolioza i lordoza (M40-M41)	3,5	Poremećaji štitnjače E00-E07	3,0
Anemija zbog nedostatka željeza (D50)	1,0	Anemija zbog nedostatka željeza D50	2,8	Poremećaji štitnjače E00-E07	2,7	Kifoza, skolioza i lordoza (M40-M41)	2,1

2.12. MENTALNO ZDRAVLJE, PREVENCIJA I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

U 2019. godini Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti ZZJŽIŽ registrirala je 1.248 korisnika, 47% korisnika zbog konzumacije ili ovisnosti o drogama te 53% korisnika savjetovašta za mentalno zdravlje. Uz navedene radilo se također i s 594 roditelja i članova obitelji (450 zbog problema mentalnog zdravlja i 144 zbog problema s drogom).

U odnosu na prethodnu godinu Služba je imala gotovo jednak broj korisnika usluga.

Više od 3/4 korisnika je s prebivalištem na Puljštini.

Tablica 1 - Broj korisnika usluga od 2015.-2019. godine prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	
					Broj	%
Ukupno	1.056	1.093	1.133	1.273	1.248	100,0
Pula	814	850	873	988	1.001	80,2
Labin	72	66	80	84	80	6,4
Rovinj	37	38	45	52	53	4,2
Poreč	37	43	35	35	31	2,5
Pazin	30	42	42	42	18	1,4
Umag, Buje, Buzet	29	25	23	28	21	1,7
Istra ukupno	1.019	1.064	1.098	1.229	1.204	96,5
Ostale županije	34	26	30	36	41	3,3
Stranci	3	3	5	8	3	0,3

*bivše općine, odnosno općine oko gradova

U 2019.g. broj korisnika koji su došli zbog problema mentalnog zdravlja gotovo jednak kao i u 2018.g. što govori o potrebi koja postoji u zajednici za ovom vrstom usluge. U promatranom petogodišnjem razdoblju (2015.-2019.) vidljiv je trend pada broja korisnika koji dolaze zbog droge.

Broj osoba koje su se javile u Službu zbog konzumacije ili ovisnosti o drogama neznatno je manji (za 3,3%) u odnosu na 2018. godinu, a opijatskih ovisnika također (za 4,6%). Najveći udio u broju korisnika zbog zlouporabe droga čine heroinski ovisnici (81,2%). Broj korisnika koji su došli u Službu zbog zlouporabe marihuane (56) nešto je manji u odnosu na prethodnu godinu (60).

U 2019.g. broj korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje veći je od broja korisnika koji su dolazili zbog problema s drogom.

Tablica 2 - Broj korisnika usluge prema vrsti droga i u savjetovalištu od 2015.-2019. godine

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Sve droge	620	622	584	605	585
Heroin	526	530	492	498	475
Marihuana	43	43	47	60	56
Ecstasy	2	-	-	-	1
Kokain	4	3	4	5	8
Amphetamin	24	26	25	24	20
Benzodiazepini	1	1	1	2	3
Buprenorfin	10	9	7	4	8
Heptanon	10	10	8	11	13
Tramadol	-	-	-	1	1
Savjetovalište za mentalno zdravlje	436	471	549	668	663
UKUPNO	1.056	1.093	1.133	1.273	1.248

Broj novoevidentiranih korisnika u 2019. godini manji je za 7,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Većina (78,9%) novih korisnika je s prebivalištem na Puljštini.

Broj novoevidentiranih ovisnika o heroinu (19) manji je za 3 u odnosu na 2018. godinu (22). S područja Puljštine najviše je ukupno novoevidentiranih osoba (78,9%), kao i novoevidentiranih heroinskih ovisnika (52,6%).

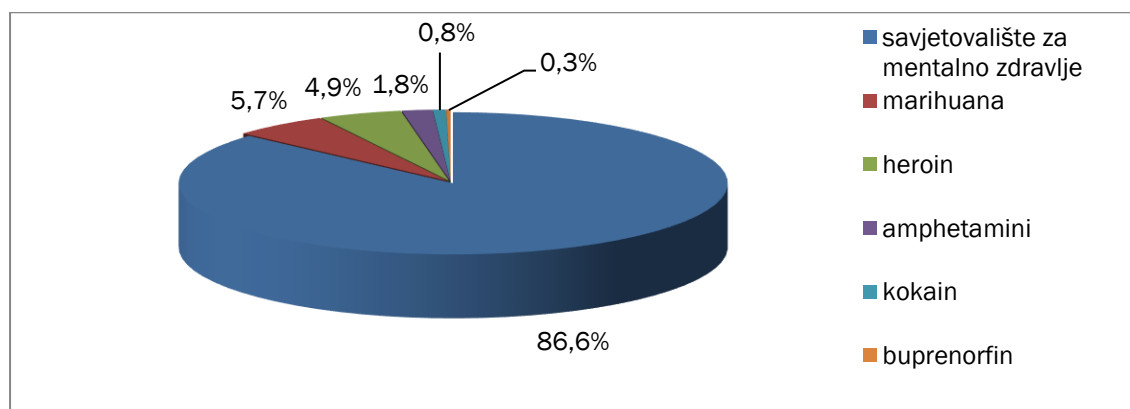
Većina novoevidentiranih heroinskih ovisnika (15/19) je iz Istarske županije.

Tablica 3 - Broj novoevidentiranih korisnika u 2019. godini prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	Broj novih korisnika	%	Broj novih heroinskih korisnika	Udio (%)
Ukupan broj	389	100,0	19	100,0
Pula	307	78,9	10	52,6
Poreč	7	1,8	2	10,5
Labin	17	4,4	1	5,3
Rovinj	18	4,6	-	0
Umag, Buje, Novigrad	4	1	2	10,5
Pazin	4	1	-	0
Istra ukupno	357	91,8	14	73,7
Ostale županije	31	8	3	15,8
Stranci	1	0,3	1	5,3

* bivše općine odnosno područja oko gradova

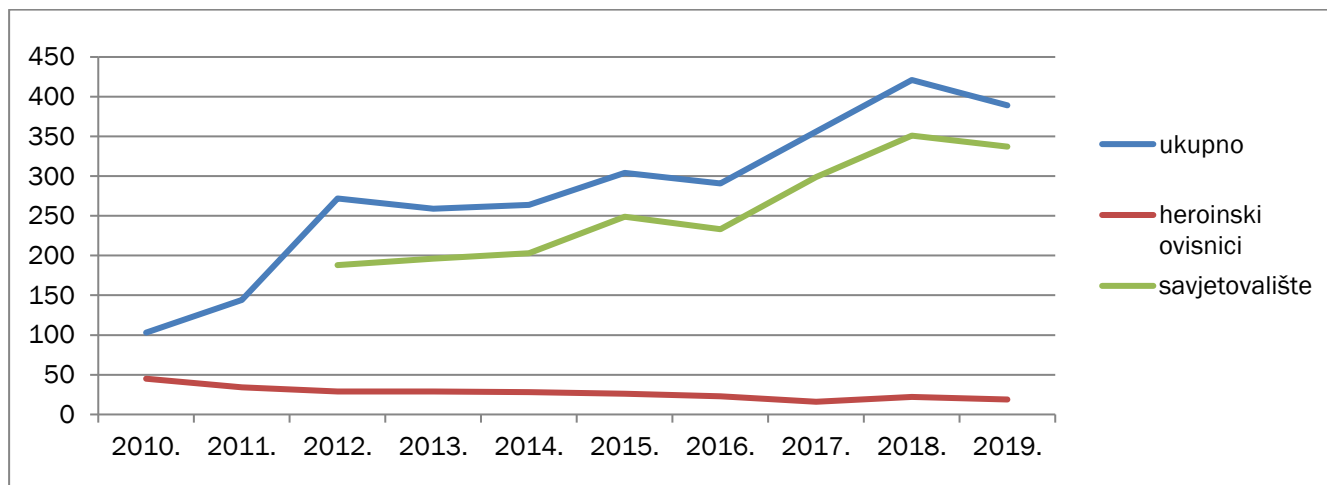
Najveći udio novoevidentiranih čine korisnici savjetovališta za mentalno zdravlje (86,6%), a slijedi marihuana (5,7%), heroin (4,9%) i amfetamin (1,8%).

Slika 1 - Struktura novoevidentiranih osoba u 2019. godini prema vrsti droga

U promatranih deset godina vidljiv je trend rasta novih korisnika i trend pada broja novoevidentiranih heroinskih ovisnika, a u protekloj godini pokazuje se blagi pad novoevidentiranih osoba koje su se javile u savjetovalište za mentalno zdravlje.

Slika 2 - Broj novoevidentiranih osoba od 2010. do 2019. godine

Svi ovisnici i konzumenti droga bili su uključeni u neki oblik individualnog, partnerskog, obiteljskog savjetovanja ili psihoterapije, ovisno o njihovoj motivaciji i potrebama. Također, u slučaju potrebe ordinirana je medikamentozna terapija i provođen je nadzor nad uzimanjem terapije. Članovi obitelji uključeni su u individualno, partnersko, obiteljsko ili grupno savjetovanje ili psihoterapiju. Kroz medikamentoznu terapiju, savjetodavni i psihoterapijski rad utjecalo se na smanjenje recidiva, smanjenje smrtnosti zbog predoziranja, smanjenje sekundarnog kriminaliteta te poboljšanje kvalitete života ovisnika i njihovih obitelji.

Od početka rada (veljača 1996. godine) do kraja 2019. godine evidentirano je ukupno 5.026 korisnika, 56,3% zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari (2.729 osoba) i 45,7% (2.297) zbog različitih problema s područja mentalnog zdravlja. Najviše osoba je u evidenciji Službe zbog problema mentalnog zdravlja (42,3%) te heroina (33,3%).

Prikupljaju se podaci o liječenim ovisnicima te provjeravaju oni koji se duži period nisu javljali u Službu.

Prikupljanjem podataka o liječenim ovisnicima koji se više ne javljaju u Službu provjerava se uspješnost liječenja te poboljšava skrb o onim ovisnicima koji imaju neku vrstu problema kako bi smanjili razvoj negativnih posljedica na njihovo psihofizičko stanje.

Tablica 4 - Ukupan broj evidentiranih osoba i heroinskih ovisnika od 2017. do 2019. godine prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	Ukupan broj evidentiranih osoba						Ukupan broj heroinskih ovisnika					
	2017.		2018.		2019.		2017.		2018.		2019.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Ukupan broj	4.216	100,0	4.637	100,0	5.026	100,0	1.634	100,0	1.654	100,0	1.673	100,0
Pula	2.933	69,6	3.274	70,6	3.581	71,2	972	59,5	976	59,0	986	58,9
Labin	230	5,5	240	5,2	257	5,1	107	6,6	108	6,5	109	6,5
Rovinj	173	4,1	192	4,1	210	4,2	90	5,5	92	5,6	92	5,5
Poreč	164	3,9	176	3,8	183	3,6	100	6,1	100	6,0	102	6,1
Pazin	92	2,2	97	2,1	101	2	25	1,5	25	1,5	25	1,5
Buje, Buzet, Novigrad, Umag	126	3,0	131	2,8	135	2,7	62	3,8	62	3,7	64	3,8
Istra	3.718	88,2	4.110	88,6	4.467	88,9	1.356	83,0	1.363	82,4	1.378	82,4
Ostale županije	430	10,2	453	9,8	484	9,6	213	13,0	220	13,3	223	13,4
Inozemstvo	68	1,6	74	1,6	75	1,6	65	4,0	71	4,3	72	4,3

*bivše općine odnosno područja oko gradova

Tablica 5 - Ukupan broj evidentiranih od 2012.-2019. godine prema vrstama droge

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	
								Broj	%
Sve droge	2.313	2.376	2.437	2.492	2.550	2.609	2.677	2.729	100,0
Heroin	1.511	1.539	1.567	1.593	1.618	1.634	1.654	1.673	61,3
Metadon	9	10	10	13	13	16	17	18	0,7
Marihuana	612	642	665	683	705	731	762	784	28,7
Ecstasy	66	66	66	66	66	66	66	66	2,4
Kokain	37	37	38	39	39	43	44	47	1,7
Amfetamin	50	54	63	70	80	89	104	111	4,1
Tablete	25	25	25	25	26	27	27	27	1
Halucinogeni, ljepilo	3	3	3	3	3	3	3	3	0,1
Savjetovalište za mentalno zdravlje	429	625	828	1.077	1.310	1.609	1.960	2.297	45,7
UKUPNO	2.742	3.001	3.265	3.569	3.860	4.218	4.637	5.026	100,0

Sve osobe koje su bile motivirane, obavile su testiranje iz kapilarne krvi na hepatitis B, C, HIV i sifilis. Oni ovisnici koji su dobili negativan rezultat na HBV, upućivani su na cijepljenje protiv hepatitisa B, a oni s pozitivnim rezultatom na hepatitis C pripremani su i motivirani za liječenje hepatitisa. U navedenom razdoblju 12 osoba je liječeno antivirusnom terapijom, a 27 je u obradi za liječenje. Svake godine bilježimo smanjenje broja pozitivnih na C hepatitis i uspijevamo motivirati sve više mladih ljudi da počnu s obradom i pripremom za liječenje.

Dugogodišnjom provedbom testiranja na krvlju prenosive bolesti, cijepljenjem negativnih na HBV i motiviranjem pozitivnih na HCV na liječenje, utječe se na smanjenje broja oboljelih od hepatitisa i HIV-a.

Tablica 6 - Testiranje ovisnika na hepatitis B, C, HIV i sifilis

	Broj testiranih	Broj pozitivnih
HBV	133	-
HCV	133	64
HIV	133	-
sifilis	133	-

U Službi se provodi i program resocijalizacije ovisnika koji su završili neki od programa odvikavanja u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu te ovisnika koji u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju. U 2019. godini u ovaj je program uključeno 15 korisnika, a oni su ukupno dobili 21 uslugu. Relativno mali broj ovisnika uključen je u program iz razloga što nije bilo moguće ostvariti zaposlenje preko programa zbog nezainteresiranosti poslodavaca, nedostatka financijskih sredstava pri ministarstvu za podršku ovog programa u smislu financiranja doškoloavanja i prekvalifikacije. Također, za pacijente je demotivirajuća i duga procedura.

U program resocijalizacije liječenih ovisnika uključeno je samo 15 korisnika zbog nezainteresiranosti poslodavaca i nedostatka financijskih sredstava za podršku doškoloavanja i prekvalifikacije.

Tablica 7 - Resocijalizacija liječenih ovisnika u 2019. godini

Usluge	Broj osoba
Uključeni u doškoloavanje	2
Prošli psihološku obradu	2
Prošli obradu medicine rada	2
Sudjelovali na radionicama	2
Prošli aktivacijski program	2
Traženje mogućnosti zapošljavanja putem mjera javnih radova	3
Zainteresirani za mogućnost potpore za samozapošljavanje	1
Zainteresirani za doškoloavanje	3
Zainteresirani za osposobljavanje	4
UKUPNO usluga	21

U Službi radi Savjetovalište za trudnice ovisnice i roditelje ovisnike. Kroz savjetovalište za trudnice prati se apstinencija trudnica od uzimanja droga, daju se informacije o štetnom utjecaju uzimanja droga na razvoj djeteta te o utjecaju uzimanja supstitucijske terapije na porod i mogućnosti razvoja sindroma ustezanja kod novorođenčeta. Ukupno se u savjetovalište javilo 43 roditelja.

Kroz rad savjetovališta za trudnice ovisnice i roditelje ovisnike obuhvaćeno je 15,7 % ovisnika koji su ujedno i roditelji.

Tablica 8 - Rad Savjetovališta za trudnice ovisnice i roditelje ovisnike

	Broj osoba
Trudnice ovisnice	5
Savjeti zbog planiranja trudnoće umjetnom oplodnjom	4
Ovisnice koje imaju malu djecu	10
Očevi ovisnici čije su supruge trudne	5
Očevi ovisnici koji imaju malu djecu	13
Ovisnici s djecom koji se javljaju po preporuci CZSS	6
UKUPNO roditelja	43

U Službi se posredovalo za osobe u ostvarivanju prava iz područja socijalne skrbi (suradnja sa socijalnom skrbi, Crvenim križem i Gradom Pula), u ostvarivanju zdravstvenog i dopunskog osiguranje te ostvarivanja drugih prava na zdravstvenu zaštitu (HZZO), uz status osiguranika (HZMO), pružena pomoć pri izradi osobnih dokumenata i ostale dokumentacije (MUP, matični ured). Kontaktirani su liječnici radi pronalaženja liječnika obiteljske medicine te Zavod za zapošljavanje. Također se radilo s beskućnicima, praćene su osobe koje su aktivne u Udruzi UZPIRO. Pratilo se osobe koje su izašle iz zatvora i komune te su osobe upućivane u komunu.

Tablica 9 - Posredovanja radi ostvarivanja prava i praćenje

	Broj osoba
Posredovanje za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi – suradnja s CZSS	59
Posredovanje za ostvarivanje pomoć u hrani i odjeći – Crveni križ	9
Posredovanje u Gradu Puli za ostvarivanje prava iz područja socijalne zaštite	5
Rad s beskućnicima	5
Ostvareno zdravstveno osiguranje kroz posredovanje Službe	39
Posredovanje u ostvarivanju prava na zdravstveno osiguranje po drugoj osnovi i dopunsko zdravstveno osiguranje	5
Pružena pomoć pri izradi osobnih dokumenata i ostale dokumentacije - MUP	4
Suradnja s Uredom za probaciju	24
Kontaktiranje Zavoda za zapošljavanje	6
Kontaktiranje s liječnicima radi pronalaženja liječnika obiteljske medicine	9
Praćenje osoba koje su aktivne u udruzi UZPIRO	8
Praćenje osoba koje su izašle iz zatvora	21
Praćenje osoba koje su izašle iz komune	5
Upućeno u komunu	11

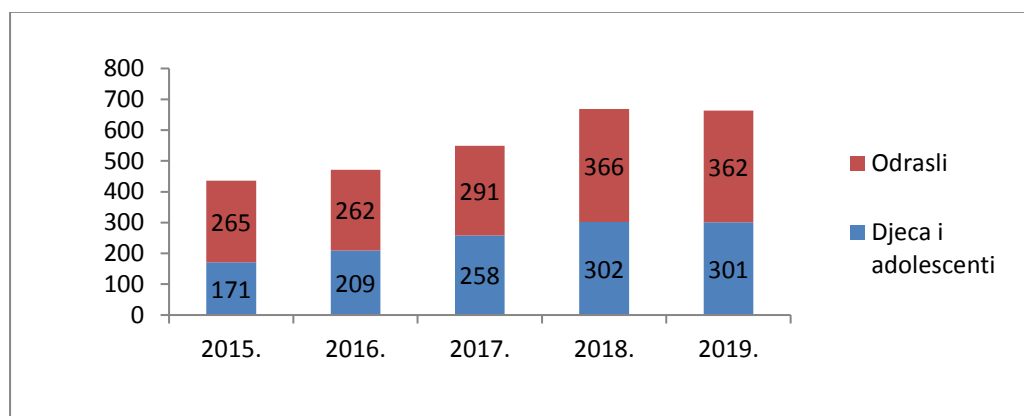
Najveći broj korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje dolazi iz Pule i njene okolice – 83,0 %.

Tablica 10 - Broj korisnika usluga savjetovališta za mentalno zdravlje od 2017. do 2019. godine prema mjestu stanovanja

Mjesto stanovanja*	2017.		2018.		2019.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Pula	431	78,5	541	81,0	552	83,3
Labin	25	4,6	31	4,6	29	4,4
Poreč	13	2,4	15	2,2	12	1,8
Rovinj	25	4,6	26	3,9	29	4,4
Pazin	36	6,5	35	5,3	13	1,9
Umag, Novigrad, Buje	9	1,6	12	1,8	5	0,8
Ostale županije	10	1,8	8	1,2	23	3,4
Ukupno	549	100,0	668	100,0	663	100,0

Prema dobi najveći udio korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje čine odrasli (54,6%), dok djeca i adolescenti čine 45,4%.

U odnosu na prošlu godinu, broj djece i adolescenata korisnika savjetovališta za mentalno zdravlje gotovo je jednak.

Slika 3 - Korisnici savjetovališta za mentalno zdravlje prema dobnim skupinama

Najveći udio odraslih osoba (47,8%) potražio je pomoć zbog poremećaja raspoloženja, anksioznih poremećaja i reaktivnih stanja, slijede osobe koje su potražile pomoć zbog obiteljskih i partnerskih problema (18,5%), poremećaja osobnosti (6,9%), alkohola (6,9%), te zbog psihoza (6,1%). Najzastupljenije dobne skupine među odraslim korisnicima su od 31 do 50 godina starosti (52,2% odraslih korisnika).

Sve odrasle osobe koje su potražile pomoć radi problema s područja mentalnog zdravlja, bile su uključene u neki oblik individualnog, partnerskog, obiteljskog i grupnog savjetovanja ili psihoterapije, ovisno o njihovim potrebama i motivaciji. Kroz terapijski rad nastojalo se utjecati na povećanje sposobnosti za savladavanje kriznih stanja i životnih zahtjeva, bolje uklapanje u okolinu, učinkovitije rješavanje problema, sprječavanje nastanka mentalnog poremećaja i bržu i uspješniju rehabilitaciju osoba s mentalnim poremećajem.

Tablica 11 - Problemi zbog kojih u savjetovalište za mentalno zdravlje dolaze odrasli

Vrsta problema	Dob						Ukupno	
	20 -24	25 -30	31 - 40	41 - 50	51 - 60	61 -99	Broj	%
Poremećaji raspoloženja, anksiozni poremećaji, reaktivna stanja	43	16	39	34	27	14	173	47,8
Obiteljska i partnerska problematika	3	2	21	25	11	5	67	18,5
Poremećaji osobnosti	6	3	4	7	2	3	25	6,9
Alkohol	-	-	9	9	3	4	25	6,9
Psihoza	3	2	2	9	3	3	22	6,1
Savjetovanje	2	8	13	13	2		38	10,5
PTSP i psihoorganski sindrom	-	1	1	-	1	1	4	1,1
Kocka	1	1	1	1	1	-	5	1,4
Razvojni poremećaji	2	-	-	1	-	-	3	0,8
Ukupno	60	33	90	99	50	30	362	100,0
%	16,6	9,1	24,9	27,3	13,8	8,3	100,0	

Najveći udio djece i adolescenata dolazi zbog emocionalnih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji te adolescentskih kriza (64,5%), slijede poremećaji učenja i prilagodbe na školu (13,9%) te poremećaji u ponašanju (10,6%), odnosno razvojni poremećaji (2,3%). Među djecom i adolescentima najbrojniji su bili korisnici u dobi od 10 – 14 godina starosti (46,2%) i 15-19 godina (41,9%). U savjetovalište za mentalno zdravlje samo zbog jednokratnog savjetovanja (bez emocionalnih problema) došlo je 10,5% odraslih korisnika i 7,4% djece i adolescenata.

Sva djeca i adolescenti koji su potražili pomoć radi problema s područja mentalnog zdravlja, bili su uključeni u neki oblik individualnog ili obiteljskog savjetovanja ili psihoterapije, ovisno o njihovim potrebama. Kroz terapijski rad nastojalo se utjecati na povećanje sposobnosti za savladavanje kriznih stanja, zdravo odrastanje, bolje uklapanje u okolinu i sprječavanje nastanka mentalnog poremećaja.

Tablica 12 - Problemi zbog kojih u savjetovalište za mentalno zdravlje dolaze djeca i adolescenti

Vrsta problema	Dob			Ukupno	
	5 - 9	10 - 14	15 -19	Broj	%
Emocionalni poremećaji u djetinjstvu	23	83	24	130	43,2
Emocionalni poremećaji u adolescenciji i adolescentska kriza		6	58	64	21,3
Poremećaji u ponašanju		16	16	32	10,6
Hiperaktivnost	1		1	2	0,7
Poremećaji učenja i prilagodbe na školu	11	24	7	42	13,9
Razvojni poremećaj		4	3	7	2,3
Savjetovanje	1	6	15	22	7,4
Psihoza			1	1	0,3
PTSP			1	1	0,3
Ukupno	36	139	126	301	100,0
%	11,9	46,2	41,9	100,0	

Tijekom 2019. godine provedeno je trijažno psihologijsko testiranje u 8 pulskih osnovnih škola. U testiranju je sudjelovao 221 učenik 5. razreda. Kroz provedbu trijažnog psihologijskog testiranja u osnovnim školama prepoznata su djeca koja imaju poteškoća te je dana preporuka da se uključe u tretman kako bi se prevenirao nastanak težih poremećaja. Na ovaj način ojačani su resursi škola i poboljšana suradnja.

U 2019. godini provodio se je projekt „Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja učenika osnovnih škola za učinkovitije planiranje školskih preventivnih programa“ kao nastavak ranije provedenog istraživanja.

Organiziran je stručni skup na kojem su sve osnovne škole dobile su rezultate istraživanja za svoje učenike i Vodič za samoevaluaciju. Prisustvovala su 63 sudionika. Svim srednjim školama rezultati njihovih učenika poslani su elektroničkom poštom zajedno s Vodičem za samoevaluaciju. Oformljen je supervizijski tim kritičkih prijatelja koji je bio podrška voditeljima školskih preventivnih programa.

Organizirana su 3 edukacijska sastanka za supervizijski tim kritičkih prijatelja. Održan je jedan susret voditelja školskih preventivnih programa pod nazivom „Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja – fokus grupe voditelja projekta na razini škola“ na kojem su voditelji školskih preventivnih programa započeli s radom na samoevaluaciji. Sudjelovalo je 27 škola. U sklopu projekta održana je radionica „Razvoj i implementacija preventivnih programa“ koju je vodila dr. sc. Martina Ferić s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Radionica je bila namijenjena voditeljima školskih preventivnih programa iz osnovnih škola. Sudjelovalo je 29 sudionika. Cilj radionice je bio da voditelji unaprijede svoje znanje u pisanju preventivnih programa, da njihovi programi budu usklađeni s europskim standardima kvalitete, da ti programi budu učinkoviti te da nauče kako evaluirati ishode programa. Radionica je uključivala i praktičan rad te su se voditelji koristili rezultatima svojih škola i Obrascima za samoanalizu i započeli s pisanjem preventivnih programa.

Nakon radionice uslijedili su susreti s kritičkim prijateljem gdje se kroz grupni rad raspravljalo o procesu izrade preventivnih programa. Rezultati istraživanja i cjelokupni projekt prezentirani su na „Državnom skupu školskih psihologa – Otisci društvenih promjena u ponašanju djece i mladih“ u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje. Također, projekt je prezentiran na stručnom skupu o učinkovitim preventivnim programima u organizaciji Ureda za droge.

Koordinatorima iz Zavoda pristigla su 24 novonastala školskih preventivnih programa. Dvije škole izrazile su interes za implementacijom standardiziranog programa prevencije „Imam stav“.

Ukupno je održano 10 tribina za učenike (313 sudionika), 6 predavanja za roditelje (138 sudionika), organizirano 3 predavanja i 1 stručni skup za stručnjake, te su provedene 3 radionice (ukupno 494 stručnjaka). Organizirane su tri predstave preventivnog karaktera za učenike (920 sudionika).

Organizirane su i 4 javne preventivne aktivnosti, od kojih su dvije u sklopu kampanje Bježi/Via („Neovisan i slobodan“; utrka pulskih osnovnoškolaca). U sklopu kampanje Bježi / Via održane su i akcije „Brze noge protiv droge“ i „Plivaj kroz život“. Održan je natječaj „Igraj glavom“ na kojem su učenici i student kreirali slogane za borbu protiv ovisnosti (droga, alkohol, cigarete, kockanje, kompjuterske igrice i dr.). Tijekom listopada pokrenut je i natječaj „Kreiraj, drogu ne diraj“.

Tablica 13 - Broj predavanja i sudionika u 2019.g.

	Učenici	Roditelji	Stručnjaci
Stručni skup „Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja učenika osnovnih škola za učinkovitije planiranje školskih preventivnih programa“ – gost prof. Bezinović			63
Radionica „Razvoj i implementacija preventivnih programa“ – gost prof. dr. sc. Martina Ferić			29
Radionica „Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja – fokus grupe voditelja projekta na razini škola“			27
Predavanje „Samoozljeđivanje i emocionalni poremećaji u adolescenciji“ - gost dr sc. Vlatka Maršanić Boričević“			113
Predavanje „Žudnja kod ovisnika“ – gost prof. dr. sc. Ante Bagarić, spec.psihijatar			52
Predavanje „Konfliktni razvodi – djeca u središtu sukoba“ – gost dr.sc. Gordana Buljan Flander			203
Predavanje i radionica „Uloga zdravstvenih djelatnika u provedbi smjernica metadonske terapije“			7
"Samopoimanje djece i mladih" – 1 predavanje		8	
Prevenција ovisnosti – 8 tribina i 3 predavanja za roditelje	214	58	
Predavanje „Adolescencija“		50	
Tribina „Kako biti jači od ovisnosti“ – gost prof. dr.sc. Slavno Sakoman, spec. psihijatar	50		
Tribina „Štetni utjecaji ovisnosti“	49		
Predstava „Lucijina priča“	920		
Predavanje „Zajedno protiv ovisnosti“		22	
UKUPNO	1.233	138	494

Tablica 14 - Vrste i broj usluga u Službi u 2019. godini

Usluga	Šifra	Ukupno
Prvi pregled	11011	390
Kontrolni pregled	11012	547
Intervju	99001	237
Ispunjavanje Pompidou upitnika	99007	585
Individualni savjetovanišni tretman	99004	3.913
Rad na modifikaciji ponašanja	99002	4.411
Obiteljski savjetovanišni tretman	99005	1034
Grupna socioterapija ovisnika	96402	193
Prva ambulantna psihijatrijska obrada	11021	522
Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	11022	2.319
Psihoterapija-površinska	96090	13
Psihoterapija ponašanja	96190	2.553
Grupna psihoterapija	96400	239
Grupna psihoterapija s koterapeutom	96401	159
Obiteljska psihoterapija (članovi obitelji ili partner zajedno s konzumentom ili ovisnikom)	96100	576
Grupna obiteljska psihoterapija (više različitih obitelji)	96400	42
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika	99008	183
Zdravstveno – socijalna intervencija	99500	125
Psihološka obrada	19211-19216	6
Savjet telefonom	99006	650
Ekspertiza	11615-11616	23
Uzimanje kapilarne krvi	19141	133
Uzimanje urina	19150	1.324
Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	22586	7.396
Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, HCV, HBV i sifilis	25570	532
Interpretacija rezultata testiranja urina na alkohol	21796	308
Izdavanje liječničke potvrde	91401	1019
Izvještaji za Centar za socijalnu skrb, Općinsko državno odvjetništvo, Prekršajni sud i Povjereniku Suda za zaštitni nadzor	99615	57
Broj osoba (ovisnici, konzumenti i mentalno zdravlje)		1.248
Broj dolazaka		10.553
Broj ostalih osoba (obitelj, prijatelji, partner)		594